

Budsjett-innst. S. nr. 5

(2007-2008)

Budsjettinnstilling fra
kommunal- og forvaltningskomiteen

St.prp. nr. 1 (2007-2008)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2008 vedrørende kapitler under Finansdepartementet, Fornyings- og administrasjonsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet (rammeområdene 1 og 6)

Budsjett-innst. S. nr. 5

(2007-2008)

Budsjettinnstilling fra
kommunal- og forvaltningskomiteen

St.prp. nr. 1 (2007-2008)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2008 vedrørende kapitler under Finansdepartementet, Fornyings- og administrasjonsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet (rammeområdene 1 og 6)

INNHold

1.	Innledning	5
2.	Kommuneøkonomi	5
2.1	Innledning	5
2.2	Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	5
2.3	Generelle merknader fra Fremskrittspartiet	6
2.4	Generelle merknader fra Høyre	6
2.5	Generelle merknader fra Kristelig Folkeparti	8
2.6	Generelle merknader fra Venstre	8
2.7	Kommunestruktur	9
2.8	Fornyingsarbeid i kommunesektoren	9
2.9	Kommunalt skattøre	10
3.	Rammeområde 1-Statsforvaltning	10
3.1	Innledning	14
3.2	Generelle merknader	14
3.2.1	Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	14
3.2.2	Generelle merknader fra Fremskrittspartiet	15
3.2.3	Generelle merknader fra Høyre	15
3.2.4	Generelle merknader fra Kristelig Folkeparti	16
3.2.5	Generelle merknader fra Venstre	16
3.3	Særlige temaer	17
3.3.1	Modernisering av offentlig sektor	17
3.4	Komiteens merknader til Regjeringens forslag på de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 1	17
3.5	Kapitler under Finansdepartementet	19
3.5.1	Kap. 20 Statsministerens kontor	19
3.5.2	Kap. 21 Statsrådet	19
3.5.3	Kap. 24 Regjeringsadvokaten	19
3.6	Kapitler under Fornyings- og administrasjonsdepartementet	19
3.6.1	Kap. 1500 Fornyings- og administrasjonsdepartementet	19
3.6.2	Kap. 1510 Fylkesmannsembetene	20
3.6.3	Kap. 1521 Direktoratet for forvaltning og IKT	21
3.6.4	Kap. 1522 Departementenes Servicesenter	21
3.6.5	Kap. 1523 Tilskudd til kompetanseutvikling	21
3.6.6	Kap. 1542 Tilskudd til Statens Pensjonskasse	22
3.6.7	Kap.1570 Datatilsynet	22
3.6.8	Kap. 1571 Personvernemnda	23
3.6.9	Kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	23
3.6.10	Kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål	24
3.6.11	Kap. 2445 Statsbygg	24
3.6.12	Kap. 5445 Statsbygg	25
3.6.13	Kap. 2470 Statens Pensjonskasse	25
4.	Rammeområde 6-Innvandring, regional utvikling og bolig	25
4.1	Innledning	29
4.2	Generelle merknader	29
4.2.1	Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	29

4.2.2	Generelle merknader fra Fremskrittspartiet	30
4.2.3	Generelle merknader fra Høyre	31
4.2.4	Generelle merknader fra Kristelig Folkeparti	32
4.2.5	Generelle merknader fra Venstre	32
4.3	Komiteens merknader til Regjeringens forslag til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 6	33
4.4	Kapitler under Kommunal- og regionaldepartementet	36
4.4.1	Kap. 500 Kommunal- og regionaldepartementet	36
4.4.2	Kap. 502 Valguttgifter	37
4.4.3	Kap. 551 Regional utvikling og nyskaping	37
4.4.3.1	Post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	37
4.4.3.2	Post 61 Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	38
4.4.4	Kap. 552 Nasjonalt samarbeid for regional utvikling (Bjørg)	38
4.4.5	Kap. 554 Kompetansesenter for distriktsutvikling	39
4.4.6	Kap. 580 Bostøtte	39
4.4.7	Kap. 581 Bolig og bomiljøtiltak	41
4.4.7.1	Post 72 Program for reduserte byggekostnader	41
4.4.7.2	Post 75 Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger	41
4.4.7.3	Post 78 Kompetansetilskudd	41
4.4.8	Kap. 582 Rentekompensasjon for skoleanlegg og kirkebygg	42
4.4.9	Kap. 585 Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus	42
4.4.10	Kap. 3585 Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus	43
4.4.11	Kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	43
4.4.12	Kap. 587 Statens bygningstekniske etat	44
4.5	Kapittel under Nærings- og handelsdepartementet	44
4.5.1	Kap. 2426 SIVA SF	44
4.6	Kapitler under Arbeids- og inkluderingsdepartementet	45
4.6.1	Kap. 650 Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	45
4.6.2	Kap. 651 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	46
4.6.2.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfold	46
4.6.2.2	Post 60 Integreringstilskudd	46
4.6.2.3	Post 61 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	47
4.6.2.4	Post 62 Kommunale innvandringstiltak	48
4.6.2.5	Post 71 Tilskudd til innvandringsorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	49
4.6.3	Kap. 3651 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	49
4.6.4	Kap. 652 Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene	49
4.6.5	Kap. 670 Nasjonale minoriteter	50
4.6.5.1	Post 70 Tilskudd til nasjonale minoriteter	50
4.6.5.2	Post 71 Avkastning av Romanifolkets fond	50
4.6.5.3	Post 72 Tiltak for rom	51
4.6.6	Kap. 680 Sametinget	51
4.6.7	Kap. 681 Tilskudd til samiske formål	52
4.6.8	Kap. 682 Galdu - Kompetansesenter for urfolks rettigheter	52
4.6.9	Kap. 683 Ressurssenter for natur- og reindriftstjenester	53
4.6.10	Kap. 684 Internasjonalt fag- og formidlingscenter for reindrift	53
4.6.11	Kap. 5606 Finnmarkseiendommen	53
4.6.12	Kap. 690 Utlendingsdirektoratet	53
4.6.12.1	Post 1 Driftsutgifter	53
4.6.12.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	54
4.6.12.3	Post 22 Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	54
4.6.12.4	Post 45 Større utstyrsanskaffelser	54
4.6.12.5	Post 72 Retur og tilbakevending av flyktninger	54
4.6.13	Kap. 3690 Utlendingsdirektoratet	54
4.6.14	Kap. 691 Utlendingsnemnda	54
5.	Forslag fra mindretall	55
6.	Tilråding fra komiteen	57

Budsjett-innst. S. nr. 5

(2007-2008)

Budsjettinnstilling til Stortinget fra kommunal- og forvaltningskomiteen

St.prp. nr. 1 (2007-2008)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2006 vedrørende kapitler under Finansdepartementet, Fornyings- og administrasjonsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet (rammeområdene 1 og 6)

Til Stortinget

1. INNLEDNING

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Tore Hagebakken, Saera Khan, Inger Løite, Tom Strømstad Olsen og Arild Stokkan-Grande, fra Fremskrittspartiet, Per-Willy Amundsen, Åge Starheim og Ib Thomsen, fra Høyre, Kari Lise Holmberg og Bent Høie, fra Sosialistisk Venstreparti, Rolf Reikvam, fra Kristelig Folkeparti, Bjørg Tørresdal, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold Vedum, og fra Venstre, Vera Lyskløtt, behandler i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2008 under de kapitler og poster som er fordelt til komiteen under rammeområdene 1 og 6.

Komiteen viser til at bevilgningsforslag under 90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet. Det vises til Budsjett-innst. S. nr. 6 (2007-2008).

Komiteen har ved Stortingets vedtak 18. oktober 2007 fått tildelt kapitler under rammeområde 1 Statsforvaltning og rammeområde 6 Innvandring, regional utvikling og bolig, jf. Innst. S. nr. 2 (2007-2008). Ved Stortingets vedtak 27. november 2008 er netto utgiftsramme for rammeområde 1 fastsatt til kr 13 952 774 000 og for rammeområde 6 fastsatt til kr 9 813 718 000, jf. Budsjett-innst. S. I (2007-2008).

Komiteen viser til at i samsvar med Forretningsordenen § 19 femte ledd, jf. Innst. S. nr. 243 (1996-1997), skal bare de forslagene som summerer seg til rammen for rammeområdene 1 og 6, og som er vedtatt ved behandlingen av Budsjett-innst. S. I (2007-2008), tas opp til votering ved behandlingen av denne innstillingen.

Komiteen vil gjøre oppmerksom på at en fraksjon med halvparten av medlemmene i komiteen (7 av 14), vil utgjøre et flertall dersom lederen er med i vedkommende fraksjon.

2. KOMMUNEØKONOMI

2.1 Innledning

Komiteen viser til sitt ansvarsområde, kommunal forvaltning, og behandlingen av den årlige kommuneproposisjonen. På denne bakgrunn har komiteen funnet det formålstjenlig å ta med merknader om kommuneøkonomi- og forvaltning i innstillingen. Når det gjelder bevilgningene til rammetilskudd til kommunesektoren, viser komiteen til rammeområde 19 i Budsjett-innst. S. nr. 1 (2007-2008).

2.2 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merket seg at realveksten i kommunesektorens samlede inntekter anslås til hele 20,8 mrd. kroner i løpet av tre år med Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2008. I tillegg har kommunesektoren fått beholde en merskattevekst på nesten 8 mrd. kroner. Overføringene har satt kommunene i stand til å yte et bedre velferdstilbud innenfor blant annet pleie- og omsorgstjenester, barnehager og grunnopplæring.

Flertallet er enig med Regjeringen i at det er behov for fortsatt styrking av kommuneøkonomien. I statsbudsjettet for 2008 legges det opp til en realvekst i

kommunenes samlede inntekter på om lag 6,2 mrd. kroner, eller 2,4 pst. Av veksten i de samlede inntektene er 1,5 mrd. kroner frie inntekter. Dette innebærer at veksten i de frie inntektene ligger i nedre del av intervallet som ble signalisert i kommuneproposisjonen 2008, mens de samlede inntektene ligger nesten 1 mrd. kroner over øvre grense i intervallet. Veksten er som vanlig regnet i forhold til anslaget for kommunesektorens inntekter i 2007 i Revidert nasjonalbudsjett for 2007. Forslaget gir bl.a. rom for 7 700 nye heltids barnehageplasser i 2008, i tillegg til flere årsverk i den kommunale omsorgstjenesten, utvide timetallet i grunnskolen og oppfølging av handlingsplanen for psykisk helse.

Flertallet har merket seg at anslaget for kommunesektorens skatteinntekter for 2007 er oppjustert med om lag 2,2 mrd. kroner. Sektoren får beholde dette. Anslaget på prisveksten fra 2006 til 2007 er oppjustert med 0,2 prosentpoeng til 3,8 pst. som isolert sett trekker ned realveksten i kommunesektoren med knapt 0,5 mrd. kroner.

Flertallet er fornøyd med at Regjeringen foreslår en omlegging av toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester. Kompensasjonsgraden for kommunenes utgifter utover innslagspunktet foreslås økt fra 70 til 85 pst. Dette vil avlaste kommunale budsjetter med 500 mill. kroner og er derfor reelt sett en økning i de frie inntektene til kommunene.

2.3 Generelle merknader fra Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener dagens modell for finansiering av kommunesektoren er lite hensiktsmessig. Disse medlemmer ønsker at staten skal ta over det finansielle ansvaret for grunnleggende velferdstilbud som skole, eldre og pleie, og har gjentatte ganger fremmet forslag om dette i Stortinget. Dette vil sikre at innbyggerne får de tjenester de har krav på, uavhengig av hvilken kommune de bor i. Disse medlemmer ser imidlertid at dette tar mer enn ett budsjettår å gjennomføre, og disse medlemmer må derfor ta utgangspunkt i et finansieringssystem som disse medlemmer er uenig i, og som verken sikrer likeverdige tilbud, tilstrekkelig omfang og kvalitet på tjenestene eller nødvendig økonomisk forutsigbarhet.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor kommunenes økonomiske handlingsrom i 2008 økes med 1,4 mrd. kroner i forhold til Regjeringens opplegg. Fremskrittspartiet øremerker 1 mrd. kroner ekstra til eldreomsorg, 400 mill. kroner til grunnskolen og 200 mill. kroner til videregående skole. I tillegg setter disse medlemmer av 160 mill. kroner mer til å dekke kommunenes kostnader knyttet til ressurskrevende tjenester. Det er imidlertid viktig for disse medlemmer å understreke at øremerking ikke er noen optimal løsning, men det beste alternativet frem til det blir mulig å innføre differensiert stykkpris av grunnleggende velferdstjenester.

Disse medlemmer er glade for at Regjeringen nå etter press fra Fremskrittspartiet har innført en modell som i praksis er en slags stykkprismodell for

ressurskrevende tjenester, med innslagspunkt på kr 800 000 og en kompensasjonsgrad på 85 pst.. Det høye innslagspunktet er etter disse medlemmers mening et problem fordi mange kommuner velger institusjonsløsninger framfor å la folk bo i eget hjem. Disse medlemmer har merket seg at Stortinget siden 90-tallet har krevd at unge funksjonshemmede som bor mot sin vilje i aldersinstitusjoner, skal få flytte ut. Disse medlemmer mener også at det foregår en del skjult institusjonalisering av boformer. Mange kommuner har omgjort på papiret sykehjemsplasser til omsorgsboliger eller bofellesskap som i praksis fungerer som institusjoner. Disse medlemmer mener at det er en klar rettighet for mennesker med funksjonsnedsettelse på lik linje med den øvrige befolkning å kunne delta i det ordinære samfunnsliv. Disse medlemmer viser videre til funksjonshemmedes rettigheter i FN-konvensjonen, og mener også at disse har rett til tjenester bl.a. etter sosialtjenesteloven kapittel fire. Disse medlemmer ønsker på sikt å senke innslagspunktet i denne finansieringsordningen til kr 400 000 pr. bruker, og endre ordningen slik at den enkelte kommunes utgifter utover innslagspunktet legges til grunn for den statlige kompensasjonen. Dette gjøres trinnvis over en periode på flere år. I første omgang vil Fremskrittspartiet øke kompensasjonsgraden fra 85 pst. til 90 pst. utover innslagspunktet, og dette innebærer at den totale bevilgningen blir på 2,9 mrd. kroner i 2008. Disse medlemmer vil videre vise til forslag om økt kompensasjonsgrad og redusert innslagspunkt i Budsjett-innst. S. I (2007-2008).

Disse medlemmer ber om at Regjeringen påser at det utarbeides detaljerte retningslinjer for kommunal regnskapsføring for barnehagesektoren. Disse medlemmer ser at behovet for slike detaljregler, om barnehagetilskuddet skal overføres til den kommunale rammefinansiering. Disse medlemmer ser også at det er av avgjørende betydning at det er mulig å kostnadsberegne hele sektoren.

Disse medlemmer viser til at Sørheim-utvalget foreslår en ordning med vekstkompensasjon til kommuner med høy vekst, og mener dette er et positivt tiltak som kan kompensere for noe av skjevheten i dagens system. Disse medlemmer ser også at utvalget foreslår enkelte endringer disse medlemmer ikke er enige i, og vil komme tilbake til dette når Stortinget får saken til behandling.

Disse medlemmer vil dessuten vise til sine merknader til Kommuneproposisjonen for 2008 i Innst. S. nr. 231 (2006-2007).

2.4 Generelle merknader fra Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Regjeringen foreslår et nøkternt, men stramt økonomisk opplegg for kommunene i 2008. Høyre vil foreslå et opplegg som er på samme nivå. I motsetning til Regjeringen sier Høyre at dette opplegget vil kreve omstilling og effektivisering i Kommune-Norge. Regjeringens opplegg innebærer en utvikling i retning av enda sterkere statlig styring av kommunesektoren

og en reell reduksjon i frie midler i 2008 i forhold til 2007.

Disse medlemmer vil gi makten tilbake til folk og lokalsamfunn, og har tillit til lokalpolitikkerne. De som er nærmest utfordringene, har også de beste løsningene. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett og merknader fra Høyres fraksjon i Budsjett-innst. S. nr. 1 (2007-2008), hvor det foreslås å øke det kommunale skattøret til 12,5 pst. og øke kommunenes andel av selskapsskatten til 4,25 pst. Samlet sett betyr dette at kommunene får beholde 3,9 mrd. kroner mer av sine skatteinntekter lokalt. Dette styrker lokaldemokratiet og etablerer en klarere sammenheng mellom den politikken som føres lokalt og kommunenes inntekter.

Disse medlemmer vil påpeke at Regjeringens kombinasjon av økte statlige overføringer og reduksjon av det kommunale og fylkeskommunale skattøret, i praksis betyr at incentivene til vekst svekkes. Disse medlemmer ønsker at kommuner som legger til rette for vekst og næringsvirksomhet, må få beholde en større andel av merinntektene de greier å generere, og viser til at Regjeringens omlegging betyr at penger omfordes fra områder med høy verdiskaping til områder med lav verdiskaping. Disse medlemmer vil advare mot en overdreven tro på at offentlig sektor kan sikre sysselsetting og verdiskaping i distriktene.

Disse medlemmer viser til at i 2000 utgjorde egne skatteinntekter kun 44 pst. av kommunenes samlede inntekter. Kommunene mente gjennom KS at målsettingen måtte være å få dette tallet opp i 50 pst. I kommuneøkonomiproposisjonen for 2001 St.prp. nr. 62 (1999-2000) ble dette målet stadfestet av Stortinget. Regjeringen Bondevik II fulgte opp denne målsettingen, og ved denne Regjeringens siste forslag til statsbudsjett innebar kommuneopplegget for 2006 at skatteandelen ville øke fra 49 pst. til 50 pst. Regjeringen Stoltenberg II startet imidlertid umiddelbart med å redusere denne andelen. Kommuneopplegget for 2008 vil innebære at skatteandelen nå er nede igjen på 47,2 pst. Disse medlemmer viser til at Høyres alternative opplegg ville ha snudd denne utviklingen slik at vi igjen kunne ha kommet opp på det nivået som er KS sitt krav.

Høyre prioriterer å investere mer i kunnskap, forskning og infrastruktur, og føre en fremtidsrettet næringspolitikk som legger grunnlag for morgendagens velferd. Overføringer til tiltak i regi av kommunal sektor på disse viktige områdene er i overkant av 400 mill. kroner. I tillegg skaper Høyres politikk mindre press på renten og kronen, noe kommunene tjener på. 1 prosentpoeng i økt rente koster kommunene om lag 800 mill. kroner i økte renteutgifter på sikt.

Samlet sett gir Høyre i sitt alternative budsjett for 2008 kommunene et økonomisk handlingsrom på om lag det samme nivå som Regjeringen.

Disse medlemmer vil understreke hvor viktig det er at elevene får gode kunnskaper og ferdigheter i sentrale fag som matematikk, norsk og engelsk. I en globalisert verden blir gode kunnskaper stadig mer

sentralt, både for den enkeltes velferd og for samfunnets velstand.

Disse medlemmer vil peke på at regjeringen Bondevik II, i forbindelse med innføringen av Kunnskapsløftet i forrige periode, utvidet skoledagen med til sammen 12 timer på barnetrinnet, med hovedvekt på sentrale fag som norsk og matematikk. Disse medlemmer vil også peke på Høyres forslag til revidert budsjett 2007, hvor det ble foreslått å utvide timetallet på ungdomstrinnet med 1 time matematikk både på barnetrinnet og ungdomstrinnet. Det er etter disse medlemmers mening viktig å styrke ungdomstrinnets mulighet til å satse på basisfagene, slik Høyre gjør i sitt alternative statsbudsjett som foreslår å bruke 60 mill. kroner til 1 ekstra uketime i matematikk på ungdomstrinnet.

Disse medlemmer mener at fylkeskommunene skal konsentrere seg om sin primæroppgave, som er videregående opplæring. Den andre vesentlige oppgaven til fylkeskommunen er samferdsel. Høyre bevilger i sitt alternative statsbudsjett mer penger enn Regjeringen til dette området. Høyre støtter derfor Regjeringens forslag til skattøre for fylkeskommunene. Disse medlemmer viser til at reviderte tall for fylkeskommunene viser at samlet netto driftsresultat var på om lag 2 mrd. kroner, eller 5,3 pst. av brutto driftsinntekter i 2006. Samlet brutto driftsresultat i 2006 var på om lag 1,29 mrd. kroner, eller 3,3 pst. av brutto driftsinntekter. I 2006 sto skatteinntjening i fylkeskommunene for den høyeste andelen av inntektskildene med i overkant av 42 pst. av brutto driftsinntekter fordelt på inntektskilder.

Netto driftsresultat for fylkeskommunene samlet utgjorde vel 2 mrd. kroner i 2006, en økning på snaut 700 mill. kroner fra året før. Med et netto driftsresultat på 5,3 pst. av driftsinntektene har fylkeskommunene større handlefrihet nå enn året før da resultatet lå på 4 pst.

På denne bakgrunn mener disse medlemmer at fylkeskommunene i større grad enn kommunene er i stand til å håndtere økte utgifter i 2008 og foreslår et effektiviseringskrav på fylkeskommunene på 250 mill. kroner. Høyre mener at fylkeskommunene er et unødvendig forvaltningsnivå og ønsker at fylkeskommunene så lenge de eksisterer, prioriterer de primæroppgavene forvaltningsnivået har innenfor videregående utdanning og samferdsel. Fylkeskommunene har påtatt seg oppgaver ut over det som er hensikten og konkurrerer i dag med kommunene om oppgaver spesielt innenfor regional utvikling og samarbeid. En bedre totaløkonomi enn for kommunene de siste årene har bidratt til å forsterke denne utviklingen.

Disse medlemmer viser til at sentrum/Høyre-regjeringen investerte for fremtiden. Den forrige regjeringens skattelettelse og vekstfokuserede politikk har bidratt til optimisme og vekst. Det ser vi nå resultatene av. Sysselsettingen er sterk og det resulterer i økte skatteinntekter. Kommunene fikk i 2005 nesten 15 mrd. kroner i økte inntekter. Av dette var 6,6 mrd. kroner økte skatteinntekter. Denne skatteveksten har fortsatt i 2006 og 2007. Økt skattevekst er den viktigste faktoren

for økt økonomisk handlingsrom for kommunene, mer enn de statlige overføringene. Det viser hvordan lavere skattesatser som stimulerer til arbeid og vekstkraftige bedrifter bidrar til økte skatteinntekter til kommunene og staten. Fremtidsrettet og næringsvennlig politikk styrker den fremtidige velferden. God kommuneøkonomi er avhengig av langt mer enn størrelsen på de statlige overføringene.

2.5 Generelle merknader fra Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener kommunen er den viktigste leverandøren av grunnleggende velferdstjenester i samfunnsfellesskapet. Staten bør styre gjennom rammer slik at kommunenes handlefrihet øker og lokaldemokratiet styrkes.

Dette medlem konstaterer at opptrappingen i kommuneøkonomien stopper opp. Den reelle økningen i frie midler kan gå ned i 2008.

Det meste av økningen i overføringen til kommunene er øremerket til gode formål som barnehage, ressurskrevende tjenester, NAV reform, psykiatriplan og investeringer til sykehjem. Dette er formål som Kristelig Folkeparti støtter. Dette medlem vil likevel påpeke at pris- og lønnsveksten kan spise opp økningen i kommunesektorens frie inntekter. Lønnsveksten er høy, og stort press i byggemarked fører til høy prisvekst på kommunale investeringer. Sterkere befolkningsvekst gir også kommunene økte utgifter. Flere eldre betyr økte kostnader til pleie- og omsorgsformål, og flere yngre betyr økte utgifter til skoler eller barnehager. De frie inntektene til kommunene stiger altså mindre enn kostnadene.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor kommunesektorens frie inntekter økes med 250 mill. kroner, hvorav 50 mill. kroner til fylkeskommunene og 200 mill. kroner til kommunene. Samtidig trekkes det ut 270 mill. kroner av kommunerammen siden Kristelig Folkeparti ikke vil prioritere økt timetall i grunnskolen, men det legges inn igjen 220 mill. kroner for å kunne øke antall lærerstillinger i skolen med 440. I tillegg ønsker Kristelig Folkeparti å beholde de 9,2 mill. kroner som Regjeringen har overført fra Barne- og likestillingsdepartementets fagbudsjett til kommunerammen som et øremerket tilskudd.

Dette medlem viser for øvrig til sine merknader til Kommuneproposisjonen for 2008 i Innst. S. nr. 231 (2006-2007).

2.6 Generelle merknader fra Venstre

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Regjeringen foreslår en moderat vekst i overføringene til kommunene for 2008. Venstre foreslår i sitt alternative budsjett et opplegg på om lag samme nivå, men hvor fylkeskommunene får en økning på 500 mill. kroner.

Dette medlem er tilfreds med at kommuneøkonomien er løftet til et generelt høyere nivå etter den store innsprøytingen i 2006 og er tilfreds med at pen-

ger til en viss grad har fulgt etter alle nye pålagte og dels øremerkede oppgaver for kommunene. Men dette medlem merker seg at øremerkingspolitikken fra regjeringspartiene og Fremskrittspartiet knyttet til barnehagepolitikken, går på bekostning av andre investeringer i kommunesektoren, slik de siste tallene fra Det tekniske beregningsutvalg for kommunal- og fylkeskommunal økonomi viser. Dette er en form for sentralisering av politikken som Venstre ikke deler, og dette medlem beklager at Regjeringens opplegg for 2008 innebærer en forsterket utvikling i retning av enda mer statlig styring av kommunesektoren og en reell reduksjon i de frie midlene.

Dette medlem vil fremheve at Venstre ønsker å grunnlovsfeste det kommunale selvstyret og ikke ønsker at kommunene skal bli statsfilialer. For å styrke det lokale selvstyret og øke friheten, ønsker Venstre primært at kommunene skal få en større frihet til å fastsette det lokale skattøret og utvide muligheten for naturressursbeskatning. Inntil dette blir vedtatt politikk, mener Venstre at kommunenes skatteinntekter bør ligge på om lag 50 pst. av kommunenes totale inntekter. Dette medlem vil peke på at Regjeringens kombinasjon av økte statlige overføringer og reduksjon av det kommunale og fylkeskommunale skattøret, i praksis betyr at incentivene til vekst svekkes. Dette medlem ønsker at kommuner som legger til rette for vekst og næringsvirksomhet, skal få beholde en større andel av inntektene de greier å generere. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og merknader fra Venstre i Budsjett-innst. S. nr. 1 (2007-2008), hvor det foreslås å øke kommunenes andel av selskapskatten til 4,25 pst. Samlet sett betyr dette at kommunene får beholde mer av sine skatteinntekter lokalt. Dette styrker lokaldemokratiet og etablerer en klarere sammenheng mellom den politikken som føres lokalt og kommunenes inntekter.

Norsk økonomi er nå på kokepunktet, og Norges Bank har varslet en hyppigere økning av rentenivået enn det som var tilfellet under den forrige regjeringen. Venstre er derfor skeptisk til å bruke nye inntektsanslag til utelukkende å øke offentlig sektors utgifter. Det er grunn til å frykte den effekt dette vil ha på rentenivå og kronekurs. Bare for kommunesektoren innebærer en prosent renteøkning økte kostnader på minst 800 mill. kroner.

Dette medlem vil også understreke at det fortsatt er et betydelig effektiviseringspotensial innenfor kommunal sektor. 1 pst. effektivisering innenfor kommunal sektor vil frigjøre så mye som 2,8 mrd. kroner, hvilket tilsier at det fortsatt er et stort utnyttet potensial her. Så er det viktig å ha en politisk debatt om hvor en skal effektivisere i kommunal sektor. Venstre er svært bekymret for signalene som nå kommer fra mange kommuner og ikke minst fylkeskommuner, om effektivisering innen skolesektoren. Dette ser spesielt ut til å gå ut over undervisning og pedagogisk kvalitet, men når rentekompensasjonsordningen for skolebygg fra neste år vil falle bort, vil det svært sannsynlig gå ut over nødvendige investeringer i det fysiske miljøet også.

På tross av økte overføringer til kommunene har lærerdekningen i grunnskole og videregående skole ikke økt de siste årene. I den videregående skolen, med sterk elevvekst de siste årene, er dette alvorlig. Kommunesektoren trenger ikke bare flere hender, den trenger også flere hoder. Venstre omprioriterer derfor 500 mill. kroner fra kommunene til fylkeskommunene for å styrke den videregående skolen i 2008. I tillegg har Venstre funnet plass til å videreføre ordningen med rentekompensasjon for skolebygg også i 2008, som vil komme både kommuner og fylkeskommuner til gode. Sammen med Venstres forslag om økt lærebokstipend, rekrutteringsplan for lærere og styrking av skolebibliotekene, gir Venstre et tydelig signal om at dette partiet vil satse på kvalitet i skolen.

Når det gjelder fylkeskommunene fram mot innføringen av regionreformen i 2011, er det en utfordring å gi dem flere oppgaver enn bare å drive skoler. Dette medlem mener det er å sløse med demokratiet og statens ressurser hvis det ikke er mulig å delegerer et større politisk ansvar og utføre flere oppgaver på dette nivået underveis. Flertallet i Stortinget bekreftet under behandlingen av St.meld. nr. 12 (2006-2007) at mellomnivået skal bestå, uavhengig av størrelse. Det er derfor et paradoks at fylkesmannsembetet, som egentlig er mer truet av regionreformen enn fylkene, stadig får tilført nye oppgaver mens fylkene ser ut til å skulle holdes i kuvøse fram til 2011. Enhetsfylkeforsøket i Møre og Romsdal har vist at kommunene ønsker seg en sterk, regional samhandlingsaktør. Ikke minst innen miljø- og samferdselspolitikken, med store utfordringer, er det svært god mulighet til å opprette nye oppgaver og ansvar uten å måtte bryte opp eller reformere.

Dette medlem vil for øvrig vise til sine merknader til Kommuneproposisjonen for 2008 i Innst. S. nr. 231 (2006-2007).

2.7 Kommunestruktur

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at det var stor oppslutning blant landets lokalpolitikere rundt samarbeidsprosjektet mellom regjeringen Bondevik II og KS-prosjektet "Fremtidens kommunestruktur". Et flertall av deltakerne mente at det var behov for endringer i kommunestrukturen, og mange kommuner var inne i positive prosesser for å finne frem til gode lokale løsninger. Dette arbeidet har stoppet opp etter regjeringsskiftet. Kommuner som ser dagens struktur som et problem for å løse de oppgavene de har overfor sine innbyggere, opplever at det ikke er noen drahjelp fra sentrale myndigheter for å sette denne problemstillingen på dagsordenen. Tvert imot har Regjeringen fjernet de stimuleringsmidlene som tidligere kunne brukes for å få til positive og frivillige prosesser.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at for igjen å få satt fokus på de utfordringene dagens kommunestruktur gir og stimulere kommuner til frivillig sammenslåing, foreslår Høyre i sitt alternative budsjett å avsette 150 mill. kroner på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett i tilsagnsfullmakt til dette

formålet. Pengene skal kunne gis til kommuner som frivillig slår seg sammen. De skal brukes til infrastrukturiltak som kan oppveie eventuelle negative konsekvenser av sammenslåing. Det kan for eksempel være veier og broer som fører til at kommunene knyttes bedre sammen, bredbåndsutbygging eller etablering av servicekontorer som sikrer nærhet til de viktige kommunale tjenestene. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett og merknader fra Høyres fraksjon i Budsjett-innst. S. I (2007-2008), hvor det foreslås en tilsagnsfullmakt på 150 mill. kroner til formålet.

På denne bakgrunn foreslår komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre:

"Stortinget ber Regjeringen starte opp igjen samarbeidsprosjektet "Fremtidens kommunestruktur" med Kommunenes Sentralforbund. Erfaringene fra prosjektet må brukes til å igangsette konkrete forslag til virkemidler som motiverer til en ny prosess for frivillige endringer i kommunestrukturen."

2.8 Fornyingsarbeid i kommunesektoren

Komiteen understreker betydningen av et fortsatt trykk på fornyingsarbeidet i kommunesektoren. Fornyingsarbeidet må ta utgangspunkt i innbyggernes behov. Komiteen mener at det er et utnyttet potensial i et tettere samarbeid om utviklingsoppgavene mellom de folkevalgte, lederne og de ansatte/tillitsvalgte.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, mener at Kvalitetskommuneprogrammet er et viktig samarbeidsprosjekt mellom staten, KS og arbeidstakerorganisasjonene. Programmet har som mål å bedre kvaliteten på tjenestene ut mot innbyggerne, i første rekke innen omsorgs- og oppvekstsektorene, samt å redusere sykefraværet. Det er et mål å få 200 av landets kommuner med i programmet innen utløpet av 2009. Så langt er nær 90 kommuner med. Det er ressurskrevende å yte reell bistand til et så stort antall kommuner. Flertallet mener at dette prosjektet er viktig og ber Regjeringen om å prioritere programmet høyt og styrke bevilgningene.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at en forutsetning for å drive et kontinuerlig utviklings- og fornyingsarbeid er at det finnes ressurser til arbeidet. Økningen i frie inntekter har gjort at kommunen kan drive et planmessig og langsiktig fornyingsarbeid. Dette flertallet vil understreke at utviklingsarbeidet primært må initieres nedenfra. Økt økonomisk handlingsrom i kombinasjon med en bevisst statlig stimuleringspolitikk har utløst engasjement og kreativitet som vil styrke den kommunale sektor både på kort og lengre sikt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at utover Kvalitetskommuneprogrammet har Regjeringens arbeid med fornying i kommunesektoren stoppet opp. Kommunene er nå inne i et tøft arbeid med omstilling og effektivisering for å få utgiftene i samsvar med inntektsnivået. Hvis ikke kommunene i dette arbeidet får muligheter til å omstille og effektivisere for å få mer igjen for pengene, blir konsekvensene reduksjoner i tjenestetilbudet og redusert kvalitet.

Disse medlemmer mener at kommunene ikke får den tilstrekkelige drahjelpen av Regjeringen i omstillingsarbeidet. Regjeringen gjør tvert imot arbeidet vanskeligere ved å fremstille situasjonen i Kommune-Norge helt annerledes enn det som er tilfellet og ved å stadig komme med nye løfter på vegne av kommunene uten at det følger med mer penger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til finansministerens svar på spørsmål nr. 52 fra Venstres gruppe:

"Kommunesektorens samlede inntekter i 2008 anslås til om lag 278 mrd. kroner. Over tid vil utgiftene være omtrent lik inntektene. En effektivisering på 1 pst. innenfor kommunesektoren vil dermed frigjøre om lag 2,8 mrd. kroner."

2.9 Kommunalt skattøre

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at kommunalt skattøre for 2008 er fastsatt ved Finanskomiteens bud-

sjetthandling bl.a. med grunnlag i følgende merknad i Innst. S. nr. 231 (2006-2007):

"Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til at de kommunale og fylkeskommunale skattører fastsettes ved behandling av statsbudsjettet til høsten ut fra at veksten i frie inntekter skal komme som økt rammetilskudd."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil vise til sine respektive merknader om kommunenes direkte andel av selskapsskatt og kommuneskatt i Budsjett-innst. S. I (2007-2008), samt tilhørende forslag om at Regjeringen i statsbudsjettet for 2009 legger til grunn at satsen for den kommunale andelen av selskapsskatten tilbakeføres til 4,25 pst. Disse medlemmer ønsker at kommunene skal få beholde mer av kommuneskatten istedenfor å bli stadig mer avhengig av statlige overføringer gjennom rammetilskuddet.

På denne bakgrunn vil disse medlemmer foreslå:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med kommuneproposisjonen for 2008 legge til grunn et selskapsskattøre på 4,25 pst."

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med kommuneproposisjonen for 2008 komme med en opptrappingsplan for å sikre at egne skatteinntekter utgjør minst 50 pst. av kommunenes inntekter igjen."

3. RAMMEOMRÅDE 1-STATSFORVALTNING

Oversikten nedenfor viser budsjettforslaget fra Regjeringen St.prp. nr. 1 (2007-2008) for rammeområde 1. 90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 1

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
Utgifter i hele kroner			
<i>Regjering</i>			
20		Statsministerens kontor	71 350 000
	1	Driftsutgifter	71 350 000
21		Statsrådet	128 644 000
	1	Driftsutgifter	128 644 000
24		Regjeringsadvokaten	59 800 000
	1	Driftsutgifter	46 800 000
	21	Spesielle driftsutgifter	13 000 000
<i>Fornyings- og administrasjonsdepartementet</i>			
1500		Fornyings- og administrasjonsdepartementet	277 099 000
	1	Driftsutgifter	154 232 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	112 867 000
	22	Forskning, kan overføres	10 000 000
1503		Midler til opplæring og utvikling av tillitsvalgte	115 348 000
	70	Tilskudd	91 219 000
	71	Bidrag fra arbeidstakerne	24 129 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
1510		Fylkesmannsembetene	1 113 506 000
	1	Driftsutgifter	1 098 108 000
	21	Spesielle driftsutgifter	15 398 000
1521		Direktoratet for forvaltning og IKT	112 943 000
	1	Driftsutgifter	90 660 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	9 283 000
	22	Min Side, <i>kan overføres</i>	13 000 000
1522		Departementenes Servicesenter	436 247 000
	1	Driftsutgifter	318 840 000
	22	Fellesutgifter for R-kvartalet	77 119 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	40 288 000
1523		Tilskudd til kompetanseutvikling	20 000 000
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	20 000 000
1530		Tilskudd til de politiske partier	323 003 000
	1	Driftsutgifter	960 000
	70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	211 200 000
	71	Tilskudd til de politiske partiers kommunale organisasjoner	27 457 000
	73	Tilskudd til de politiske partiers fylkesorganisasjoner	59 970 000
	75	Tilskudd til partienes fylkesungdomsorganisasjoner	17 047 000
	76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner	6 369 000
1541		Pensjoner av statskassen	23 800 000
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	23 800 000
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse	9 443 000 000
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	8 794 000 000
	22	Sluttoppgjør, <i>overslagsbevilgning</i>	545 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	104 000 000
1543		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	852 000 000
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	843 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	9 000 000
1546		Yrkesskadeforsikring	85 000 000
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	85 000 000
1547		Grupplivsforsikring	84 000 000
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	84 000 000
1570		Datatilsynet	25 443 000
	1	Driftsutgifter	25 443 000
1571		Personvernemnda	1 600 000
	1	Driftsutgifter	1 600 000
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	1 561 616 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	15 316 000
	31	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	15 000 000
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	1 443 600 000
	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i>	12 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	75 700 000
1581		Eiendommer til kongelige formål	59 457 000
	1	Driftsutgifter	21 224 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	38 233 000
1582		Utvikling av Fornebuområdet	44 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	1 000 000
	30	Investeringer, Fornebu, <i>kan overføres</i>	43 500 000
<i>Statens forretningsdrift</i>			
2445		Statsbygg	1 094 404 000
	24	Driftsresultat:	-447 422 000
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-2 719 876 000
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	966 976 000
	3	Avskrivninger	397 399 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
		4 Renter av statens kapital	51 327 000
		5 Til investeringsformål	900 000 000
		6 Til reguleringsfondet	-43 248 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	54 971 000
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	70 000 000
	32	Igangsetting av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i>	38 000 000
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	280 000 000
	34	Videreføring av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i>	909 800 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	89 068 000
	49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i>	99 987 000
2470		Statens Pensjonskasse	31 465 000
	24	Driftsresultat	-18 896 000
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-388 253 000
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	314 498 000
	3	Avskrivninger	37 800 000
	5	Til investeringsformål	17 059 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	50 361 000
		Sum utgifter rammeområde 1	15 964 225 000
Inntekter i hele kroner			
<i>Inntekter under departementene</i>			
3024		Regjeringsadvokaten	7 300 000
	1	Erstatning for utgifter i rettsaker	6 800 000
	3	Oppdrag	500 000
4510		Fylkesmannsembetene	15 361 000
	1	Inntekter ved oppdrag	2 360 000
	2	Ymse inntekter	13 001 000
4521		Direktoratet for forvaltning og IKT	5 022 000
	1	Salg av informasjonstjenester	22 000
	2	Andre inntekter	5 000 000
4522		Departementenes Servicesenter	135 584 000
	2	Diverse inntekter	2 469 000
	6	Brukerfinansierte tjenester	131 701 000
	7	Parkeringsinntekter	1 414 000
4546		Yrkesskadeforsikring	116 000 000
	1	Premieinntekter	116 000 000
4547		Gruppelivsforsikring	43 000 000
	1	Premieinntekter	43 000 000
4581		Eiendommer til kongelige formål	125 000
	1	Ymse inntekter	125 000
<i>Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.</i>			
5445		Statsbygg	900 000 000
	39	Avsetning til investeringsformål	900 000 000
5470		Statens Pensjonskasse	17 059 000
	30	Avsetning til investeringsformål	17 059 000
<i>Renter og utbytte mv.</i>			
5607		Renter av boliglånsordningen for statsansatte	772 000 000
	80	Renter	772 000 000
		Sum inntekter rammeområde 1	2 011 451 000
		Netto rammeområde 1	13 952 774 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2008 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1510 post 21	kap. 4510 postene 01 og 02
kap. 1521 post 1	kap. 4521 postene 01 og 02
kap. 1522 post 1	kap. 4522 postene 02 og 06

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2008 kan overskride bevilgningen under kap. 2470 Statens Pensjonskasse, post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, med inntil 10 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.

IV

Fullmakt til nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at:

1. det enkelte departement som et ledd i ordningen med bonus og rabatter, i 2008 kan nettoføre som utgiftsreduksjon på vedkommende utgiftspost tilbakebetalt bonus og rabatt, også om tilbakebetalingen refererer seg til kjøp i tidligere år.
2. Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2008 kan nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 1510 Fylkesmannsembetene, post 21 Spesielle driftsutgifter, refusjoner av utgifter til fellestjenester der Fylkesmannen samordner utgiftene.

V

VII

Fullmakt til å gjennomføre investeringsprosjekter innenfor de angitte kostnadsrammer

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2008 kan gjennomføre byggeprosjekter og andre investeringsprosjekter, herunder forpliktete staten innenfor de angitte kostnadsrammene under følgende kapitler og poster:

Kap.	Post	Betegnelse
1580		Byggeprosjekt utenfor husleieordningen
	31	Igangsetting av byggeprosjekt
	33	Videreføring av byggeprosjekt
	45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold
1581		Eiendommer til kongelige formål
	30	Ekstraordinært vedlikehold, Bygdø Kongsgård
1582		Utvikling av Fornebuområdet
	30	Investeringer, Fornebu
2445		Statsbygg
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekt
	32	Igangsetting av kurantprosjekt
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekt
	34	Videreføring av kurantprosjekt

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2008 kan:

1. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30-49, med inntil 175 mill. kroner, mot dekning i reguleringsfondet.
2. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30-49, med beløp som tilsvarer inntekter fra salg av eiendommer, samt medregne ubenyttede inntekter fra salg av eiendom ved beregning av overført beløp.

VI

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2008 kan omdisponere:

1. under kap. 1580 Byggeprosjekt utenfor husleieordningen, mellom postene 30 til 45.
2. under kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål, mellom postene 1, 30 og 45.
3. under kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet, fra post 21 til post 30.
4. under kap. 2445 Statsbygg, mellom postene 30 til 49.

VIII

Fullmakt til å sette i gang byggeprosjekter uten fremleggelse av egen kostnadsramme - kurantordningen

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2008 kan igangsette nye byggeprosjekter innenfor husleieordningen under kap. 2445 post 32 uten framlegg av kostnadsramme for det enkelte prosjekt for Stortinget, på følgende vilkår:

1. Brukerdepartementet/leietaker har nødvendige husleiemidler innenfor gjeldende budsjetttrammer.
2. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar utover gitte bevilgninger overstiger ikke 1 500 mill. kroner.

IX

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2008 kan:
  - a) godskrive det enkelte bygge- og eiendomsprosjekt med innbetalt dagmulkt, konvensjonalbot og erstatning for misligholdt entrepris, ved at innbetalingen blir postert i statsregnskapet på vedkommende investeringspost som en utgiftsreduksjon.
  - b) godkjenne salg, makeskifte og bortfeste av statens eiendom på Vestbanetomta i Oslo.
  - c) godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom forvaltet av Statsbygg eller av andre statlige virksomheter som ikke har egen salgfullmakt, for inntil 500 mill. kroner totalt i budsjettåret.
  - d) godkjenne kjøp av eiendom finansiert ved salgsinntekter, innsparte midler eller midler fra reguleringsfondet for inntil 150 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle, og for inntil 300 mill. kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49 Kjøp av eiendom.
  - e) overdra statlige spesialskoleeiendommer til underpris eller vederlagsfritt til kommuner og fylkeskommuner, dersom ansvaret for skole-driften overtas av kommunen eller fylkeskommunen.
  - f) foreta bortfeste, salg og makeskifte av eiendommer som er nødvendig ved disponering av statens eiendommer på Fornebu for inntil 500 mill. kroner.
  - g) korrigere Statsbyggs balanse i de tilfeller prosjekterings- og investeringsmidler ført på kap. 2445 Statsbygg overføres til andre budsjettkapittel eller prosjektene ikke realiseres.
  - h) avhende statlig fast eiendom til barnehageformål direkte til kommuner til markedstakst.
2. Kongen i 2008 kan avhende statlig eiendom til lavere pris enn markedspris der særlige hensyn tilsier det.

X

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Statsministerens kontor i 2008 kan overskride bevilgningen på kap. 21 Statsrådet, post 1 Driftsutgifter, for å iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for statsministeren og regjeringens øvrige medlemmer.

3.1 Innledning

Komiteen viser til at forslaget til disponering av ramme 1 fra komiteens flertall, Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet er ført opp under Tilråding fra komiteen under kapittel 6 i innstillingen. Dette forslaget summerer seg til kr 13 952 774 000, som er det nettobeløpet som er vedtatt for dette rammeområdet ved behandlingen av Budsjett-innst. S. I (2007-2008). Nettobeløpet er sammenfallende med Regjeringens forslag i St.prp. nr. 1 (2007-2008). Se tabell 1.

Komiteen viser til at komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ikke fremmer forslag innenfor den vedtatte rammen, da disse fraksjonenes respektive opplegg for disponering av ramme 1 avviker fra det vedtatte nettobeløpet. Se tabell 1. Det vises til Budsjett-innst. S. I (2007-2008) hvor de alternative budsjettforslagene til Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre framgår. Der hvor disse avviker fra St.prp. nr. 1 (2007-2008), vil dette bli omtalt under det enkelte kapittel i innstillingen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil stemme imot flertallets forslag til vedtak om bevilgninger under ramme 1.

3.2 Generelle merknader**3.2.1 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet**

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Regjeringen i høst la frem sin strategi for fornying av offentlig sektor. Flertallet registrerer at regjeringen Stoltenberg IIs sin fornyingsstrategi skiller seg fra regjeringen Bondevik IIs moderniseringsplan.

Flertallet støtter regjeringen Stoltenberg IIs arbeid for å styrke, fornye og videreutvikle velferds-samfunnet. Det trengs en sterk og effektiv offentlig sektor for å sikre velferden. Folk må kunne stole på det offentlige og de løsningene som det offentlige tilbyr. Det er klare politiske skillelinjer i fornyingsarbeidet. Flertallet vil ha en offentlig sektor som det viktigste virkemiddelet til å bygge ut velferden. Det betyr selvsagt ikke at man er imot private løsninger, men flertallet mener at viktige velferdsoppgaver ikke kan løses med anbud, konkurranseutsetting eller privatisering.

Flertallet støtter Regjeringens målsetting om at offentlig sektor skal gi innbyggerne gode tjenester,

valgfrihet og medråderett. Tjenestene i offentlig sektor skal utvikles til det beste for innbyggerne. Offentlig sektor skal være i stand til å ta vare på hensynet til kvalitet, tilgjengelighet, rettferdighet og økonomisk effektivitet. Flertallet vil trekke fram NAV-reformen og Pensjonsreformen som viktig i det kommende fornyingsarbeidet. Et av målene med NAV-reformen var at det skal være enklere for brukerne når de må forholde seg til statlige og kommunale tjenester.

Flertallet er opptatt av at fornyingsarbeidet skal foregå i nært samarbeid med de ansatte og deres organisasjoner. Arbeidet blir både bedre og enklere dersom de ansatte trekkes inn i fornyingsprosessene og gis reell mulighet til å påvirke sin egen arbeidssituasjon. Offentlig sektor har vist seg svært omstillingsdyktig.

3.2.2 *Generelle merknader fra Fremskrittspartiet*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at det er et viktig politisk mål å redusere og effektivisere det offentlige byråkrati, for derved å gjøre de sentrale myndigheter mer oversiktlige for den enkelte innbygger, for å øke den enkelte innbyggers innflytelse og for å redusere det offentliges utgifter.

Disse medlemmer er svært skuffet over Regjeringens strategi for fornying av offentlig sektor som ble lagt frem 4. oktober 2007, 2 år etter at Regjeringen tiltrådte. Disse medlemmer viser til at Regjeringen ikke har vært i stand til å tallfeste eller konkretisere sine målsettinger, og isteden bruker nesten 30 sider på formuleringer som at "offentlig sektor skal gå foran", "Norge skal være et foregangsland" og at det "i sterkere grad legges til rette for" ulike gode formål.

Disse medlemmer vil videre påpeke at Regjeringen i 2008 vil bruke 20 mill. kroner på forsøk med redusert arbeidstid, og mener at dette sier en god del om Regjeringens manglende satsing på modernisering av offentlig sektor. Disse medlemmer vil videre vise til at vingeklipping av Konkurransetilsynet er den eneste saken fornyingsministeren har markert seg på i det offentlige rom.

Disse medlemmer ønsker å etablere en ny forvaltningsstruktur med bare to folkevalgte nivåer, stat og kommune. Etter at helseregionene kom i 1999, har ikke fylkene hatt noen oppgaver som kan rettferdiggjøre dette mellomnivået, og det har derfor vært stor debatt om fylkenes fremtid. Fylkeskommunenes styrke etter 2002 har vært som eier og driver av videregående opplæring, og det er etter disse medlemmers mening ikke en oppgave som er tilstrekkelig til å opprettholde et direkte folkevalgt mellomnivå. Disse medlemmer viser til at nedleggelsen av et helt forvaltningsnivå vil føre til betydelige besparelser.

Disse medlemmer mener at dagens ordning hvor kommunale vedtak gang på gang overprøves av byråkrater hos fylkesmannen, på sikt må erstattes av en forvaltningsdomstol som kun vurderer lovligheten av kommunens vedtak, og at fylkesmannens innsigelsesrett og skjønn på kort sikt bør begrenses til legalitetskontroll. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet gjentatte ganger har fremmet forslag om å

etablere forvaltningsdomstoler i Norge, blant annet i Dokument nr. 8:90 (2003-2004) og Dokument nr. 8:58 (2005-2006). Det kommer stadig signaler om at fylkesmennene i økende grad overprøver det kommunale skjønnet, selv om kommunens fortolkning er i samsvar med gjeldende nasjonale retningslinjer og er fundamentert på lokalpolitisk skjønnsanvendelse. Det er dermed slik at ansatte hos fylkesmennene opptrer som politiske aktører uten at de er folkevalgte. Dette er uakseptabelt i et demokratisk land. Disse medlemmer viser til at når fylkesmannens rolle begrenses til legalitetskontroll i påvente av opprettelsen av en forvaltningsdomstol, betyr dette at behovet for arbeidskraft og andre ressurser vil bli betydelig redusert.

Disse medlemmer mener det må være et sentralt mål å redusere offentlig forvaltning, der denne ikke er meget godt begrunnet. Disse medlemmer ser på det voksende byråkratiet som en fare for det norske demokratiet, på grunn av den uoversiktliggjør som eksisterer i forvaltningen. Disse medlemmer mener derfor det er på høy tid med en forvaltningsreform. Disse medlemmer er av den oppfatning at offentlige virksomheter i større grad må ta i bruk virkemidler som anbud, privatisering og konkurransestimulering, og at det må foreligge en særskilt begrunnelse dersom disse prinsipper og virkemidler ikke skal benyttes av offentlige virksomheter.

Disse medlemmer viser til at det i Norge er et stort behov for flere fengselsplasser og har i sitt alternative statsbudsjett satt av penger til fengsel i Halden og Indre Salten.

Disse medlemmer vil vurdere å steinlegge den 16 mål store Slottsplassen med brostein og granittheller, og ønsker hvis dette blir aktuelt, en åpen konkurranse om utforming og gjennomføring av prosjektet. Disse medlemmer vil derfor be Regjeringen se nærmere på problemstillingen med hensyn til kostnader og gjennomføring.

Disse medlemmer mener at det ligger et stort og utnyttet potensial for innsparinger i offentlig sektor gjennom effektivisering og konkurranseutsetting, og har flere ganger fremmet forslag om en generell ordning med momskompensasjon for kommunene. En slik ordning ble faktisk innført fra 1. januar 2004, og var ment å gi private og kommunale tjenestetilbydere like rammevilkår. Dette skulle gjøre det lettere for kommunene å konkurransenutsette egnede tjenesteområder, men ordningens innretning har dessverre vist seg å være utilstrekkelig. EFTAs overvåkningsorgan ESA har dessuten kommet til at dagens kompensasjonsordning er i strid med statsstøttereguleringen. Disse medlemmer har derfor fremmet forslag i Dokument nr. 8:84 (2006-2007) om at kommunale virksomheter etter hvert skal omfattes av det ordinære merverdiavgiftsregelverket som gjelder for private virksomheter.

3.2.3 *Generelle merknader fra Høyre*

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker at fylkesmennenes oppgaver begrenses til lovlighetskontroll, tilsyn og beredskapsarbeid. Det er bygget opp 6 nasjonale statlige tilsyn/direktorat som ivaretar de

fleste av fylkesmennenes tradisjonelle rådgivings/rettledningsoppgaver overfor lokale myndigheter. Dagens samfunn er preget av at informasjon er lettere tilgjengelig, og ny teknologi gjør at kontaktene med nasjonale institusjoner går raskt og effektivt. Derfor mener disse medlemmer at det er mulig å redusere fylkesmannsembetenes omfang og aktivitet. Eksempler på slike områder er innenfor landbrukspolitikken, folkehelsearbeidet og integreringspolitikken.

Disse medlemmer viser til at i juni 2004 nedsatte regjeringen Bondevik II et interdepartementalt utredningsutvalg for å se på hele statens bygge- og eiendomsvirksomhet i militær og sivil sektor ut fra en erkjennelse av at det i dag er svake insentiver til å leie eller bygge rimelig, godt vedlikehold og effektiv arealutnyttelse. Utvalget avga innstilling i mars 2005.

Basert på utvalgets anbefalinger foreslo regjeringen Bondevik II prinsipielle endringer av statens bygge- og eiendomsvirksomhet gjennom flere ulike tiltak og prinsipper for bedre å kunne ivareta sentrale målsettinger på bygge- og eiendomsområdet innenfor staten i forslaget til statsbudsjett for 2006. Forslagene ble stoppet av regjeringen Stoltenberg II, jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006) med følgende setning:

"Regjeringen vil vurdere eventuelle endringer av statens bygge- og eiendomsvirksomhet nærmere, og vil komme tilbake til dette på et senere tidspunkt".

Disse medlemmer vil påpeke at dette ikke er skjedd.

De siste årene har utfordringene knyttet til overskridelser på byggeprosjektene økt, og det er fortsatt et stort etterslep i behovet for vedlikehold og rehabilitering.

Disse medlemmer viser til representantforslaget fra Høyre (Dokument nr. 18 (2007-2008)) om å implementere endringene i statens bygge- og eiendomsvirksomhet gradvis fra og med 1. januar 2008 og med full virkning fra 1. januar 2009. Forslagsstillerne fra Høyre foreslår at Regjeringen arbeidet videre med en konkretisering av de ulike forslagene for å kunne fremlegge dette for Stortinget fortløpende i 2008.

Med utgangspunkt i konsulentberegninger antas det at staten på sikt vil kunne realisere årlige innsparinger i størrelsesorden 1-2 mrd. kroner for de samlede tiltak, avhengig av den endelige utformingen av tiltakene. Disse medlemmer legger til grunn at om lag 200 mill. kroner av dette må kunne realiseres i 2008.

3.2.4 *Generelle merknader fra Kristelig Folkeparti*

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at modernisering av offentlig sektor er avgjørende for å sikre velferden for enkeltmennesket og for å forvalte ressursene på en god måte. Utgangspunktet for fornyingsarbeidet må være å sikre en god og verdig velferd for kommende generasjoner og å ta på alvor de utfordringene befolkningsutviklingen gir oss. Omstilling og fornying er helt nødvendig for å sikre nok arbeidskraft innenfor viktige velferdsområ-

der i årene som kommer. Dette medlem viser til at det trengs kvalifisert arbeidskraft for å sikre full barnehagedekning og kvalitet i skolen. Flere eldre fører til større behov for omsorgstjenester. Dette medlem etterlyser en helhetlig strategi for fornying og forbedring av offentlig sektor som omfatter nye og konkrete forslag på hvordan en skal løse denne utfordringen. Dette medlem vil understreke at offentlig informasjon og offentlige tjenester må være tilgjengelige for alle innbyggerne. Derfor er det viktig å ha universell utforming også på elektroniske tjenester. Det må også være fleksible åpningstider på offentlige kontor slik at det er mulig for publikum å komme til. I en tid med knapphet på arbeidskraft trenger ikke fleksible åpningstider å bety utvidet åpningstid.

3.2.5 *Generelle merknader fra Venstre*

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår å bevilge kr 13 530 774 000 under rammeområde 1, noe som er 422,0 mill. kroner mindre enn det som følger av Regjeringens forslag.

Dette medlem mener at det offentlige er helt avhengig av verdiskapingen i det private næringsliv. Like klart er det at næringslivet er avhengig av en vel fungerende offentlig sektor. For eksempel er gode skoler nødvendig for at norske bedrifter skal kunne hevde seg i kunnskapsindustrien, og et godt barnehagetilbud er viktig for deltagelsen i yrkeslivet. For Venstre er det likevel et mål at veksten i det offentliges utgifter må være lavere enn veksten i samfunnet for øvrig.

Det ytes stor innstats fra ansatte i offentlig sektor, men systemene må reformeres for å bedre tjenestene for borgerne.

Dette medlem mener at det er en klar forskjell mellom privatisering og konkurranseutsetting. Privatisering innebærer å overlate hele ansvaret for å levere en tjeneste til private. Venstre ser i liten grad privatisering som et egnet virkemiddel for bedre offentlige tjenester. Konkurranseutsetting innebærer i motsetning til privatisering at det offentlige fortsatt har et klart ansvar for at borgerne får de gode tjenestene de har krav på. Det vil være konkurranse om hvem som leverer tjenestene, enten det er frivillige organisasjoner, private eller det offentlige. Erfaring med konkurranseutsetting viser at det kan gi bedre og mer varierte tjenester for innbyggerne.

Dette medlem vil at private og offentlige tjenesteytere likebehandles i avgiftssystemet ved leveranser av varer og tjenester for alle offentlige virksomheter - også helseforetakene, og viser i den forbindelse til forslag om momsneøytrale innkjøp i staten.

Offentlig forvaltning som storkunde og bestiller kan bidra til konkurranse som skjerper og utvikler norske tjenester, produsenter og leverandører. Det offentlige bør føre en åpen anbudspolitik med likebehandling av tilbydere. Det bør også stilles krav til at alle produkter som det offentlige kjøper, er de beste på markedet når det gjelder miljøegenskaper.

Dette medlem vil legge til rette for omfattende bruk av elektronisk handel, også innenfor det offent-

lige. I løpet av neste stortingsperiode bør minst halvparten av alle offentlige innkjøp gjøres elektronisk, og ressursene frigjøres til å yte bedre tjenester i stat, fylker og kommuner.

Dette medlem viser videre til at tilgang på arbeidskraft nå er blitt en hovedutfordring for både bedrifter og offentlig sektor i Norge. Derfor trenger vi et mer fleksibelt arbeidsliv. Industrialderens regulering av arbeidsmarkedet er ikke alltid i tråd med kunnskapsøkonomiens krav til fleksibilitet. Arbeidsmiljøloven skal sikre arbeidstagere et godt vern mot yrkesskader og utnyttning. Samtidig må loven tilpasses det nye arbeidslivets behov for fleksibilitet og individuelle løsninger. Dette medlem ønsker en arbeidslovgivning som balanserer bedriftenes behov for raske omstillinger med arbeidstagerens behov til forutsigbarhet og trygghet. Det bør i større grad åpnes for at arbeidstagere etter avtale med arbeidsgiver kan arbeide mer i deler av året, mot at dette kan tas ut som lengre ferie andre deler av året.

3.3 Særlige temaer

3.3.1 Modernisering av offentlig sektor

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at regjeringen Stoltenberg II i forbindelse med statsbudsjettet la frem en strategi for "En sterk og effektiv offentlig sektor". Disse medlemmer er skuffet over at planen ikke tar inn over seg hovedutfordringene for moderniseringsarbeidet for offentlig sektor, ikke sier noe om åpningstider og ikke inneholder noen konkrete mål for fornyelsesarbeidet. På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i løpet av våren 2008 komme tilbake til Stortinget med en strategi for modernisering av offentlig sektor som inneholder konkrete tidsfestede og målbare kriterier for om arbeidet lykkes."

3.4 Komiteens merknader til Regjeringens forslag på de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 1

Tabell 1. Sammenlikning av Regjeringens forslag på rammeområde 1 med forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet og med de alternative budsjettene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Bare poster med avvik er med. Avvikstall i parentes. Tall i 1 000 kroner.

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
Utgifter (i hele tusen kroner)							
20		Statsministerens kontor	71 350	71 350	66 350	66 350	71 350
				(0)	(-5 000)	(-5 000)	(0)
1		Driftsutgifter	71 350	71 350	66 350	66 350	71 350
				(0)	(-5 000)	(-5 000)	(0)
21		Statsrådet	128 644	128 644	118 644	128 644	128 644
				(0)	(-10 000)	(0)	(0)
1		Driftsutgifter	128 644	128 644	118 644	128 644	128 644
				(0)	(-10 000)	(0)	(0)
24		Regjeringsadvokaten	59 800	59 800	53 500	59 800	59 800
				(0)	(-6 300)	(0)	(0)
1		Driftsutgifter	46 800	46 800	43 900	46 800	46 800
				(0)	(-2 900)	(0)	(0)
21		Spesielle driftsutgifter	13 000	13 000	9 600	13 000	13 000
				(0)	(-3 400)	(0)	(0)
1500		Fornyings- og administrasjonsdepartementet	277 099	276 099	241 699	242 099	277 099
				(-1 000)	(-35 400)	(-35 000)	(0)
1		Driftsutgifter	154 232	154 232	138 832	139 232	154 232
				(0)	(-15 400)	(-15 000)	(0)
21		Spesielle driftsutgifter	112 867	111 867	92 867	92 867	112 867
				(-1 000)	(-20 000)	(-20 000)	(0)
1510		Fylkesmannsembetene	1 113 506	1 113 506	886 506	988 506	1 113 506
				(0)	(-227 000)	(-125 000)	(0)
1		Driftsutgifter	1 098 108	1 098 108	871 108	973 108	1 098 108
				(0)	(-227 000)	(-125 000)	(0)
1521		Direktoratet for forvaltning og IKT	112 943	112 943	112 943	72 943	112 943
				(0)	(0)	(-40 000)	(0)
1		Driftsutgifter	90 660	90 660	90 660	50 660	90 660
				(0)	(0)	(-40 000)	(0)
1522		Departementenes Servicesenter	436 247	436 247	397 347	436 247	436 247
				(0)	(-38 900)	(0)	(0)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
	1	Driftsutgifter	318 840	318 840	286 940	318 840	318 840
				(0)	(-31 900)	(0)	(0)
	22	Fellesutgifter for R-kvartalet	77 119	77 119	70 119	77 119	77 119
				(0)	(-7 000)	(0)	(0)
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse	9 443 000	9 443 000	9 443 000	9 290 500	9 382 000
				(0)	(0)	(-152 500)	(-61 000)
							(-122 000)
	1	Driftsutgifter	8 794 000	8 794 000	8 794 000	8 641 500	8 733 000
				(0)	(0)	(-152 500)	(-61 000)
1570		Datatilsynet	25 443	26 443	26 443	26 243	25 443
				(+1 000)	(+1 000)	(+800)	(0)
							(+2 000)
	1	Driftsutgifter	25 443	26 443	26 443	26 243	25 443
				(+1 000)	(+1 000)	(+800)	(0)
							(+2 000)
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	1 561 616	1 561 616	1 611 616	1 561 616	1 571 616
				(0)	(+50 000)	(0)	(+10 000)
							(-50 000)
	30	Prosjektering av bygg	15 316	15 316	25 316	15 316	15 316
				(0)	(+10 000)	(0)	(0)
	31	Igangsetting av byggeprosjekter	15 000	15 000	15 000	15 000	25 000
				(0)	(0)	(0)	(+10 000)
							(0)
	33	Videreføring av byggeprosjekter	1 443 600	1 443 600	1 493 600	1 443 600	1 443 600
				(0)	(+50 000)	(0)	(0)
							(-50 000)
	36	Kunstnerisk utsmykking	12 000	12 000	2 000	12 000	12 000
				(0)	(-10 000)	(0)	(0)
2445		Statsbygg	1 094 404	1 094 404	1 094 404	1 034 404	969 404
				(0)	(0)	(-60 000)	(-125 000)
							(-42 000)
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter	70 000	70 000	70 000	0	70 000
				(0)	(0)	(-70 000)	(0)
							(0)
	32	Igangsetting av kurantprosjekter	38 000	38 000	38 000	48 000	38 000
				(0)	(0)	(+10 000)	(0)
							(+8 000)
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter	280 000	280 000	280 000	280 000	205 000
				(0)	(0)	(0)	(-75 000)
							(0)
	49	Kjøp av eiendommer	99 987	99 987	99 987	99 987	49 987
				(0)	(0)	(0)	(-50 000)
							(-50 000)
		Sum utgifter	15 964 225	15 964 225	15 692 625	15 547 525	15 788 225
				(0)	(-271 600)	(-416 700)	(-176 000)
							(-272 000)
		Inntekter (i hele tusen kroner)					
5445		Statsbygg	900 000	900 000	900 000	1 400 000	900 000
				(0)	(0)	(+500 000)	(0)
							(+150 000)
	30	Salg av eiendommer	0	0	0	0	0
				(0)	(0)	(0)	(0)
							(+150 000)
	30	Salg statens eiendommer	0	0	0	500 000	0
				(0)	(0)	(+500 000)	(0)
							(0)
		Sum inntekter	2 011 451	2 011 451	2 011 451	2 511 451	2 011 451
				(0)	(0)	(+500 000)	(0)
							(+150 000)
		Sum netto	13 952 774	13 952 774	13 681 174	13 036 074	13 776 774
				(0)	(-271 600)	(-916 700)	(-176 000)
							(-422 000)

Komiteen viser til tabell 1 over.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, støtter Regjeringens bevilgningsforslag under ramme 1, med unntak av kapitlene 1500 og 1570. Det vises til nærmere omtale under disse kapitlene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre redegjør i forbindelse med omtalen av de enkelte budsjettkapitler for sine respektive avvik fra Regjeringens bevilgningsforslag i sine alternative budsjettopplegg under ramme 1.

Komiteen har ingen merknader til de kapitlene som ikke er omtalt nedenfor, og viser til St.prp. nr. 1 (2007-2008).

3.5 Kapitler under Finansdepartementet

3.5.1 Kap. 20 Statsministerens kontor

Forslag 2008: kr 71 350 000. Saldert budsjett 2007: kr 65 300 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Regjeringen ønsker å øke bevilgningene til statsministerens kontor med nesten 10 pst. i 2008. Disse medlemmer mener at dette er en helt urimelig ressursbruk, og mener statsministerens kontor i 2008 får klare seg med omtrent samme beløp som i 2007. På denne bakgrunn reduserer disse medlemmer posten med 5 mill. kroner i sitt alternative budsjettforslag.

3.5.2 Kap. 21 Statsrådet

Forslag 2008: kr 128 644 000. Saldert budsjett 2007: kr 116 050 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Regjeringen ønsker å øke bevilgningene til Statsrådet med 10,9 pst. i 2008. Disse medlemmer mener at dette er en helt urimelig ressursbruk, og mener Statsrådet i 2008 får klare seg med omtrent samme beløp som i 2007. På denne bakgrunn reduserer disse medlemmer posten med 10 mill. kroner i sitt alternative budsjettforslag.

3.5.3 Kap. 24 Regjeringsadvokaten

Forslag 2008: kr 59 800 000. Saldert kr 52 500 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Regjeringen ønsker å øke bevilgningene til Regjeringsadvokaten i budsjettkapittel 24 med 13,9 pst. i 2008. Disse medlemmer mener at dette er en helt urimelig ressursbruk, og mener Regjeringsadvokaten i 2008 får klare seg med omtrent samme beløp som i 2007. På denne bakgrunn reduserer disse medlemmer post 1 med 2,9 mill. kroner i sitt alternative budsjettforslag.

Disse medlemmer er positivt til at Regjeringsadvokaten leier inn advokater fremfor å øke bemanningen. Disse medlemmer tviler imidlertid på at det er nødvendig å øke denne posten med 50 pst. fra 2007 til 2008. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere posten med 3,4 mill. kroner i sitt alternative budsjettforslag, slik at økningen i post 21 blir på kun 1 mill. kroner fra 2007 til 2008.

3.6 Kapitler under Fornyings- og administrasjonsdepartementet

3.6.1 Kap. 1500 Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Forslag 2008: kr 277 099 000. Saldert budsjett 2007: kr 263 954 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, vil understreke at staten

som arbeidsgiver skal være pådriver både for å skape et inkluderende arbeidsliv og for å inkludere innvandrergupper i arbeidslivet. Flertallet merker seg at det er satt i gang et ettårig trainee-program for personer med høy utdanning og nedsatt funksjonsevne. Programmet har vært populært og skapt forventninger. Flertallet mener at de positive erfaringene må føre til at en vurderer tilsvarende prosjekter i andre deler av forvaltningen.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, mener det er positivt at staten iverksetter et prosjekt i en del statlige virksomheter med moderat kvotering for personer med innvandrerbakgrunn. Arbeidsledigheten blant innvandrergruppene er høyere enn for resten av befolkningen. Det er derfor viktig at det tas i bruk ulike virkemidler for å styrke innvandrergruppens situasjon på arbeidsmarkedet. Dersom erfaringene underveis er positive, mener dette flertallet at tiltaket bør utvides til å omfatte flere deler av den statlige virksomheten i løpet av prosjektperioden.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til merknad under 3.6.7 kap. 1570 Datatilsynet hvor det framgår at kap. 1500 post 21 foreslås redusert med 1 mill. kroner i flertallets budsjettforslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener at effektiviseringen av offentlig forvaltning ikke har den ønskede fremdrift. For offentlig sektor er det spesielt viktig å ta i bruk ny teknologi og nye arbeidsformer med de muligheter det gir. Offentlig sektor forbruker hvert år store deler av den samlede verdiskaping i Norge. Når offentlig sektor forbruker fellesskapets midler, bør det hvile et spesielt ansvar på alle offentlige virksomheter, og kanskje spesielt Fornyings- og administrasjonsdepartementet som har ansvar for at arbeidet i nettopp offentlig sektor skal være så effektivt som overhodet mulig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å redusere post 1 driftsutgifter med 15,4 mill. kroner, dvs. litt mer enn Regjeringens påplussning i statsbudsjettet for 2007. Fornyings- og administrasjonsdepartementet skal nemlig være et forbilde når det gjelder produktivitet. Disse medlemmer vil uttrykke skepsis til arbeidet med å kartlegge diskriminering i offentlig sektor.

Disse medlemmer ønsker at forskningsmidlene i post 22 brukes utelukkende til forskning på moderniseringstiltak som på sikt vil kunne gi høyere effektivitet og bedre service i offentlig sektor.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at de ønsker en mer effektiv statsforvaltning. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett og

merknader i Budsjett-innst. S. I (2006-2007), hvor kap. 1500 post 1 foreslås redusert med 35 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Regjeringen foreslår enda flere utredninger av 6-timersdagen, og ønsker å bruke 20 mill. kroner på dette. Disse medlemmer er kjent med at en rekke undersøkelser den siste tiden har vist at 6-timersdagen ikke har den ønskede effekten. Disse medlemmer stiller seg undrende til at Regjeringen ønsker å bruke ytterligere midler til dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Finansdepartementets svar på budsjettsspørsmål nr. 236 fra finanskomiteen/Fremskrittspartiets fraksjon, der det kommer frem at 20 mill. kroner av post 21 skal gå til forsøk med redusert arbeidstid i 2008, og at det ble brukt like mye av denne posten til dette formålet i 2007. Disse medlemmer er imot forsøkene med redusert arbeidstid, og reduserer posten med 20 mill. kroner i sitt alternative budsjett-fremlegg.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Dokument nr. 8:109 (2005-2006) om utvidet åpningstid i offentlig sektor. Disse medlemmer vil heller benytte de 20 mill. kronene til forsøk med utvidet åpningstid. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett og merknader i Budsjett-innst. S. I (2007-20078), hvor kap. 1500 post 21 foreslås redusert med 20 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre vil peke på at adgangen til timekontoordninger og gjennomsnittsberegning av arbeidstid bør utvides. Disse løsningene er langt mer målrettet og fremtidsrettet enn Regjeringens bruk av 20 mill. kroner til forsøk med 6-timers arbeidsdag, noe dette medlem ikke støtter.

3.6.2 Kap. 1510 Fylkesmannsembetene

Forslag 2008: kr 1 113 506 000. Saldert budsjett 2007: kr 1 089 484 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til Stortingets behandling av forvaltningsreformen. Reformen vil få omfattende konsekvenser for arbeidsdelingen mellom den regionale staten og de framtidige regionene. Flertallet vil understreke at det i dette omstillingsarbeidet blir tatt hensyn til de ansatte slik at en unngår utstøting. Flertallet vil videre understreke viktigheten av at arbeidet kommer i gang så tidlig som mulig i budsjettåret, for å sikre de ansattes interesser og for at reformen kan bli operativ ved iverksettelsen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at fylkesmannsembetene med sine begrensede ressurser har måttet prioritere

mellom lovlighetskontroll og rettssikkerhetsoppgaver på den ene siden, og overprøving av fremtidsrettede lokalpolitiske vedtak i plan- og arealsaker på den andre siden. Disse medlemmer vil påpeke at 36 pst. av årsverkene i Fylkesmannsembetet brukes til områder under Landbruksdepartementet og Miljøverndepartementet, mens bare 15 pst. av årsverkene brukes til Helse- og omsorgsdepartementets område. Disse medlemmer mener dette er en feilprioritering, og at Fylkesmannsembetets hovedoppgave er lovlighetskontroll og rettssikkerhetsoppgaver. Disse medlemmer mener Fylkesmannsembetet pr. i dag har altfor mange oppgaver, og at det er et potensial for betydelige innsparinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at dagens ordning hvor kommunale vedtak gang på gang overprøves av byråkrater hos fylkesmannen, på sikt må erstattes av en forvaltningsdomstol som kun vurderer lovligheten av kommunens vedtak, og at fylkesmannens innsigelsesrett og skjønn på kort sikt bør begrenses til legalitetskontroll. Disse medlemmer viser til at de vedtakene som overprøves av fylkesmannen oftest er knyttet til bruk av skjønn, og at dette begrenser lokaldemokratiet.

Disse medlemmer ønsker å begrense fylkesmannens rolle til ren legalitetskontroll, og på sikt erstatte fylkesmannsembetet med forvaltningsdomstoler. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet gjentatte ganger har fremmet forslag om å etablere forvaltningsdomstoler i Norge, blant annet i Dokument nr. 8:90 (2003-2004) og Dokument nr. 8:58 (2005-2006). Muligheten for domstolskontroll i dag er nærmest fraværende, og ikke egnet til å øke respekten for de rettslige rammer for forvaltningen. Konsekvensen er at rettssikkerheten har dårligere kår i forvaltningens dagligliv enn nødvendig, og at dagens form for domstolskontroll med forvaltningen er klart utilstrekkelig.

Disse medlemmer vil videre vise til sine merknader om forvaltningsdomstoler til St.meld. nr. 12 (2006-2007) i Innst. S. nr. 166 (2006-2007), samt Fremskrittspartiets merknader til Dokument nr. 3:14 (2006-2007), og ønsker å redusere fylkesmannsembetets budsjett med 227 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker at fylkesmennenes oppgaver begrenses til lovlighetskontroll, tilsyn og beredskapsarbeid. Det er bygget opp 6 nasjonale statlige tilsyn/direktorat som ivaretar de fleste av fylkesmennenes tradisjonelle rådgiving/rettleidningsoppgaver overfor lokale myndigheter. Dagens samfunn er preget av at informasjon er lettere tilgjengelig, og ny teknologi gjør at kontaktene med nasjonale institusjoner går raskt og effektivt. Derfor mener disse medlemmer at det er mulig å redusere fylkesmannsembetenes omfang og aktivitet. Eksempler på slike områder er innenfor landbrukspolitikken, folkehelsearbeidet og integreringspolitikken.

Disse medlemmer mener at det i dag er for mye dobbeltarbeid mellom statlige direktorat, fylkesmannsembetene, fylkeskommunene og kommunene.

Disse medlemmer mener derfor at en kombinasjon av reduksjon av oppgaver og bedre utnyttelse av ressursene er et grunnlag for å redusere bevilgningen på dette kapitlet. Disse medlemmer viser til merknader fra Høyres fraksjon i Budsjett-innst. S. I (2007-2008), og til Høyres alternative budsjett hvor post 1 foreslås redusert med 125 mill. kroner.

3.6.3 *Kap. 1521 Direktoratet for forvaltning og IKT*

Forslag 2008: kr 112 943 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre mener at Regjeringen legger opp til en svekkelse av moderniseringsarbeidet når Statskonsult skjermes fra konkurranse og etableres som et forvaltningsorgan. Disse medlemmer viser til at Statskonsult 1. januar 2004 ble endret til et heleid statlig aksjeselskap og utsatt for konkurranse. Dette var en konkurranse som selskapet hadde store problemer med å møte, og på tross av store nedbemanninger klarte ikke selskapet å levere de forventede økonomiske resultatene. Fornyning av offentlig sektor er krevende og krever høy kompetanse. Disse medlemmer mener derfor at løsningen på denne utfordringen ikke er å skjerme denne kompetansen for konkurranse, men å bruke beste tilgjengelige løsninger.

Disse medlemmer vil derfor foreslå:

"Tidligere "Statskonsult" skilles ut som eget selskap og selges."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at disse medlemmer gikk imot å tilføre 20 mill. statlige kroner i styrket egenkapital til Statskonsult i Innst. S. nr. 78 (2006-2007) om endringer på statsbudsjettet 2006 under Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Disse medlemmer mener at en betydelig del av Statskonsults virksomhet omfatter oppgaver som statlige virksomheter ikke selv trenger å utføre. Dette er oppgaver som private virksomheter har bedre forutsetninger for å utføre på en hensiktsmessig måte og til lavere kostnader enn om staten selv skal stå for tjenesteproduksjonen. Mange private kompetansemiljøer er større enn tilsvarende offentlige, og er i en kontinuerlig konkurransesituasjon som medfører forbedringer i kvalitet og kostnader. Disse medlemmer mener at en privatisering vil tydeliggjøre bestillerrollen samt konkurranseeksponere tjenester som er godt egnet til dette.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til merknader i Budsjett-innst. S. I (2007-2008) og til sine respektive alternative budsjett hvor posten foreslås redusert med 40 mill. kroner.

3.6.4 *Kap. 1522 Departementenes Servicesenter*

Forslag 2008: kr 436 247 000. Saldert budsjett 2007: kr 412 851 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til den sentrale funksjonen servicesentret vil få i effektiviseringen i den sentrale administrasjonen. Senteret i Engerdal er etablert med åtte ansatte. Flertallet vil understreke verdien av at det på denne måten er etablert statlige arbeidsplasser i en distriktskommune. Flertallet vil se det som positivt om flere statlige arbeidsplasser og funksjoner kan etableres i områder med et svakt arbeidsmarked.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker økt konkurranse innen offentlig sektor, og viser til Fremskrittspartiets politikk om konkurranseutsetting, stykkpris og utfordringrett. Disse medlemmer vil påpeke at likebehandling av offentlige og private virksomheter er en forutsetning for fri konkurranse, og at et konkurransenøytralt merverdiavgiftsregelverk i kombinasjon med momskompensasjon er et viktig virkemiddel for å oppnå dette. Disse medlemmer vil i den forbindelse vise til sine merknader og forslag i Innst. S. nr. 71 (2007-2008) til Dokument nr. 8:84 (2006-2007).

Disse medlemmer viser til Fornyings- og administrasjonsdepartementets svar på budsjettspørsmål 237 fra finanskomiteen/Fremskrittspartiets fraksjon av 10. oktober 2007, der det kommer frem at DSS i 2007 hadde en selvkost på kr 111 049 646 for brukerfinansierte tjenester. Disse medlemmer er skeptiske til at enkelte tjenester ifølge svar på budsjettspørsmålet er "delvis brukerfinansiert", og ønsker at departementene skal betale det tjenestene faktisk koster.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme en sak om at statlige tjenesteleverandører som leverer tjenester til departementene, skal gjøre dette til selvkost."

Disse medlemmer viser til at Departementenes Servicesenter innen mange områder er i direkte konkurranse med private aktører, og mener det er rom for å kutte kr 31 900 000 i post 1 Driftsutgifter og kr 7 000 000 i post 22.

3.6.5 *Kap. 1523 Tilskudd til kompetanseutvikling*

Forslag 2008: kr 20 000 000. Saldert budsjett 2007: kr 20 000 000.

Komiteen viser til at tilskuddet på 20 mill. kroner er resultat av hovedtariffoppgjøret for perioden 2006-2008.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, mener det er viktig at det avsettes ressurser som skal brukes til bedre å utnytte den kompetansen personer med minoritetsbakgrunn

har. Det ligger et stort utviklingspotensial i møte mellom personer fra ulike miljøer. Generelt å utvikle møteplasser for personer fra ulike miljøer, er viktig i arbeidet med å stimulere kreativitet som grunnlag for framtidige arbeidsplasser.

3.6.6 *Kap. 1542 Tilskudd til Statens Pensjonskasse*

Forslag 2008: kr 9 443 000 000. Saldert budsjett 2007: kr 7 567 000 000.

Komiteen har merket seg at ytelsene fra Statens Pensjonskasse er alderspensjon, uførepensjon, enke- og enkemannspensjon, barnepensjon og avtalefestet pensjon. Pensjonsytelsene samordnes med ytelser fra folketrygden. Statens pensjonsordning har vært den største pensjonsordningen i Norge, og har i stor grad dannet mønster for andre offentlige og private tjenstepensjonsordninger. Netto økning i antall pensjoner var på 7 361 fra 1. januar 2006 til 31. desember 2006. Det ventes en kraftig økning av antall pensjoner frem til 2015 på grunn av eldrebølgen.

Komiteen merker seg at bevilgningsforslaget for 2007 bygger på følgende forutsetninger:

- Vekst i antall pensjonsutbetalinger ekskl. AFP: 3 pst.
- Reduksjon i antall personer med spesielle førtidspensjoner på 12 pst.
- 15 pst. vekst i antall AFP-pensjoner pr. år, samt en vekst i gjennomsnittlig utbetalt beløp på 2,5 pst.
- Grunnbeløp i folketrygden: kr 66 812 fra 1. mai 2007.
- Anslagene legger i hovedsak til grunn at de virksomheter som er medlemmer i Statens Pensjonskasse i dag, fortsetter sitt medlemskap.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at de nåværende regjeringspartier, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, har samlet seg om en felles pensjonsreform som skal være bærekraftig og stå seg over tid. Et av hovedelementene i det nye pensjonssystemet er at det skal være lønnsomt å stå lenger i arbeid. Det er også avgjørende å lykkes med å heve den reelle pensjonsalder i årene som kommer, dersom vi skal løse den store arbeidskraftsituasjonen vi står overfor.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre vil påpeke at dagens AFP-ordning på sett og vis undergraver disse målsetningene, og det er avgjørende at en framtidig AFP-ordning bygger på pensjonsreformens hovedelementer, slik statsministeren ved en rekke anledninger har forsikret Stortinget om. Desto mer overraskende er det at regjeringspartiet Sosialistisk Venstreparti har gått ut med uforbeholden støtte til Fellesforbundets krav til en ny AFP-ordning.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at det må være en målsetning å redusere antall nye AFP-pensjonister. Derfor foreslår Høyre i sitt alternative

statsbudsjett en rekke endringer i skatte- og avgiftsopplegget for AFP-pensjonister og arbeidstakere i aldersgruppen 62-67 år. Med Høyres opplegg ville det anslagsvis bli 2 500 færre AFP-pensjonister årlig.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til sitt alternative budsjett hvor det foreslås å redusere tilskuddet til Statens Pensjonskasse med 61 mill. kroner som følge av lavere AFP-tilbøyelighet med Kristelig Folkepartis alternative skatte- og avgiftsopplegg. Forslaget om skattefradrag for 62-67-åringer som står i arbeidslivet, ville anslagsvis redusere antallet AFP-pensjonister med 1 000 personer.

Komiteens medlem fra Venstre mener at det må være en målsetning å redusere antall nye AFP-pensjonister. Derfor foreslår Venstre i sitt alternative budsjett en rekke endringer i skatte- og avgiftsopplegget for AFP-pensjonister og arbeidstakere i aldersgruppen 62-67 år slik at det anslagsvis vil bli 2 000 færre AFP-pensjonister årlig, noe som vil gi et redusert statlig bidrag på 122 mill. kroner over kap. 1542 post 1. Det vises for øvrig til merknader og forslag i Innst. O. nr. 1 (2007-2008) om skatte- og avgiftsopplegget 2008.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til endringen i lov om Statens Pensjonskasse § 14 første ledd andre punktum som ble foretatt under behandlingen av Ot.prp. nr. 64 (1999-2000) der det såkalte "knekkpunktet" ble fjernet. Endringen ble gjort gjeldende bare for dem som ble pensjonister etter den 1. mai 2000. Endringen kom som en følge av lønnsoppgjøret for 2000, og ble behandlet av Stortingets organer uten forutgående høringer eller utredninger. At fjerningen av "knekkpunktet" ikke er gjort gjeldende for pensjonister fra før 1. mai 2000, er etter disse medlemmer mening en grov forskjellsbehandling av bl.a. pensjonister med nøyaktig lik tjenestebakgrunn. Få dagers forskjell i pensjoneringstidspunkt kan gi betydelige forskjeller i inntekt som pensjonist. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet ved en rekke anledninger har talt statspensjonistenes sak uten at noe har blitt gjort.

3.6.7 *Kap.1570 Datatilsynet*

Forslag 2008: kr 25 443 000. Saldert budsjett 2007: kr 25 059 000.

Komiteen mener at et sterkt personvern er avgjørende både for den enkeltes frihet og for demokratiet. Vernet om den private sfæren er en forutsetning for et fritt samfunn. Friheten forutsetter at hvert menneske vernes mot utilbørlig registrering, overvåking og inn gripen i privatlivet. Demokratiet forutsetter at det i siste instans er borgerne som kontrollerer staten, ikke staten som kontrollerer borgerne. Komiteen vil peke på at personvernet er under sterkt press, og at vi kan miste viktige verdier hvis vi lar teknologi og frykt styre utviklingen. Komiteen understreker Datatilsynets viktige rolle som håndhever av personvernet i en tid

der dette blir utfordret på stadig flere områder og i stadig økende omfang.

Komiteen understreker videre de sentrale prinsippene i personvernlovgivningen, slik de framkommer i St.prp. nr. 1 (2006-2007). For øvrig vises det til Stortingets behandling av St.meld. nr. 5 (2007-2008) Datatilsynets og Personvernemndas årsmeldinger for 2006.

Komiteen viser til at forsvaret for den personlige integritet og personvernet må prioriteres. Det er fundamentet for demokratiet og velferdsstaten som er truet dersom personvernet blir svekket.

Datatilsynet skal påse at personvernet blir ivaretatt i et samfunn der personopplysninger med letthet kan brukes og lagres til formål det ikke var forutsatt. Komiteen merker seg at Datatilsynet har prioritert opplysningsarbeidet. Flere undersøkinger viser at folk har lite kunnskap og lav bevissthet om personvernet. Det er derfor viktig at informasjonsarbeidet mot barn og unge intensiveres.

For blant annet å styrke denne delen av Datatilsynets arbeid foreslår komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, å øke kap. 1570 post 1 med 1 mill. kroner ved en tilsvarende reduksjon av kap. 1500 post 21. Bevilgningen under kap. 1570 post 1 blir dermed 26,443 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil peke på at det er behov for å styrke de institusjoner som ivaretar personvernet i det norske samfunnet. Disse medlemmer viser til at den informasjonsteknologiske utviklingen holder et tempo og har et omfang som innebærer en økt arbeidsbyrde for Datatilsynet. Disse medlemmer viser til at Datatilsynet med Regjeringens opplegg for 2008 får en reell nedgang i midler på grunn av den høye lønnsveksten som for tiden finner sted i Norge. Disse medlemmer vil videre påpeke at Datatilsynet er helt avhengig av å kunne rekruttere personer med høy kompetanse for å matche kompetansen de møter på dette området i sitt daglige virke.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre mener at det er vanskelig å danne seg et helhetlig bilde av hvilke utfordringer personvernet står overfor i dag, og i tiden som kommer. Disse medlemmer er opptatt av å bevare et tydelig politisk ansvar på dette feltet for å forhindre at personvernet og den enkeltes frihet skal gå tapt.

Disse medlemmer viser til sine respektive merknader i Innst. S. nr. 201 (2005-2006) vedrørende Dokument nr. 8:54 (2005-2006)-forslag fra stortingsrepresentantene Lars Sponheim og Odd Einar Dørum om oppnevning av en kommisjon for personvern.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil påpeke at Datatilsynet står overfor en formiddal jobb fremover, blant annet knyttet til spørsmål om datalagring. I sitt alternative budsjettforelegg øker

disse medlemmer derfor Datatilsynets budsjett med 1 mill. kroner i forhold til Regjeringens opplegg.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett og merknader i Budsjett-innst. S. nr. 1 (2007-2008), hvor posten foreslås økt med 0,8 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre vil også vise til at Venstre har fremmet forslag i Stortinget om en gjennomgang av personvernet i samferdssektoren spesielt (Dokument nr. 8:09 (2006-2007)) og om helseregistre og personvern (Dokument nr. 8:14 (2006-2007)).

Dette medlem vil videre peke på at det er behov for å styrke de institusjoner som ivaretar personvernet i det norske samfunnet. Dette medlem viser til at den informasjonsteknologiske utviklingen holder et tempo og har et omfang som innebærer en økt arbeidsbyrde for Datatilsynet.

Dette medlem foreslår på bakgrunn av dette å styrke Datatilsynet med 2 mill. kroner i sitt alternative budsjett for 2008.

3.6.8 Kap. 1571 Personvernemnda

Forslag 2008: kr 1 600 000

Komiteen viser til at Personvernemnda i budsjettforslaget har fått eget kapittel. Personvernemnda er klageorgan på vedtak fattet av Datatilsynet. Nemnda har eget sekretariat. Komiteen er enig med Regjeringen i at nemndas uavhengighet synliggjøres ved eget budsjettkapittel.

3.6.9 Kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen

Forslag 2008: kr 1 561 616 000. Saldert budsjett 2007: kr 1 500 236 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, har registrert at flere av byggeprosjektene utenfor husleieordningen vil overstige tidligere satte kostnadsrammer blant annet som følge av prisstigning i byggebransjen. Flertallet har merket seg at totalkostnaden for prosjektet Studentsenteret ved universitetet i Bergen vil overstige kostnadsrammen, og at Regjeringen har varslet at den vil komme tilbake til saken på en egnet måte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil raskt igangsette prosjektet med byggingen av et nytt fullverdig fengsel i Indre Salten. Disse medlemmer vil derfor legge inn en konkret oppstartsbevilgning på 10 mill. kroner under post 30 i sitt alternative budsjettforelegg.

Disse medlemmer viser til at en samstemt justiskomite allerede i Budsjett-innst. S. nr. 4 (2003-2004) sa at det var viktig å prioritere det nye fengselet i Hal-

den i budsjettet for 2005. Disse medlemmer viser til at byggingen av fengselet er forsinket, og ønsker å få forgang i prosjektet. Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn i sitt alternative budsjettopplegg under post 33 at det avsettes 50 mill. kroner mer enn Regjeringens forslag til nytt fengsel i Halden.

Disse medlemmer viser til at det i Norge finnes en rekke tomme militæranlegg. Disse medlemmer mener enkelte av disse anleggene kan brukes til fengselsformål i fremtiden, og fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utrede bruk av tomme militæranlegg til fengselsformål."

Disse medlemmer mener det brukes for mye penger på kunstnerisk utsmykning av offentlige bygninger, og er av den oppfatning at kulturlivet blomstrer best når det er det private initiativ som er drivkraften. Disse medlemmer ønsker på denne bakgrunn å redusere post 36 med 10 mill. kroner.

Disse medlemmer ønsker primært å redusere statens innkjøp av kunst betydelig. Staten er allerede eier av store mengder kunst som kan brukes til utsmykning av offentlige bygg. Disse medlemmer viser til at et samlet storting ved behandlingen av Dokument nr. 8:98 (2002-2003) vedtok følgende:

"Stortinget ber Regjeringen ta initiativ overfor institusjoner på kunst- og kulturområdet med sikte på at samlingene i større grad kan bli tilgjengelig for allmennheten, privatpersoner, næringsliv og offentlige virksomheter, for eksempel gjennom utlån/utleie av kunst- og kulturgjenstander."

Disse medlemmer mener at med en ordning for utlån/utleie fra offentlig på plass bør også offentlige virksomheter i større grad basere seg på lån/leie, enn kostbare innkjøp slik som i dag. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets forslag i Budsjett-innst. S. nr. 2 (2007-2008) om at man i større grad enn tidligere bruker kunst som allerede er i statens eie til å utsmykke offentlige bygg.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Høgskolen i Bergen siden 1994 har arbeidet for å få nybygg. Grunnen er at den nåværende bygningsmassen, som er spredd rundt på 5 ulike steder i Bergen, ikke er formålstjenlig til høgskoleformål. Dagens bygningsmasse har heller ikke tilfredsstillende arbeidsmiljø for studenter og ansatte. Dette medlem mener Regjeringen bør få forgang i saken og viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, der det foreslås å bevilge 10 mill. kroner i oppstartsbevilgning til nytt bygg ved Høgskolen i Bergen.

3.6.10 Kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål

Forslag 2008: kr 59 457 000. Saldert budsjett 2007: kr 84 765 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og

Venstre ønsker å steinlegge den 16 mål store Slottsplassen med brostein og granittheller, og ønsker en åpen konkurranse om utforming og gjennomføring av prosjektet. Disse medlemmer ønsker at Regjeringen ser nærmere på problemstillingen, og på denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om å sette Slottsplassen i stand gjennom for eksempel steinlegging."

3.6.11 Kap. 2445 Statsbygg

Forslag 2007: kr 1 094 404 000. Saldert budsjett 2006: kr 1 248 804 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at den sterke økningen i byggekostnader og det stramme arbeidsmarkedet rammer byggeprosjekter innenfor universitets- og høgskolesektoren. Flertallet er glad for at informatikkbygget ved Universitetet i Oslo blir realisert i henhold til framdriftsplanen og at det blir inngått avtaler sjøl om kostnaden går ut over den ramma som Stortinget har satt. Flertallet viser for øvrig til den prioriteringsplanen for nybygg som tidligere er vedtatt, der odontologibygg ved Universitetet i Bergen og ombygging av patologibygg ved Høgskolen i Oslo står øverst. Flertallet mener det er viktig at disse prosjektene kan realiseres så snart som mulig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at bygg for Odontologisk fakultet ved Universitetet i Bergen og patologibygg ved Høgskolen i Oslo er de høyest prioriterte byggene på listen over byggeprosjekter i universitets- og høgskolesektoren som ikke har fått startbevilgning.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett post 32 der det foreslås 10 mill. kroner til dette. Disse medlemmer viser videre til at Høyre går inn for å utsette utbyggingen av Regjeringskvartalet, og har derfor i sitt alternative budsjett redusert post 31 med 70 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til sitt alternative budsjett hvor det er funnet grunnlag for å redusere bevilgningen til investeringer i nye statlige bygg i regi av Statsbygg med 50 mill. kroner, samt å utsette byggeprosjektet utviding av Regjeringskvartalet og Regjeringens representasjonsanlegg med reduisering i bevilgningen på 75 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjettopplegg hvor det foreslås en startbevilgning på 5 mill. kroner til bygg for odontologisk fakultet ved Universitetet i Bergen og en startbevilgning på 3 mill. kroner til Patologibygg ved

Høgskolen i Oslo, til sammen 8 mill. kroner på kap. 2445 post 32.

3.6.12 Kap. 5445 Statsbygg

Forslag 2008: kr 900 000 000. Saldert budsjett 2007: kr 1 335 555.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det nå er en god situasjon på eiendomsmarkedet og til representantsforslag (Dokument nr. 8:18 (2007-2008)). På denne bakgrunn viser disse medlemmer til Høyres alternative budsjett og merknader i Budsjett-innst. S. I (2006-2007), hvor kap. 5445 foreslås økt med 500 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre mener det er realistisk å budsjettere med et samlet salg av statlig eiendom på 150 mill. kroner. Dette er et forsiktig anslag, gitt at det i saldert budsjett 2007 legges opp til et salg på om lag 450 mill. kroner. Dette medlem viser til sitt alternative budsjettopplegg hvor kap. 5445 foreslås økt med 150 mill. kroner.

3.6.13 Kap. 2470 Statens Pensjonskasse

Forslag 2008: kr 31 465 000. Saldert budsjett 2007: kr 25 174 000.

Komiteen merker seg at Statens Pensjonskasse Forvaltningsbedrift har en aktivitetsbasert økonomimodell der virksomheten får betalt for de tjenestene som blir utført for pensjonsordningene, og at det er Fornyings- og administrasjonsdepartementet som fastsetter prisene.

Komiteen viser til at Statens Pensjonskasse i fjorårets budsjett uttalte at det ble satset på økt kvalitet i pensjonsberegningene, og at en samlet kommunalkomite i sine merknader lovet å følge opp problematikken om korrekte og tidsriktige pensjonsutbetalinger i budsjettet for 2008. Komiteen har i den forbindelse merket seg at mens 96,2 pst. av nye pensjoner i 2005 fikk utbetalt rett pensjon til rett tid, gjaldt dette bare 95 pst. i 2006. Komiteen ser derfor frem til å få de endelige tallene for 2007.

Komiteen merker seg at pensjonsutbetalingene økte fra 13,41 mrd. kroner i 2005 ekskludert avskrivningskostnader til 14,41 mrd. kroner i 2006, og at økningen skyldes trygdeoppgjøret 2006 samt flere pensjonister.

Komiteen merker seg at kvaliteten på medlemsdataene fremdeles ikke er tilfredsstillende, selv om Statens Pensjonskasse i flere år har arbeidet med å bedre kvaliteten på historiske data.

4. RAMMEOMRÅDE 6-INNVANDRING, REGIONAL UTVIKLING OG BOLIG

Oversikten nedenfor viser budsjettforslaget fra Regjeringen St.prp. nr. 1 (2007-2008) for rammeområde 6. 90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 6

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
Utgifter i hele kroner			
<i>Kommunal- og regionaldepartementet</i>			
500		Kommunal- og regionaldepartementet	154 660 000
	1	Driftsutgifter	133 160 000
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag, <i>kan overføres</i>	8 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 000 000
	50	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	11 500 000
502		Valguttgifter	3 900 000
	1	Driftsutgifter	3 900 000
551		Regional utvikling og nyskaping	1 962 729 000
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	1 231 850 000
	61	Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, <i>kan overføres</i>	663 750 000
	64	Utviklingsmidler til Oppland fylkeskommune	67 129 000
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	395 500 000
	21	Kunnskapsutvikling, informasjon, mv., <i>kan overføres</i>	11 000 000
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i>	384 500 000
554		Kompetansesenter for distriktutvikling	16 000 000
	1	Driftsutgifter	16 000 000
580		Bostøtte	2 415 400 000
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	2 415 400 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak	754 000 000
	21	Kunnskapsutvikling og -formidling	4 000 000
	72	Program for reduserte byggekostnader, <i>kan overføres</i>	16 000 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
	74	Tilskudd til bolig-, by- og stedsutvikling, <i>kan overføres</i>	43 000 000
	75	Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger, <i>kan overføres</i>	623 400 000
	78	Kompetansetilskudd, <i>kan overføres</i>	67 600 000
582		Rentekompensasjon for skoleanlegg og kirkebygg	902 500 000
	60	Rentekompensasjon - skoleanlegg, <i>kan overføres</i>	828 400 000
	61	Rentekompensasjon - kirkebygg, <i>kan overføres</i>	74 100 000
585		Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus	5 730 000
	1	Driftsutgifter	5 730 000
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	1 857 600 000
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	1 757 600 000
	64	Investeringsstilskudd, <i>kan overføres</i>	100 000 000
587		Statens bygningstekniske etat	49 700 000
	1	Driftsutgifter	39 800 000
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling	9 900 000
<i>Arbeids- og inkluderingsdepartementet</i>			
650		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	144 600 000
	1	Driftsutgifter	144 600 000
651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	4 336 600 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfold, <i>kan overføres</i>	27 400 000
	22	Faglig og pedagogisk utvikling i opplæring i norsk og samfunnskunnskap	14 300 000
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	2 927 100 000
	61	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 238 700 000
	62	Kommunale innvandrertiltak	80 000 000
	70	Bosettingsordningen og integreringstilskudd, oppfølging	3 300 000
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	43 800 000
	72	Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m.	2 000 000
652		Kontaktutvalget mellom innvandrerbefolkningen og myndighetene	5 300 000
	1	Driftsutgifter	5 300 000
670		Nasjonale minoriteter	10 200 000
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	4 300 000
	71	Avkastning av Romanifolkets fond	3 700 000
	72	Tiltak for rom	2 200 000
680		Sametinget	196 100 000
	50	Sametinget	191 400 000
	54	Avkastning av Samefolkets fond	4 700 000
681		Tilskudd til samiske formål	7 100 000
	72	Samisk språk, informasjon, mv.	5 800 000
	74	Dokumentasjon, formidling mv.	1 300 000
682		Galdu - Kompetansesenter for urfolks rettigheter	3 325 000
	1	Driftsutgifter	2 675 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	650 000
684		Internasjonalt fag- og formidlingscenter for reindrift	3 575 000
	1	Driftsutgifter	3 025 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	550 000
690		Utlendingsdirektoratet	1 295 400 000
	1	Driftsutgifter	540 400 000
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	685 700 000
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	26 000 000
	71	Kunnskapsutvikling, migrasjon, <i>kan overføres</i>	6 200 000
	72	Retur og tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i>	19 600 000
	73	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak, <i>kan nyttes under kap. 651 post 60</i>	5 700 000
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i>	11 800 000
691		Utlendingsnemnda	127 338 000
	1	Driftsutgifter	120 938 000
	21	Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling	6 400 000

Kap. Post	Formål	St.prp. nr. 1
<i>Statsbankene</i>		
2412	Den norske stats husbank	321 350 000
1	Driftsutgifter	290 050 000
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	14 300 000
72	Rentestøtte	17 000 000
2426	SIVA SF	35 000 000
70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	35 000 000
	Sum utgifter rammeområde 6 ...	15 003 607 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3585	Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus	240 000
1	Gebyrer	240 000
3587	Statens bygningstekniske etat	15 800 000
4	Gebyrer, sentral godkjenning foretak	15 800 000
3651	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	103 830 000
1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter	64 585 000
2	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter	39 245 000
3670	Nasjonale minoriteter	3 700 000
71	Avkastning av Romanifolkets fond	3 700 000
3680	Sametinget	4 650 000
51	Avkastning av Samefolkets fond	4 650 000
3690	Utlendingsdirektoratet	270 117 000
1	Retur og tilbakevending av flyktninger, ODA-godkjente utgifter	19 608 000
2	Gebyr for nødvisum	104 000
3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	11 550 000
4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter	233 145 000
6	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak, ODA-godkjente utgifter	5 710 000
5312	Den norske stats husbank	18 787 000
1	Gebyrer m.m.	18 787 000
5316	Kommunalbanken AS	5 800 000
70	Garantiprovisjon	5 800 000
5326	SIVA SF	5 800 000
70	Låne- og garantiprovisjoner	5 800 000

Renter og utbytte mv.

5606	Finnmarkseiendommen	165 000
80	Renter	165 000
5613	Renter fra SIVA SF	33 000 000
80	Renter	33 000 000
5615	Renter fra Den norske stats husbank	4 758 000 000
80	Renter	4 758 000 000
	Sum inntekter rammeområde 6	5 219 889 000
	Netto rammeområde 6	9 783 718 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2008 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 500 post 1	kap. 3500 post 1
kap. 554 post 1	kap. 3554 post 1
kap. 585 post 1	kap. 3585 post 1
kap. 587 post 1	kap. 3587 post 1
kap. 2412 post 1	kap. 5312 post 1

III

Omdisponeringsfullmakt i forbindelse med forsøk med oppgavedifferensiering i Oppland fylkeskommune

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2008 i samråd med Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet og Nærings- og handelsdepartementet i forbindelse med forsøk med oppgavedifferensiering i Oppland fylkeskommune får adgang til å omdisponere mellom bevilgningen under kap. 551 Regional utvikling og nyskaping, post 64 Utviklingsmidler til Oppland fylkeskommune og bevilgningene under:

1. kap. 551 Regional utvikling og nyskaping, post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling.

2. kap. 551 Regional utvikling og nyskaping, post 61 Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift.
3. kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m., post 50 Fondsavsetninger.
4. kap. 1426 Statens naturoppsyn, post 31 Tiltak i naturverns-, kulturlandskaps- og friluftsområder.
5. kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning, post 74 Tilskudd til friluftslivstiltak.
6. kap. 1429 Riksantikvaren, post 72 Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer.
7. kap. 2421 Innovasjon Norge, post 50 Innovasjon - prosjekter, fond.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2008 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
551		Regional utvikling og nyskaping	
	61	Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	100,0 mill. kroner
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	75	Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger	186,7 mill. kroner
	78	Kompetansetilskudd	59,1 mill. kroner
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	64	Investeringsstilskudd	400,0 mill. kroner

V

Garantiprovisjon fra Kommunalbanken AS

Stortinget samtykker i at Kommunalbanken AS i 2008 betaler en provisjon på statsgarantien på 0,1 pst. av bankens lån opptatt før 1. november 1999.

VI

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2008 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 650 post 1	kap. 3650, post 1
kap. 682 post 1	kap. 3682 post 1
kap. 683 post 1	kap. 3683 post 1
kap. 684 post 1	kap. 3684 post 1
kap. 690 post 1	kap. 3690 post 5
kap. 691 post 1	kap. 3691 post 1

VII

Fullmakt om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2008 kan inngå avtaler om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger med varighet utover 2008. Dersom behovet for mottaksplasser

for asylsøkere og flyktninger blir større enn antatt i statsbudsjettet for 2008, samtykker Stortinget i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet kan øke antall plasser i statlige mottak innenfor gjeldende rammer for etablering og drift av det statlige mottaksapparatet, selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov under kap. 690 Utlendingsdirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak.

4.1 Innledning

Komiteen viser til at forslaget til disponering av ramme 6 fra komiteens flertall, Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet er ført opp under Tilråding fra komiteen under kapittel 6 i innstillingen. Dette forslaget summerer seg til kr 9 813 718 000, som er det nettobeløpet som er vedtatt for dette rammeområdet ved behandlingen av Budsjett-innst. S. I (2007-2008). Nettobeløpet avviker fra Regjeringens forslag i St.prp. nr. 1 (2007-2008). Se tabell 2.

Komiteen viser til at komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ikke fremmer forslag innenfor den vedtatte rammen, da disse fraksjonenes respektive opplegg for disponering av ramme 6 avviker fra det vedtatte nettobeløpet. Se tabell 2. Det vises til Budsjett-innst. S. I (2007-2008) hvor de alternative budsjettforslagene til Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre framgår. Der hvor disse avviker fra St.prp. nr. 1 (2007-2008), vil dette bli omtalt under det enkelte kapittel i innstillingen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil stemme imot flertallets forslag til vedtak om bevilgninger under ramme 6.

4.2 Generelle merknader

4.2.1 *Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet*

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at antall husløse har vært stabilt over mange år. I samme periode har det samlede boligkonsumet økt kraftig. Den kraftige kostnadsveksten i bygg- og anleggssektoren er i stor grad drevet fram av høye boliginvesteringer. Boliginvesteringene har skapt et stort etterspørselspress i økonomien.

De økte boligkostnadene har gjort det vanskelig for unge som skal inn på boligmarkedet for første gang enten som leietaker eller som kjøper av egen bolig. Disse utviklingstrekk viser at det er behov for nye tiltak som kan skape en bedre allokering av samfunnets ressurser som går til boliginvesteringer. Det er markedet som i stor grad har allokert ressursene til ulike boligtyper og prosjekter. Husbankens rolle som boliginvesteringsbank er blitt marginalisert. Flertallet mener det er en boligpolitisk oppgave å påvirke og styre investeringen i boligsektoren som fremmer samfunnsmessige mål.

Flertallet viser til den politiske plattformen til Regjeringen der det heter:

"Regjeringen vil føre en sosial boligpolitikk. Målet er at alle skal kunne disponere en god bolig i et godt bomiljø".

Flertallet mener at en mer bevisst og strategisk boligpolitikk må skje i trekanten kommune, boligkooperasjon og Husbanken. Det er kommunene som gen-

nom arealplaner og utbyggingsavtaler legger til rette for boligbygging. Boligkooperasjonen har over 50 års erfaring, og boligbyggelagene forvalter mer enn 350 000 boligenheter. Husbankene må igjen få den sentrale rollen som den statlige boliginvesteringsbank som verktøy for å nå samfunnsmessige mål. Flertallet mener at en viktig nøkkel til å nå de boligpolitiske målene er at det foreligger finansieringsmuligheter som kan stimulere til tettere samarbeid mellom de sentrale aktørene. Flertallet mener at Husbankens låne- og støtteordning må utvides og brukes bevisst inn mot kommuner og kooperasjon for blant annet å få fram godt egnede arealer til boligbygging.

Flertallet mener det i tillegg til generelle virkemidler må tilbys bedre finansieringstilbud for bygging av utleieboliger. Om lag 20-25 pst. av husholdningene bor til enhver tid i leiebolig. Behovet for flere utleieboliger er stort. Og blant annet de økende ungdomskull de nærmeste årene vil øke etterspørselen på leiemarkedet. Både kommuner og boligkooperasjonen må få et større ansvar for at det blir lagt til rette for og bygget flere utleieboliger.

Flertallet viser til at deler av den eldre boligmassen trenger fornying og opprustning, særlig for å møte den kommende eldrebølgen. For å stimulere til økt aktivitet må Husbanken disponere flere midler rettet inn mot fornying av den eldre boligmassen, herunder etterinstallering av heis.

Flertallet vil styrke satsingen på tilgjengelighet. Som et ledd i dette arbeidet vil flertallet at Kommunal- og regionaldepartementet setter av inntil 5 mill. kroner til prosjektering av heis i eksisterende boligbygg. Kommunal- og regionaldepartementet kan fastsette hvor dette tiltaket skal dekkes inn, herunder hvilken post under programkategori 13.80 Bolig, bomiljø og bygg dette tiltaket skal finansiere over. Disse midlene skal gis fra Husbanken til relevante aktører, og skal i 2008 kun benyttes til prosjektering av heis. Flertallet ber Regjeringen om å vurdere tiltak knyttet til tilskudd til investeringer i heis, og flertallet ber Regjeringen komme tilbake til dette senere.

Flertallet mener det vil være en styrke for boligpolitikken om leierne organisatorisk styrket sin posisjon. Flertallet er kjent med at det er etablert foreninger i Oslo og Bergen. Foreningene utfører ulike oppgaver og tar på seg prosjekter på vegne av offentlige institusjoner. Flertallet mener at en landsomfattende leietakerforening vil styrke leietakernes posisjon på boligmarkedet.

Flertallet har merket seg at bevilgningene til distrikts- og regionalpolitiske tiltak over kap. 551, 552 og 554 er økt til 1 705 mill. kroner, noe som er en økning på om lag 30 pst. fra bunnåret 2004. I tillegg kommer kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift på 663 mill. kroner. I forhold til saldert budsjett 2007 er økningen på 115 mill. kroner. Flertallet vil i denne sammenheng minne om viktigheten av at den differensierte arbeidsgiveravgiften ble gjeninnført. Sammen med de alternative virkemidlene i områder der ordningen ikke blir gjeninnført, innebærer ordningen en fordel for

arbeidsgiverne i disse kommunene på om lag 11 mrd. kroner i 2008.

Flertallet har merket seg at flere viktige nye tiltak skal dekket innfor de økte bevilgningene til distrikts- og regionalpolitiske tiltak:

- Ny støtteordning for små nyetablerte vekstbedrifter i det distriktspolitiske virkeområdet.
- Økning av regionale utviklingsmidlene til fylkeskommunene.
- Bidrag til å utløse ytterligere innovasjon i Nord-Norge.
- Styrket innsats for økt kvinneandel blant etablerere og bidriftsutviklere.
- Etablering av flere Norwegian Centers of Expertise.
- Styrket arbeid med stedsutvikling.

Flertallet mener det er viktig at tiltak som er distriktspolitisk begrunnet i dagens situasjon i all hovedsak blir benyttet innfor det geografiske virkemiddelområdet. Det er etter flertallets mening viktig å påse at andelen av midlene som når fram til personer som skaper og sikrer arbeidsplasser, blir så stor som mulig.

Flertallet viser til at Stortinget ved behandling av St.meld. nr. 12 (2006-2007) Regionale fortrinn - regional framtid har bestemt at det regionale nivå fra 2010 skal styrkes betydelig som regional utviklingsaktør med flere oppgaver og mer makt. Flertallet vil understreke at regionene må tilføres nødvendige ressurser til å ivareta den nye rollen på en god måte. Ikke minst er tilstrekkelige økonomiske virkemidler til næringsutvikling og innovasjon avgjørende.

4.2.2 *Generelle merknader fra Fremskrittspartiet*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å føre en streng og rettferdig innvandrings- og integreringspolitikk, slik Danmark og Nederland har ført de siste årene. Hvis Fremskrittspartiets forslag på dette området hadde fått flertall i Stortinget, hadde Norge fått en rask og varig nedgang i antall årlige innvandrere. Dette ville i løpet av kort tid ha redusert innvandringsforvaltningens ressursbehov betraktelig. Nedgangen i ressursbehovet innenfor integreringsområdet ville ikke ha sunket like raskt, men også der ville man ha sett en viss nedgang allerede første året. På denne bakgrunn kutter disse medlemmer i bevilgningene på utlendingsfeltet. Unntakene er bevilgningen til lukkede mottak og hjemsendelse.

Disse medlemmer vil sørge for innstramminger i et naivt regelverk, men vil i all hovedsak overholde internasjonale konvensjoner og avtaler. Dette for å forhindre at de som allikevel ikke kommer til å få opphold i landet, kommer i det hele tatt. Disse medlemmer ønsker også å arbeide for at Norge tar del i det internasjonale samarbeidet som er lansert for å opprette beskyttelsessoner i flyktingers nærrområder. Disse medlemmer viser til at slike endringer vil føre til at Norge ikke blir et så attraktivt land for grunnløse asylsøkere, samtidig som vi tar det menneskelige og inter-

nasjonale politiske ansvaret for å hjelpe mennesker på flukt.

Disse medlemmer er prinsipielt imot at samene skal ha sitt eget folkevalgte organ, og mener derfor at Sametinget bør nedlegges. Det er disse medlemmers grunnleggende oppfatning at alle innbyggere i Norge uansett etnisk, kulturell eller religiøs tilhørighet skal behandles likeverdig med hensyn til rettigheter og plikter i det norske samfunn. Praktisering av prinsippet om full likeverdighet i samfunnet kan vanskelig forenes med at utvalgte grupper i Norge ytes særbehandling fra staten.

Disse medlemmer viser til at boligprisene i Norge fortsatt er rekordhøye, og at dette er et stort problem for unge mennesker som ønsker å etablere seg på boligmarkedet. De høye boligprisene skyldes etter disse medlemmers mening i stor grad bevisste politiske valg fra regjeringspartienes side.

Disse medlemmer ser at det er en rekke begrensninger som hindrer nybygging, for eksempel politisk vedtatt totemangel, innskrenking av eiendomsretten gjennom begrensninger på bruk av eksisterende tomter, og at kommunene ikke har sterke nok incentiver til å legge til rette for vekst og utvikling.

Disse medlemmer viser til at det er mer enn nok plass i Norge. Imidlertid registrerer disse medlemmer at ledende aviser nesten daglig skriver om totemangel rundt omkring i landets kommuner, til og med i finnmarksbyene Alta og Hammerfest. Ofte eier kommunene selv store områder, men velger å begrense økonomisk og befolkningsmessig vekst gjennom politisk vedtatt totemangel. Der hvor det er ledige tomter, er det gjerne vedtatt rigide reguleringsplaner som hindrer effektiv arealutnyttelse. Grunnen til at svært mange kommuner begrenser vekst på denne måten, er at incentivene for å tilrettelegge for befolkningsvekst og næringsvirksomhet er nærmest fraværende. Dette skyldes blant annet kommunenes inntektssystem som effektivt overfører penger fra kommuner med stor og økende verdiskaping, til kommuner som lever nesten utelukkende på ulike former for overføringer fra staten.

Disse medlemmer påpeker at de kommunene som allikevel legger til rette for vekst, kan få store problemer fordi vekst i seg selv kan utløse behov for store investeringer i infrastruktur som veier og skoler. En rapport fra Agenda Utredning og Utvikling fra desember 2000 på vegne av Kommunenes Sentralforbund, 32 vekstkommuner og Kommunaldepartementet, viste at kommunene ble belastet med investeringer på ca. kr 65 000 per nye innbygger. Å dekke disse kostnadene hadde vært helt uproblematisk hvis kommunene fikk beholde de ekstra skatteinntektene økt innbyggertall hadde medført, men slik systemet er i dag, blir enhver ny innbygger nærmest en ubehagelig utgiftspost for kommunen. Disse medlemmer støtter Sørheimutvalgets forslag om vekstkommunekompensasjon.

Disse medlemmer påpeker at lokalpolitikkerne fortsatt har en viss kontroll over arealpolitikken, selv om miljøvernministeren stadig oftere griper inn overfor kommuner som ønsker å legge til rette for vekst og nyskaping. Lokalt kjemper Fremskrittspartiets lokal-

politikere hver eneste dag for en mer liberal utbyggingpolitikk i sine kommuner, slik at flere skal få mulighet til å kjøpe de boligene de ønsker seg. I Oslo har for eksempel Fremskrittspartiet bidratt til at det bygges rekordmange boliger, og det har sannsynligvis bidratt til at prisene har steget mindre enn det de ellers ville ha gjort. Denne boligbyggingen skjer etter disse medlemmers mening ikke på grunn av dagens regjering, men på tross av den politikken de fører.

Disse medlemmer viser til at sosialistenes løsninger på boligutfordringer typisk er statlige overføringer som bostøtte, såkalt sosial boligbygging og markedsrestriksjoner. Slike løsninger er dyre, ressurskrevende, byråkratiske og skaper grobunn for korrupsjon. Disse medlemmer ønsker seg ikke tilbake til den gang da det var prisregulering og folk måtte betale penger under bordet for å få seg et sted å bo.

Disse medlemmer registrerer at Kommunal- og regionaldepartementet har innført endringer i teknisk forskrift til plan- og bygningsloven (TEK) og forskrift om saksbehandling og kontroll (SAK) fra 1. januar 2007. Disse medlemmer vil uttrykke skepsis til endringer som kan bidra til økte byggekostnader, da ytterligere barrierer mot nybygging vil føre til et mindre dynamisk boligmarked. Disse medlemmer viser til at representanten Per-Willy Amundsen i Stortinget 4. oktober 2007 i et spørsmål til kommunal- og regionalministeren påpekte at Regjeringen på den ene siden sier de vil bygge boliger til bostedsløse, og på den annen side har innført byggeforskrifter som gjør det 15 pst. dyrere å bygge nytt.

Disse medlemmer viser til at markedet regulerer den geografiske spredningen av arbeidsplasser, og at dagens bosettingsmønster er et resultat av hvordan markedet fungerte i tidligere tider. Disse medlemmer er av den oppfatning at markedet og folks frie valg skal styre bosettingsmønsteret i fremtiden også, og vil fremheve at dette vil være samfunnsøkonomisk lønnsomt uansett hvilke bransjer og industrier som blir sentrale i fremtidens Norge. Videre vil disse medlemmer vise til sine i merknader i Innst. S. nr. 56 (2006-2007) og til St.meld. nr. 21 (2005-2006).

4.2.3 Generelle merknader fra Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er viktig å legge til rette for at introduksjonsordningen for nyankomne omfatter hele familien. Derfor vil disse medlemmer tilby gratis barnehagetilbud under forutsetning av at både mor og far deltar i ordningen eller er i arbeid/under utdanning. Disse medlemmer vil videre utvide den viktige språkkartleggingen til å omfatte alle landets fireåringer. Disse medlemmer viser til at integrerings- og mangfoldspolitikken må ha et stort spekter av virkemidler. Disse medlemmer har tillit til at de som er nærmest utfordringen, også finner de beste løsningene. Det er kommunene som har ansvaret for introduksjonsarbeidet, og disse medlemmer har derfor økt posten for kommunale innvandrertiltak med totalt 44,7 mill. kroner. Det er viktig at kommuner med gode forslag til

integreringstiltak gis mulighet til å få støtte til lokale prosjekter.

Disse medlemmer viser til representantforslag Dokument nr. 8:24 (2006-2007) om strengere krav til familiejenforening. Disse kravene lar seg gjennomføre innenfor dagens utlendingslov ved forskriftsendringer. Disse medlemmer registrerer at Regjeringen i forslaget til ny utlendingslov kommer dette forslaget i møte. Disse medlemmer mener imidlertid at det ikke er grunn til å vente i over ett år før endringene innføres.

Disse medlemmer har merket seg at innenfor integrerings- og inkluderingspolitikken gjelder sektoransvarsprinsippet. De enkelte fagmyndigheter skal i tråd med dette følge opp og evaluere situasjonen for innvandrerbefolkningen på sine ansvarsområder. Disse medlemmer viser dessuten til at Arbeids- og inkluderingsdepartementet skal sørge for at inkluderingspolitikken, som flere departementer har ansvaret for, blir godt samordnet. Disse medlemmer viser til at politiet i 2007 har uttransportert færre personer fra landet enn planlagt, og at måltallet for uttransporterte personer i 2007 ikke vil bli nådd (jf. St.prp. nr.18 (2007-2008)). Disse medlemmer ser dette som mer enn betenkelig og mener Regjeringen må intensivere arbeidet og samordningen angående uttransportering av ulovlige innvandrere.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen har et ansvar for å sikre sammenheng mellom migrasjonspolitikken, arbeids- og velferdspolitikken og integrerings- og inkluderingspolitikken. Disse medlemmer viser til at Høyre ved flere anledninger har fremhevet viktigheten av å se disse politikkområdene i sammenheng, og derfor har bedt Regjeringen utarbeide en egen stortingsmelding om en helhetlig flyktning- og migrasjonspolitik med særlig vekt på utviklingen internt i eget land, Norges handlingsrom og EUs utvikling (Dokument nr. 8:19 (2007-2008)).

Disse medlemmer vil påpeke at det er mennesket som skal stå i sentrum, også i distriktspolitikken. Det er ikke staten som bygger landet. Det er derimot statens oppgave å føre en politikk som legger til rette for at mennesker, virksomheter og institusjoner kan virke og skape verdier for seg selv og for samfunnet.

Disse medlemmer viser til at næringsliv og lokalsamfunn i første rekke ber om mer ressurser til vei og utdanning og forskning for å kunne skape vekstkraftige lokalsamfunn. Disse medlemmer vil derfor fremheve at disse områdene er prioritert, kombinert med en økonomisk politikk som sikrer bunnplanken for eksisterende næringsliv.

Disse medlemmer er imot at det opprettes et nytt regionalt nivå. Byråkratiet bør reduseres, ikke økes.

Disse medlemmer viser til at det er viktig å bygge opp under eierlinjen og "selveierdemokratiet" i boligpolitikken. Disse medlemmer viser til at siden de aller fleste klarer seg bra på boligmarkedet, bør de boligpolitiske virkemidlene først og fremst rettes inn mot dem som faller utenfor; de som ikke mestrer boligmarkedet uten bistand. Disse medlem-

mer mener at bostøtten er det mest målrettede tiltaket rettet mot å hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet. Disse medlemmer er kritiske til Regjeringens brede perspektiv i boligpolitikken. Disse medlemmer vil fremheve at målrettede tiltak i større grad når dem som virkelig trenger det. Derfor foreslår disse medlemmer en flere trinns opptrapping av bostøtteordningen og at prosjektet "På veg til egen bolig" fortsetter.

Disse medlemmer vil påpeke at Husbanken er et av de viktigste verktøyene i boligpolitikken. Husbanken har styrket sin kompetanse i boligarbeidet og bør bistå kommunene og andre i å utvikle god boligpolitikk. Ved å hjelpe vanskeligstilte og skaffe flere miljøvennlige og tilgjengelige boliger, men også for å bistå kommunene i generell boligpolitikk gjennom sine låne- og støtteordninger og kompetanse. Disse medlemmer mener at Husbanken bør gå fra å være bare "lånebank" til også å være "kompetansebank". Disse medlemmer er uenige i Regjeringens linje for Husbanken.

Disse medlemmer viser til at i boligpolitikken er det avgjørende å sikre en stabil og forutsigbar økonomisk politikk. Boligen utgjør den største investeringen for de fleste av oss, derfor er det viktig med forutsigbarhet for rentenivå, jobbsikkerhet og nybygging. Disse medlemmer er bekymret for at den linjen Regjeringen har lagt seg på vil føre til økt rente og enda større press på arbeidsmarkedet.

4.2.4 Generelle merknader fra Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener det er svært viktig med et sterkt og målrettet fokus på integrering og inkludering av innvanderbefolkningen. Dette medlem vil spesielt fremheve de frivillige organisasjonene som viktige medspillere i dette arbeidet. Disse organisasjonene sitter på en unik kompetanse og nettverk som det offentlige må benytte seg av. Dette medlem foreslår i sitt alternative budsjett at bevilgningen til tilskuddsordningen til drift av landsdekkende organisasjoner på innvandrerfeltet økes med 5 mill. kroner.

Dette medlem er svært skuffet over Regjeringens manglende innsats for en sosial boligpolitikk. Egen bolig er et av de viktigste velferdsgodene i samfunnet. Dette medlem viser til sitt alternative budsjett hvor bevilgningen til bostøtte derfor økes med 90 mill. kroner slik at de mest vanskeligstilte i boligmarkedet som i dag faller utenfor bostøtteordningen, kan inkluderes i ordningen.

4.2.5 Generelle merknader fra Venstre

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår å bevilge kr 9 856 518 000 under rammeområde 6, noe som er 72,8 mill. kroner mer enn det som følger av Regjeringens forslag.

Dette medlem mener at en målrettet satsing på tiltak i distriktene for å skape entusiasme og engasje-

ment for lokal utvikling, er viktig. Dette må skje på grunnlag av lokale initiativ og interesser. Fylkeskommunene har ansvaret for å bistå kommuner og småsamfunn med de riktige tiltakene. Det finnes etter hvert et stort antall prosjekter å vise til i lokal mobilisering og stedsutvikling. Noen, slik som i (Lucky) Næroset i Hedmark, har sågar greid å mobilisere og skape utvikling i hovedsak uten offentlig støtte.

Når det gjelder steds- og småsamfunnsutvikling, bidrar staten til å fragmentere ansvarsforholdene og oppgavefordelingen ved at flere statlige aktører prioriterer stedsutvikling som programpost, men med svært lite penger. Dette medlem har vanskelig for å se hvorfor blant annet Husbanken skal bistå noen få kommuner med stedsutvikling, når det er over 5 000 bostedsløse i Norge.

Dette medlem vil derfor i sitt alternative budsjett opplegg kutte i Regjeringens satsing på småsamfunn med 45 mill. kroner på kap. 552 post 72, da dette allerede er en del av statens satsing gjennom fylkeskommunene.

Dette medlem vil innenfor satsingen på såkalte småsamfunn prioritere å opprettholde den målrettede MERKUR-satsingen, tilskudd til distriktsbokhandler og 35 mill. kroner i ny støtteordning for små nyetablerte vekstbedrifter i distriktpolitiske virkeområder (NYVekst).

Dette medlem vil videre prioritere satsingen på bygdebyggere, i et samarbeid med NHO. Tiltak som kan støtte opp under gründere og skape ringvirkninger av deres pågangsmot og kunnskaper, er viktig.

Dette medlem er lite imponert over Regjeringens satsing på å begrense fattigdommen i Norge. Det som ifølge finansministeren kunne gjøres "med et pennestrøk" før valget i 2005, er tydeligvis mye mer komplisert enn som så. I sitt alternative budsjett foreslår Venstre en samlet satsing på fattigdom fordelt på flere ulike rammeområder på om lag 1 mrd. kroner utover Regjeringens forslag.

Dette medlem ønsker å prioritere mer til dem som trenger det mest. Alle skal ha rett til egen bolig. Det store flertallet i befolkningen vil være i stand til å skaffe seg bolig selv, men en del vanskeligstilte har problemer med å bo og å komme seg inn på boligmarkedet. Barnvern barn på vei ut av institusjon har problemer med å skaffe seg bolig, og det samme har rusmisbrukere. Særlig for dem som har hatt problemer i en tidlig fase av livet, vil det være avgjørende å ha en egen bolig under mest mulig stabile forhold. Mange rusmisbrukere har etter opphold på avrusningsinstitusjon eller soning problemer med å skaffe seg bolig i rusfrie miljøer. Uten fast adresse er det svært vanskelig å skaffe seg arbeid og komme seg videre i livet. For å bli rehabilitert og komme seg ut av ulike typer rusmisbruk, er derfor egen bolig av stor betydning. Det er et stort behov for flere boliger til vanskeligstilte både i byer og distrikter i dag, og mange står i kø for å få bolig. Kommunene har få utleieboliger, og det bygges i svært liten grad sosialboliger, til tross for disse behovene har flere kommuner valgt å selge unna sosialboliger.

Det er på dette grunnlag behov for å prioritere flere midler til bostøtte og boliger for vanskeligstilte. Dette medlem foreslår i sitt alternative budsjett-

opplegg derfor å bevilge 60 mill. kroner til økt bostøtte for vanskeligstilte.

4.3 Komiteens merknader til Regjeringens forslag til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 6

Tabell 2. Sammenlikning av Regjeringens forslag på rammeområde 6 med forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet og med de alternative budsjettene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Bare poster med avvik er med. Avvikstall i parentes. Tall i 1 000 kroner.

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
Utgifter (i hele tusen kroner)							
500		Kommunal- og regionaldepartementet	154 660	154 660	131 660	139 660	154 660
				(0)	(-23 000)	(-15 000)	(0)
	1	Driftsutgifter	133 160	133 160	118 160	118 160	133 160
				(0)	(-15 000)	(-15 000)	(0)
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag	8 000	8 000	6 000	8 000	8 000
				(0)	(-2 000)	(0)	(0)
	50	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	11 500	11 500	5 500	11 500	11 500
				(0)	(-6 000)	(0)	(0)
551		Regional utvikling og nyskaping	1 962 729	1 962 729	823 729	1 792 729	1 962 729
				(0)	(-1 139 000)	(-170 000)	(0)
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	1 231 850	1 231 850	615 850	1 061 850	1 231 850
				(0)	(-616 000)	(-170 000)	(0)
	61	Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	663 750	663 750	140 750	663 750	663 750
				(0)	(-523 000)	(0)	(0)
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	395 500	395 500	192 700	320 500	395 500
				(0)	(-202 800)	(-75 000)	(0)
	21	Kunnskapsutvikling, informasjon, mv.	11 000	11 000	8 200	11 000	11 000
				(0)	(-2 800)	(0)	(0)
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling	384 500	384 500	184 500	309 500	339 500
				(0)	(-200 000)	(-75 000)	(0)
554		Kompetansesenter for distriktsutvikling	16 000	16 000	0	16 000	16 000
				(0)	(-16 000)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	16 000	16 000	0	16 000	0
				(0)	(-16 000)	(0)	(-16 000)
580		Bostøtte	2 415 400	2 437 400	2 346 400	2 489 900	2 505 400
				(+22 000)	(-69 000)	(+74 500)	(+90 000)
	70	Bostøtte	2 415 400	2 437 400	2 346 400	2 489 900	2 475 400
				(+22 000)	(-69 000)	(+74 500)	(+90 000)
581		Bolig- og bomiljøtiltak	754 000	762 000	655 400	769 000	754 000
				(+8 000)	(-98 600)	(+15 000)	(0)
	72	Program for reduserte byggekostnader	16 000	16 000	0	16 000	16 000
				(0)	(-16 000)	(0)	(0)
	75	Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger	623 400	623 400	608 400	638 400	623 400
				(0)	(-15 000)	(+15 000)	(0)
	78	Kompetansetilskudd	67 600	75 600	0	67 600	67 600
				(+8 000)	(-67 600)	(0)	(0)
582		Rentekompensasjon for skoleanlegg og kirkebygg	902 500	902 500	935 500	902 500	945 300
				(0)	(+33 000)	(0)	(+42 800)
	60	Rentekompensasjon - skoleanlegg	828 400	828 400	858 400	828 400	885 400
				(0)	(+30 000)	(0)	(+28 500)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V	
	61	Rentekompensasjon - kirkebygg	74 100	74 100	77 100	74 100	88 400	74 100
				(0)	(+3 000)	(0)	(+14 300)	(0)
585		Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus	5 730	5 730	0	5 730	5 730	5 730
				(0)	(-5 730)	(0)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	5 730	5 730	0	5 730	5 730	5 730
				(0)	(-5 730)	(0)	(0)	(0)
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	1 857 600	1 857 600	1 957 600	1 857 600	1 957 600	1 857 600
				(0)	(+100 000)	(0)	(+100 000)	(0)
	64	Investeringstilskudd	100 000	100 000	200 000	100 000	200 000	100 000
				(0)	(+100 000)	(0)	(+100 000)	(0)
587		Statens bygningstekniske etat	49 700	49 700	45 700	49 700	49 700	49 700
				(0)	(-4 000)	(0)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	39 800	39 800	35 800	39 800	39 800	39 800
				(0)	(-4 000)	(0)	(0)	(0)
650		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	144 600	144 600	33 650	144 600	144 600	147 500
				(0)	(-110 950)	(0)	(0)	(+2 900)
	1	Driftsutgifter	144 600	144 600	33 650	144 600	144 600	147 500
				(0)	(-110 950)	(0)	(0)	(+2 900)
651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	4 336 600	4 336 600	3 677 600	4 311 600	4 341 600	4 422 400
				(0)	(-659 000)	(-25 000)	(+5 000)	(+85 800)
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfold	27 400	27 400	9 400	27 400	27 400	27 400
				(0)	(-18 000)	(0)	(0)	(0)
	60	Integreringstilskudd	2 927 100	2 927 100	2 527 100	2 957 400	2 927 100	2 973 100
				(0)	(-400 000)	(+30 300)	(0)	(+46 000)
	61	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 238 700	1 238 700	1 088 700	1 138 700	1 238 700	1 258 500
				(0)	(-150 000)	(-100 000)	(0)	(+19 800)
	62	Kommunale innvandrer-tiltak	80 000	80 000	10 000	124 700	80 000	90 000
				(0)	(-70 000)	(+44 700)	(0)	(+10 000)
	71	Tilskudd til innvandrer-organisasjoner og annen frivillig virksomhet	43 800	43 800	22 800	43 800	48 800	53 800
				(0)	(-21 000)	(0)	(+5 000)	(+10 000)
652		Kontaktutvalget mellom innvandrerbefolkningen og myndighetene	5 300	5 300	0	5 300	5 300	5 300
				(0)	(-5 300)	(0)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	5 300	5 300	0	5 300	5 300	5 300
				(0)	(-5 300)	(0)	(0)	(0)
670		Nasjonale minoriteter	10 200	10 200	0	10 200	10 200	10 200
				(0)	(-10 200)	(0)	(0)	(0)
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	4 300	4 300	0	4 300	4 300	4 300
				(0)	(-4 300)	(0)	(0)	(0)
	71	Avkastning av Romanifolkets fond	3 700	3 700	0	3 700	3 700	3 700
				(0)	(-3 700)	(0)	(0)	(0)
	72	Tiltak for rom	2 200	2 200	0	2 200	2 200	2 200
				(0)	(-2 200)	(0)	(0)	(0)
680		Sametinget	196 100	196 100	60 400	196 100	196 100	196 100
				(0)	(-135 700)	(0)	(0)	(0)
	50	Sametinget	191 400	191 400	60 400	191 400	191 400	191 400
				(0)	(-131 000)	(0)	(0)	(0)
	54	Avkastning av Samefolkets fond	4 700	4 700	0	4 700	4 700	4 700
				(0)	(-4 700)	(0)	(0)	(0)
681		Tilskudd til samiske formål	7 100	7 100	0	7 100	7 100	7 100
				(0)	(-7 100)	(0)	(0)	(0)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
	72	Samisk språk, informasjon, mv.	5 800	5 800	0	5 800	5 800
				(0)	(-5 800)	(0)	(0)
	74	Dokumentasjon, formidling mv.	1 300	1 300	0	1 300	1 300
				(0)	(-1 300)	(0)	(0)
682		Galdu - Kompetansesenter for urfolks rettigheter	3 325	3 325	0	3 325	3 325
				(0)	(-3 325)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	2 675	2 675	0	2 675	2 675
				(0)	(-2 675)	(0)	(0)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	650	650	0	650	650
				(0)	(-650)	(0)	(0)
684		Internasjonalt fag- og formidlingssenter for reindrift	3 575	3 575	0	3 575	3 575
				(0)	(-3 575)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	3 025	3 025	0	3 025	3 025
				(0)	(-3 025)	(0)	(0)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	550	550	0	550	550
				(0)	(-550)	(0)	(0)
690		Utlendingsdirektoratet	1 295 400	1 295 400	842 400	1 295 400	1 302 800
				(0)	(-453 000)	(0)	(+7 400)
	1	Driftsutgifter	540 400	540 400	340 400	540 400	542 300
				(0)	(-200 000)	(0)	(+1 900)
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	685 700	685 700	385 700	685 700	685 700
				(0)	(-300 000)	(0)	(0)
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	26 000	26 000	23 000	26 000	26 000
				(0)	(-3 000)	(0)	(0)
	45	Større utstyrsanskaffelser	0	0	30 000	0	0
				(0)	(+30 000)	(0)	(0)
	72	Retur og tilbakevending for flyktninger	19 600	19 600	39 600	19 600	19 600
				(0)	(+20 000)	(0)	(0)
	73	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak	5 700	5 700	5 700	5 700	8 100
				(0)	(0)	(0)	(+2 400)
	75	Reiseutgifter for flyktnin-ger til og fra utlandet	11 800	11 800	11 800	11 800	14 900
				(0)	(0)	(0)	(+3 100)
691		Utlendingsnemnda	127 338	127 338	107 338	127 338	127 338
				(0)	(-20 000)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	120 938	120 938	100 938	120 938	120 938
				(0)	(-20 000)	(0)	(0)
		Sum utgifter	15 003 607	15 033 607	12 170 327	14 808 107	15 241 407
							15 110 707
							(+30 000)(-2 833 280) (-195 500) (+237 800) (+107 100)

Inntekter (i hele tusen kroner)

3585		Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus	240	240	0	240	240
				(0)	(-240)	(0)	(0)
	1	Gebyrer	240	240	0	240	240
				(0)	(-240)	(0)	(0)
3651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	103 830	103 830	44 585	103 830	132 630
				(0)	(-59 245)	(0)	(+28 800)
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter	64 585	64 585	44 585	64 585	93 385
				(0)	(-20 000)	(0)	(+28 800)
	2	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter	39 245	39 245	0	39 245	39 245
				(0)	(-39 245)	(0)	(0)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
3670		Nasjonale minoriteter	3 700	3 700	0	3 700	3 700
				(0)	(0)	(0)	(0)
	71	Avkastning av Romani-folkets fond	3 700	3 700	0	3 700	3 700
				(0)	(0)	(0)	(0)
3680		Sametinget	4 650	4 650	0	4 650	4 650
				(0)	(0)	(0)	(0)
	51	Avkastning av Same-folkets fond	4 650	4 650	0	4 650	4 650
				(0)	(0)	(0)	(0)
3690		Utlendingsdirektoratet	270 117	270 117	168 117	270 117	275 617
				(0)	(0)	(0)	(+5 500)
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	11 550	11 550	11 550	11 550	14 650
				(0)	(0)	(0)	(+3 100)
	4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter	233 145	233 145	131 145	233 145	233 145
				(0)	(-102 000)	(0)	(0)
	6	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak, ODA-godkjente utgifter	5 710	5 710	5 710	5 710	8 110
				(0)	(0)	(0)	(+2 400)
5606		Finnmarkseiendommen	165	165	0	165	165
				(0)	(0)	(0)	(0)
	80	Renter	165	165	0	165	165
				(0)	(-165)	(0)	(0)
		Sum inntekter	5 219 889	5 219 889	5 049 889	5 219 889	5 254 189
				(0)	(-170 000)	(0)	(+34 300)
		Sum netto	9 783 718	9 813 718	7 120 438	9 588 218	9 856 518
				(+30 000)	(-2 663 280)	(-195 500)	(+237 800)

Komiteen viser til tabell 2 over.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, støtter Regjeringens bevilgningsforslag under ramme 6, med unntak av kapitlene 580 og 581. Det vises til nærmere omtale under disse kapitlene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre redegjør i forbindelse med omtalen av de enkelte budsjettkapitler for sine respektive avvik fra Regjeringens bevilgningsforslag i sine alternative budsjetttopplegg under ramme 6.

Komiteen har ingen merknader til de kapitlene som ikke er omtalt nedenfor, og viser til St.prp. nr. 1 (2007-2008).

4.4 Kapitler under Kommunal- og regionaldepartementet

4.4.1 Kap. 500 Kommunal- og regionaldepartementet

Forslag 2008: kr 154 660 000. Saldert budsjett 2007: kr 150 815 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative budsjettforelegg og mener at det finnes en rasjonaliseringsgevinst under departementets eget virkeområde. Disse medlemmer mener det er uholdbart at departementet skal være unntatt de innsparings- og effektiviseringstiltak som iverksettes overfor kommunene. Disse medlemmer vil vise til NOU 1991:28 Mot bedre viten og at det effektiviseringspotensialet som denne utredningen oppgir for offentlig sektor, ennå ikke er blitt tilstrekkelig tatt ut. Disse medlemmer anser en rasjonaliseringsgevinst på 10 pst. som moderat og innen rekkevidde, og foreslår derfor å kutte post 1 med 15 mill. kroner i sitt alternative budsjettforslag.

Disse medlemmer er positive til kunnskapsutvikling og er av den oppfatning at Norge burde satse mer på forskning. Disse medlemmer er samtidig skeptiske til at man i altfor stor grad benytter forskningsmidler til smale prosjekter og mener at offentlige forskningskroner burde bli brukt til mer allmenntilretteleggende prosjekter. Disse medlemmer vil oppfordre Regjeringen til å være mer selektiv i valg av prosjekter som mottar offentlig støtte, og vil redusere post 21 med 2,0 mill. kroner.

Disse medlemmer er positive til kunnskapsutvikling og er av den oppfatning at Norge burde satse mer på forskning. Disse medlemmer er samtidig skeptiske til at man i altfor stor grad benytter forskningsmidler til smale prosjekter og mener at offentlige

forskningskroner burde bli brukt til mer allmennyttige prosjekter. Disse medlemmer vil oppfordre Regjeringen til å være mer selektiv i valg av prosjekter som mottar offentlig støtte, og vil redusere post 50 med 6 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett og merknader fra Høyres fraksjon i Budsjett-innst. S. I (2007-2008), hvor post 1 Driftsutgifter foreslås redusert med 15 mill. kroner.

4.4.2 Kap. 502 Valgutgifter

Forslag 2008: kr 3 900 000. Saldert budsjett 2007: kr 31 130 000.

Komiteen stiller seg positiv til at det igangsettes prosjekt der det arbeides for å tilrettelegge for elektronisk stemmegivning med sikte på å gjennomføre forsøk ved ordinære valg i 2011.

Komiteen er sterkt opptatt av sikkerheten ved gjennomføring av valg med elektronisk stemmegivning. Det er en forutsetning at dette gjennomføres på en måte som sikrer at prinsippet om hemmelige valg også gjelder her.

Komiteen har merket seg at det etter høstens lokalvalg ble gjennomført undersøkelser knyttet til kjøp og salg av stemmer. Elektronisk stemmegivning i valglokalet kan være sårbar for kjøp og salg av stemmer, og det må derfor jobbes med et eID-kort for å få systemet så sikkert som mulig.

4.4.3 Kap. 551 Regional utvikling og nyskaping

Forslag 2008: kr 1 962 729 000. Saldert budsjett 2007: kr 2 363 479 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil understreke at Regjeringens politikk tar sikte på å legge til rette for likeverdige levekår i hele landet og opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret. Flertallet vil peke på at det er en stor utfordring å gi folk en reell frihet til å velge hvor de vil bo og legge grunnlaget for å ta hele landet i bruk. Tilgang på arbeidsplasser der folk vil bo er en hovedutfordring i distrikts- og regionalpolitikken. I særlig grad er det avgjørende at kvinner og unge i etableringsfasen opplever det som interessant og trygt å etablere seg utenfor de største byene. Flertallet har merket seg at flytte- og sysselsettingsstatistikene viser økt nettoflytting fra de perifere områdene i perioder med vekst i sysselsettingen. Derfor er det også med glede at flertallet registrerer at det hittil i år er en klar økning i antall småkommuner som opplever økt tilflytting. Flertallet vil understreke at det er nødvendig å øke og målrette de særskilte distrikts- og regionalpolitiske virkemidlene i dagens vekstperiode for at de overordnede mål for politikken skal nås. Like viktig er det at utviklingen innafor de andre politikkområder som utgjør den store distriktspolitikken, bidrar til å ivareta de samme målsettingene.

Flertallet vil her peke på at lokalisering av statlige arbeidsplasser er særlig viktig, og at dette arbeidet må prioriteres. I Soria Moria-erklæringen står det at lokalisering av ny statlig virksomhet skal skje utenfor Oslo med mindre det foreligger særskilt begrunnelse, samt at det skal utredes om deler av eksisterende statlig virksomhet kan lokaliseres utenfor Oslo.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre konstaterer at Regjeringen ikke har fulgt opp sin egen regjeringserklæring som sier at det skal utredes om deler av eksisterende statlig virksomhet kan lokaliseres utenfor Oslo. I denne saken er det åpenbart at Regjeringen ikke ønsker å flytte statlige arbeidsplasser ut av Oslo og er handlingslammet i motsetning til regjeringen Bondevik II.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at en samlet komité i Innst. S. nr. 117 (2003-2004) ba Regjeringen om å legge frem en egen hovedstadsmelding der Oslos spesielle rolle som toneangivende storby og hovedstad ble nærmere vurdert. Disse medlemmer erkjenner at Oslo er i direkte konkurranse med storbyregionene København-Malmö, Stockholm og Helsinki, og at økt konkurransevne for hovedstadsregionen er av strategisk betydning for Norge og norsk næringsliv. Disse medlemmer ser frem til behandlingen av Hovedstadsmeldingen St.meld. nr. 31 (2006-2007).

4.4.3.1 POST 60 TILSKUDD TIL FYLKESKOMMUNER FOR REGIONAL UTVIKLING

Forslag 2008: kr 1 231 850 000. Saldert budsjett 2007: kr 1 151 980 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, vil vise til at St.meld. nr. 21(2005-2006) Med hjerte for heile landet - Om distrikts- og regionalpolitikken blir fulgt opp med bl.a. nye retningslinjer for bruken av midlene på post 60 og 61. Retningslinjene er endret for å gi fylkeskommunene større frihet til å avgjøre hvilke fysiske investeringer og utviklingstiltak som best medvirker til regional utvikling. Flertallet har merket seg at strategier i fylkesplanen og fylkeplanens handlingsprogram skal være avgjørende for hvilke prosjekter som blir støttet. Flertallet er tilfreds med at andelen av bevilgningene som er gitt til kommunale næringsfond er økt siden 2005, og at fylkeskommunene nå oppfordres til å prioritere kvinner og ungdom ved tildeling av midler.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at de var imot at fylkeskommunen fikk overført midler for å holdes kunstig i live som en regional utviklingsaktør, og at Fremskrittspartiet ønsker å erstatte dagens ordning med en landsdekkende ordning som ikke forfordeler tynt befolkede områder. I denne forbindelse vil disse medlemmer

vise til Fremskrittspartiets forslag i Dokument nr. 8:84 (2004-2005) om i større grad å gjøre Innovasjon Norges virkemidler landsdekkende. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere post 60 med 616 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at næringsliv og lokalsamfunn i første rekke ber om mer ressurser til vei og utdanning og forskning for å kunne skape vekstkraftige lokalsamfunn. Regjeringens politikk går i motsatt retning. Høyre vil i sitt alternative budsjettforslag prioritere disse områdene kombinert med en økonomisk politikk som sikrer bunnplanken for eksisterende næringsliv, og viser til sine merknader i Innst. S. nr. 56 (2006-2007). Regjeringen rammer med sin skatte- og avgiftspolitikkk spesielt næringslivet i distriktet. Blant annet gjennom skattepolitikken overfor den maritime næringen, fiskerinæringen og småkraftverk. Disse medlemmer mener det er feil å forsøke å bøte på dette med å bevilge litt mer til offentlig næringsstøtte. Overfor næringslivet i distriktene tar Regjeringen mye med den ene handen og gir småpenger igjen med den andre. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett og merknader fra Høyres fraksjon i Budsjett-innst. S. I (2007-2008), hvor posten foreslås redusert med 170 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjettforslag som foreslår en nominell videreføring av bevilgningen for 2007 og som fører til en reduksjon på 45 mill. kroner på kap. 551 post 60.

4.4.3.2 POST 61 NÆRINGSRETTEDE MIDLER TIL REGIONAL UTVIKLING, KOMPENSASJON FOR ØKT ARBEIDSGIVERAVGIFT

Forslag 2008: kr 663 750 000. Saldert budsjett 2007: kr 755 000 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, har merket seg at det er lagt opp til en tettere kobling og koordinering mellom disse virkemidlene og de ordinære virkemidlene over kap. 951 post 60. Fylkeskommunene forvalter virkemidlene i forpliktende partnerskap med bl.a. næringslivet, utdanningsinstitusjoner og kommunene. I alle fylkeskommunene har næringslivet hatt flertall i vedtaksorganet. Flertallet har merket seg at følgestudien av de næringsrettede virkemidlene for perioden 2004-2006 viser at de medvirkende fra næringsliv, kommuner, organisasjoner og andre har gitt positive tilbakemeldinger om arbeidsmåten. Organiseringen har bidratt til å skape nye nettverk og samarbeidsrelasjoner mellom bedrifter. Flertallet har særlig merket seg at usikkerhet om varighet av ordningen oppleves som det mest negative. Flertallet vil understreke dette behovet for forutsigbarhet og langsiktighet som her uttrykkes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at disse medlemmers politikk, med en kombinasjon av lavere skatter og avgifter samt investeringer i veier og bredbånd, er langt mer fremtidsrettet enn Regjeringens subsidiepolitikk når det gjelder å skape gode rammebetingelser for næringsutvikling, innovasjon og entreprenørskap i distriktene. Disse medlemmer viser videre til at Fremskrittspartiet var imot at fylkeskommunen fikk overført midler for å holdes kunstig i live som en regional utviklingsaktør. Disse medlemmer ønsker i utgangspunktet å fjerne hele budsjettposten, men tar til etterretning at det er gitt tilsagnsfullmakter på 140 mill. kroner som allerede er disponert i 2007 og først kommer til utbetaling i 2008.

Disse medlemmer mener differensiert arbeidsgiveravgift er det beste distriktpolitiske virkemiddelet, og vil påpeke at hele det politiske Norge er enig om at dette er den mest treffsikre distriktpolitiske ordningen vi har. Disse medlemmer ser imidlertid ingen grunn til å kompensere de som har mistet denne ordningen helt frem til 2013.

Disse medlemmer er imot Regjeringens forslag om at det gis en tilsagnsfullmakt på 100 mill. kroner for denne budsjettposten i 2008, og vil videre redusere post 61 med 523 mill. kroner.

4.4.4 Kap. 552 Nasjonalt samarbeid for regional utvikling

Forslag 2008: kr 395 500 000. Saldert budsjett 2007: kr 383 000 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, mener det er viktig å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret, og at forholdene legges til rette for en positiv utvikling i hele landet. Flertallet merker seg at midlene til nasjonalt samarbeid for regional utvikling i hovedsak går til å videreføre eksisterende programmer. Flertallet er positiv til, og ser det som absolutt nødvendig at departementet og virkemiddelaktørene skal arbeide for at 40 pst. av midlene innenfor de næringsrettede programmene treffer kvinner innen 2013. Flertallet mener det er helt nødvendig med sterk satsing på kvinner og ungdommer dersom det skal gjøres mer attraktivt å bo i distriktet.

Flertallet mener at utvidningen av Merkurordningen som har blitt foretatt, er svært positiv. Flertallet mener videre at det er viktig at prosjektet er med på å støtte opp om at utsatte bokhandler blir gitt tilstrekkelig kraft og oppmerksomhet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener at det blir feil å forske på kostnadene ved sentralisering uten å ta med eventuelle besparelser og inntekter, og viser til at disse medlemmer ved flere anledninger har uttrykt motstand mot Regjeringens utredningsprosjekt "Sentraliseringens pris". Disse medlemmer vil påpeke at mye

tyder på at prosjektets konklusjon var diktert av statsråden allerede før prosjektet ble bestilt, blant annet prosjektets tittel, og stiller seg derfor tvilende til at det her er snakk om reell forskning uten politiske føringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil på denne bakgrunn redusere post 21 med 2,8 mill. kroner i sitt alternative budsjett.

Disse medlemmer ser behovet for en spesielt målrettet innsats for å øke innovasjonsevnen hos gründere og bedrifter, og vil i denne sammenheng at overføringene til denne posten i større grad skal benyttes til dette arbeidet. Disse medlemmer er skeptiske til det Regjeringen kaller en småsamfunnsatsing, og har liten tro på at dette vil kunne bidra til mer levedyktige bygder. Disse medlemmer vil videre nedprioritere det internasjonale regionalpolitiske samarbeid og annen regional samordning som mangler en krystallklar direkte henvisning til innsatsen for økt innovasjon. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett der post 72 reduseres med 200 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at næringsliv og lokalsamfunn i første rekke ber om mer ressurser til vei og utdanning og forskning for å kunne skape vekstkraftige lokalsamfunn. Høyre vil i sitt alternative budsjettforslag prioritere disse områdene kombinert med en økonomisk politikk som sikrer bunnplanken for eksisterende næringsliv. Disse medlemmer ber Regjeringen gjeninnføre regelen om at den offentlige støtten til etablering og drift av næringshager gis over en periode på fem år. Disse medlemmer vil prioritere ressursene til satsingen på FORNY-programmet, inkubatorordningen, programmet Norwegian Centres of Expertise, Ungt entreprenørskap og tiltak som særlig er rettet inn mot kvinnelige innovatører. Disse medlemmer viser til merknader fra Høyres fraksjon i Budsjett-innst. S. I (2007-2008), og til Høyres alternative budsjett hvor post 72 foreslås redusert med 75 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Venstre viser til sine generelle merknader under punkt 4.2.5.

4.4.5 Kap. 554 Kompetansesenter for distriktsutvikling

Forslag 2008: kr 16 000 000

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, merker seg at senteret vil være operativt fra annet halvår 2008.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, er tilfreds med at senteret ble lokalisert til tre steder. Dette flertallet mener det vil være en styrke å ha nærhet til flere ulike kompetanse- og fagmiljøer.

Dette flertallet vil understreke at det skal være tre likestilte sentra. Det er derfor viktig at det blir etablert en arbeidsdeling mellom sentrene basert på miljøenes fortrinn.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at disse medlemmer er imot opprettelsen av Kompetansesenter for distriktsutvikling, og vil på denne bakgrunn redusere posten med 16 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre ser ikke behovet for å opprette et eget kompetansesenter for distriktsutvikling. Dette medlem mener alle fylker har og skal utvikle denne kunnskapen og at midlene til regional utvikling skal dekke dette. Regjeringen oppfordres i stedet om å flytte flere statlige arbeidsplasser ut av Oslo. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjettforslag, som kutter 16 mill. kroner i kap. 554 post 1.

4.4.6 Kap. 580 Bostøtte

Forslag 2008: kr 2 415 400 000. Saldert budsjett 2007: kr 2 286 500 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Budsjett-innst. S. I (2007-2008) kapittel 3.2.6 Rammeområde 6 hvor flertallet i finanskomiteen går inn for å øke rammen til kap. 580 Bostøtte med 22 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag. Flertallet støtter denne økningen.

Flertallet merker seg at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en større gjennomgang av bostøtteordningen, ikke minst for å bedre støtten for grupper som i dag faller utenfor ordningen. Flertallet mener den statlige bostøtten er det viktigste økonomiske virkemiddelet innenfor det boligsosiale arbeidet og viser til at ordningen er sentral i Regjeringens arbeid mot fattigdom.

Flertallet har merket seg at bostøtten er strengt behovsprøvd og retter seg mot husstander med høye boutgifter og lav inntekt. Flertallet viser til at bostøtten skal virke sammen med startlånet og boligtilskuddet, slik at de sammen danner et helhetlig og fleksibelt virkemiddelapparat som kommunene kan bruke i sitt boligsosiale arbeid.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er positivt at det 1. september 2007 ble innført månedlige vedtak i bostøtten i stedet for det gamle systemet med tre årlige vedtaksdatoer.

Disse medlemmer viser til Kommunal- og regionaldepartementets svar på budsjettspørsmål 245 fra finanskomiteen/Fremskrittspartiets fraksjon. I dette svaret kommer det frem at hele 15 pst. av innvandrerne mottar bostøtte mens bare 4,2 pst. av hele befolkningen mottar slik støtte, og at det vil bli utbetalt 83 mill. kroner i bostøtte til deltakerne på introduksjonsprogrammet i 2008. Disse medlemmer viser til at gjen-

nomføring av Fremskrittspartiets innvandringspolitikk ville ha ført til et lavere behov for bostøtte, særlig på lengre sikt.

Disse medlemmer går dessuten imot Regjeringens forslag om å øke personkretsen for bostøtteordningen i forbindelse med nytt kvalifiseringsprogram og at dette i første omgang koster 19 mill. kroner, og viser til Fremskrittspartiets merknader til Ot.prp. nr. 70 (2006-2007).

På denne bakgrunn vil disse medlemmer redusere post 70 med 69 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er overrasket over at regjeringen Stoltenberg II i et budsjett der det har vært rom for vekst på nesten alle områder, ikke har ønsket å prioritere en ytterligere styrking av bostøtteordningen. Bostøtten er et av de mest målrettede virkemidlene for å sikre at husstander med svak økonomi skal kunne skaffe seg en passende og nøktern bolig. Regjeringen Bondevik II gjennomførte hvert år betydelige forbedringer i ordningen, og disse medlemmer mener at dette arbeidet må fortsette.

Derfor vil komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre foreslå en konkret opptrappingsplan for bostøtten. Den starter med å fjerne det såkalte finansieringskravet for husstander med mottakere av attførings- eller rehabiliteringspenger, yrkesskadeerstatning, grunn- eller hjelpestønad, tidsbegrenset uførepensjon, eller person som har sosial stønad som eneste inntekt fra og med 1. januar 2008. Finansieringskravet innebærer at disse personene er ekskludert fra å få bostøtte til privat eide boliger. Dermed møter de en ekstra offentlig skapt barriere i et ellers allerede tøft boligmarked. Neste steg er å fjerne funksjonskravet til boligene for samme gruppe fra og med 1. juli 2008. Dette innebærer at denne gruppen heller ikke kan leie/eie leiligheter som ikke har separat stue/oppholdsrom, kjøkken, bad og soverom. For enslige i denne gruppen som bor i de større byene, er dette et urimelig krav. Dette kravet er også til hinder for kommunene til å etablere fleksible kollektive botilbud til denne gruppen. Videre vil disse medlemmer foreslå at finansieringskravet, arealkravet og funksjonskravet fjernes for de andre gruppene i forbindelse med statsbudsjettet for 2009. Unntaket er funksjonskravet for husstander med mer enn en voksen og ett barn.

På bakgrunn av dette vil komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre foreslå:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag i Revidert nasjonalbudsjett 2008 om å fjerne finansieringskravet og funksjonskravet for boliger i bostøtteordningen for husstander med mottaker av attførings- eller rehabiliteringspenger, yrkesskadeerstatning, grunn- eller hjelpestønad, tidsbegrenset uførepensjon, eller person som har sosial stønad som eneste inntekt."

Disse medlemmer viser for øvrig til forslag i Budsjett-innst. S. I (2007-2008) fra Høyres fraksjon i finanskomiteen om å be Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2009 om å avvikle funksjonskravet, arealkravet og finansieringskravet i bostøtteordningen for alle grupper med unntak av funksjonskravet for husstander med barn under 18 år (barnefamilier).

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknader fra Høyres fraksjon i Budsjett-innst. S. I (2007-2008), og til Høyres alternative budsjett hvor posten foreslås økt med 74,5 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti er svært skuffet over Regjeringens manglende satsing på forbedring og forenkling av bostøtteordningen. Dette medlem viser til sitt alternative budsjett hvor det foreslås bevilget 90 mill. kroner mer til bostøtteordningen med den hensikt å inkludere de mest vanskeligstilte på boligmarkedet som i dag faller utenfor ordningen.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett for 2008 med konkrete forslag om å utvide personkretsen som kan få bostøtte, basert på inntektsnivå."

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjettforslag som foreslår å bevilge ytterligere 38 mill. kroner mer til bostøtte, til sammen 60 mill. kroner på kap. 580 post 70.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at Regjeringen må følge utviklingen i strømprisen nøye, og at den, dersom en unormal situasjon igjen oppstår på elektrisitetsmarkedet, må vurdere å bruke bostøtte for å avhjelpe situasjonen for de mest vanskeligstilte.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen følge utviklingen i strømprisen nøye, og dersom en unormal situasjon igjen oppstår på elektrisitetsmarkedet, ber Regjeringen vurdere å bruke bostøtte for å avhjelpe situasjonen for de mest vanskeligstilte."

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at det under regjeringen Bondevik II ble innført et høyere boutgiftstak i kommuner med spesielt høye bokostnader. De neste fem kommunene som ligger i slike områder og grenser til kommuner som allerede er inne i ordningen, er Bærum, Lørenskog, Skedsmo, Sandnes og Randaberg. Disse medlemmer ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2008

komme tilbake med en utvidelse av ordningen med høyere boutgiftstak i disse fem kommunene.

På denne bakgrunn foreslår disse medlemmer:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2008 om å utvide ordningen med høyt boutgiftstak til fem nye kommuner som har høyt press i boligmarkedet."

4.4.7 Kap. 581 Bolig og bomiljøtiltak

Forslag 2008: kr 754 000 000. Saldert budsjett 2007: kr 689 700 000.

4.4.7.1 POST 72 PROGRAM FOR REDUSERTE BYGGEKOSTNADER

Forslag 2008: kr 16 000 000. Saldert budsjett 2007: kr 16 000 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har det syn at å øke produktiviteten i byggebransjen er et ansvar og en oppgave som ikke staten skal påta seg. Private aktører må finne de arbeidsformer og arbeidsmetoder som de selv synes er gode. Skulle dette kreve et program for byggekostnader, må dette påkostes av næringen selv. Etter disse medlemmers syn må eventuelle hindringer som ligger i byggeverksnemnden for dagens utbyggere, løses i en dialog mellom staten og utbyggerne uten at det skal tilføres offentlige midler. På denne bakgrunn kutter disse medlemmer hele bevilgningen til post 72 i sitt alternative budsjettforelegg.

4.4.7.2 POST 75 BOLIGTILSKUDD TIL ETABLERING, TILPASNING OG UTLEIEBOLIGER

Forslag 2008: kr 623 400 000. Saldert budsjett 2007: kr 587 200 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Kommunaldepartementets svar på budsjettsspørsmål 245 fra finanskomiteen/Fremskrittspartiets fraksjon. I dette svaret kommer det frem at omtrent 40 mill. kroner av denne posten vil gå til boligtilskudd til flykninger i 2008. Disse medlemmer viser til at gjennomføring av Fremskrittspartiets innvandringspolitikk ville ha ført til et lavere behov for midler til denne posten, særlig på lengre sikt. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere post 75 med 15 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Regjeringen avslutter strategien "På vei til egen bolig" som ble igangsatt av regjeringen Bondevik II. Disse medlemmer mener at det er nødvendig å evaluere måloppnåelsen med strategien, men mener det er feil å avslutte dette arbeidet nå før evalueringen er ferdig. Derfor foreslår disse medlemmer å øke bevilgningene til å nå målsetingen i "På vei til egen bolig" og foreslår at strategien videreføres til etter evalueringen er gjennomført. Pengene skal brukes på å nå målsetingen knyttet til redusert bruk av hospits. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett og

merknader fra Høyres fraksjon i Budsjett-innst. S. I (2007-2008), hvor posten foreslås økt med 15 mill. kroner.

På denne bakgrunn foreslår disse medlemmer:

"Stortinget ber Regjeringen forsterke og videreføre strategien "På vei til egen bolig" frem til etter at evalueringen er gjennomført og ny strategi etablert."

4.4.7.3 POST 78 KOMPETANSETILSKUDD

Forslag 2008: kr 67 600 000. Saldert budsjett 2007: kr 40 500 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at kompetansetilskuddet i hovedsak gis til forsknings- og utredningsprosjekter, utviklings- og pilotprosjekter samt informasjonstiltak. Organisasjoner som arbeider for å sikre gode boforhold for personer med nedsatt funksjonsevne, er også relevante målgrupper for tilskuddsordningen. Flertallet viser til at tiltak som bidrar til å bekjempe bostedsløshet er prioritert innenfor ordningen.

Flertallet viser til sitt forslag til disponering av ramme 6 og til Budsjett-innst. S. I (2007-2008) punkt 3.2.6 Rammeområde 6 hvor flertallet i finanskomiteen går inn for å øke bevilgningen under kap. 581 post 78 med 8 mill. kroner. I dag blir det gitt tilskudd til prosjekter der formålet er å utvikle gode samarbeidsformer og avtaler mellom kriminalomsorg og kommune. Denne tilleggsbevilgningen skal brukes til økt innsats for å framskaffe boliger (pilotprosjekt).

Flertallet viser til at Norges Velforbund med sine 2 500 lokale beboerorganisasjoner, som igjen organiserer i overkant av 800 000 personer, er en viktig samarbeidspartner for å få til gode bomiljø rundt om i kommunene. Organisasjonene har blant annet driftsansvar for 10 000-15 000 lekeplasser, herunder en kollektiv forsikring av disse plassene.

Flertallet viser til at Norges Velforbund tidligere har fått midler over Miljøverndepartementets budsjett. Dette ble endret i 2004, og siden da har Norges Velforbund mottatt støtte over kap. 581 post 78 over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett. Flertallet mener at Norges Velforbund skal få en driftsbevilgning på kr 1 300 000 over kap. 581 post 78 for budsjettåret 2008.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker økt kommunalt handlingsrom i boligpolitikken. Disse medlemmer mener bostøtte er mer hensiktsmessig enn investeringsstøtte, fordi husleien den enkelte betaler uansett ikke nødvendigvis vil reflektere subsidiene. Det er heller ikke noe mål i seg selv at kommune/stat skal eie utleieboliger. Tvert imot kan en omlegging fra investeringsstøtte til direkte bostøtte gjøre det mulig å frigjøre kommunale utleieboliger til eierboliger til beste for kommunenes innbyggere.

Disse medlemmer viser til at representanten Per-Willy Amundsen i Stortinget 4. oktober 2007 i et spørsmål til kommunal- og regionalministeren påpekte at Regjeringen på den ene side sier de vil bygge boliger til bostedsløse, og på den annen side har innført byggeforskrifter som gjør det 15 pst. dyrere å bygge nytt. Disse medlemmer er videre skuffet over at kommunal- og regionalministeren avkreftet at det vil bli tatt initiativ til byggeforskrifter som for én gangs skyld gjør det billigere å bygge nytt.

Disse medlemmer viser til at dagens høye boligpriser i stor grad skyldes barrierer mot nybygging, særlig mangel på nye utbyggbare tomter som følge av negative statlige og kommunale vedtak, og kunstige begrensninger på bruk av eksisterende tomter. Disse medlemmer påpeker at man ved å legge til rette for økt nybygging, og derved også lavere priser, ville gjort det lettere for bostedsløse å etablere seg på boligmarkedet, og at de nevnte barrierene kan reduseres uten at man behøver å bevilge mer penger over statsbudsjettet. Disse medlemmer reduserer på denne bakgrunn post 78 med 67,6 mill. kroner i sitt alternative budsjett-fremlegg.

4.4.8 Kap. 582 Rentekompensasjon for skoleanlegg og kirkebygg

Forslag 2008: kr 902 500 000. Saldert budsjett 2007: kr 580 000 000. (Samlet økning ved behandlingen av St.prp. nr. 69 (2006-2007): kr 48 200 000.)

Komiteen viser til at det er et stort behov for å sette i stand skoler og kirkebygg, og at for dårlig innsats gjennom flere tiår har gjort at det har bygget seg opp et stort vedlikeholdsetterslep.

Komiteen vil særlig uttrykke bekymring over det omfattende forfallet av verneverdige kirkebygg, og vil understreke statens ansvar i forhold til å ivareta kulturarven.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at rentekompensasjonsordningen skal stimulere kommuner og fylkeskommuner til å bygge nye skoleanlegg og rehabilitering og ruste opp eksisterende anlegg. Målet er å sikre at alle elever i grunnskolen og i videregående skole får gode læringsforhold.

Flertallet har merket seg at det har blitt vist stor interesse for ordningen etter at den ble innført i 2002. Ordningen hadde en forutsatt investeringsramme på 15 mrd. kroner. Hele rammen er fullt faset inn allerede i 2007. Flertallet er fornøyd med at ordningen har bidratt med midler til 1 420 prosjekter fordelt på 1 130 skoler.

Flertallet viser for øvrig til komiteens merknad i Innst. S. nr. 231 (2006-2007):

"Komiteen mener låneordningen for skolebygg har bidratt positivt til at kommunene satser på fornying av skolebygg og forbedring av inneklima og arbeidsmiljø for elever og lærere. Kommuneøkonomien er styrket

de siste årene, men det er fortsatt mange nedslitte anlegg som behøver oppgradering og tilpasning til nye behov. Komiteen vil derfor be Regjeringen vurdere ordninger som gir insentiv for fortsatt opprustning av skolebygg i kommunene."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil understreke at spørsmålet om eierskapet til Opplysningsvesenets fond skal avgjøres i forbindelse med en avgjørelse av forholdet mellom stat og kirke. Disse medlemmer viser til at mange kirker lider under år uten oppussing. Disse medlemmer vil advare mot å bruke kirkens egne midler, som Opplysningsvesenets fond, for å rette opp i manglende offentlig prioritering av kirkebygg.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår i sitt alternative budsjettfremlegg å forlenge ordningen med rentekompensasjon for skoler og kirkebygg ved å utvide rammen med henholdsvis 1 mrd. kroner for skolebygg og 150 mill. kroner for kirker. Disse medlemmer vil presisere at det innenfor kirkens område skal prioriteres større vedlikehold/rehabilitering og ikke nybygg. Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen ikke setter inn nødvendige tiltak til oppussing av kirkebygg.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Regjeringen ikke viderefører rentekompensasjonsordningen for kirkebygg til tross for at kirkene har et stort behov for oppussing. Dette medlem viser til sitt alternative budsjett hvor det foreslås å videreføre ordningen med 500 mill. kroner. Dette medlem mener også det er behov for å videreføre ordningen med rentekompensasjonsordningen til skoleanlegg, og foreslår derfor i sitt alternative budsjett å øke denne investeringsrammen med 1 mrd. kroner. Dette medfører en økt bevilgning på 28,5 mill. kroner til rentekompensasjon for skoleanlegg og 14,3 mill. kroner til rentekompensasjon for kirkebygg.

Komiteens medlem fra Venstre frykter at bortfall av rentekompensasjonsordningen vil føre til en ytterligere nedprioritering av skolesektoren, i form av at færre nye skoler blir bygd og færre skoler blir rehabilitert. For mange elever vil dette svekke retten til et godt læringsmiljø, som Stortinget lovfestet i 2003.

Venstre viderefører derfor ordningen med rentekompensasjon for skoleanlegg i sitt alternative budsjett for 2008 ved å øke investeringsrammen fra 15 til 17 mrd. kroner og å bevilge 57 mill. kroner ekstra i rentekompensasjon.

4.4.9 Kap. 585 Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus

Forslag 2008: kr 5 730 000. Saldert budsjett 2007: kr 5 200 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og

Venstre viser til at kostnaden pr. sak Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus behandler er meget høy, og at gebyrene under kap. 3585 post 1 ikke er i nærheten av å dekke kostnadene. Disse medlemmer viser til at Regjeringen forventer å behandle 280 saker i 2008, og at dette gir en kostnad pr. sak på over kr 20 000. Disse medlemmer er overrasket over at Regjeringen viderefører denne svært dyre ordningen, og ønsker at Husleietvistutvalget nedlegges i 2008.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen nedlegge Husleietvistutvalget".

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative budsjettforelegg hvor bevilgningen under dette kapitlet er nullt ut.

4.4.10 Kap. 3585 Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet ønsker å nedlegge Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus. Se merknad til kap. 585 post 1.

4.4.11 Kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser

Forslag 2008: kr 1 857 600 000. Saldert budsjett 2007: kr 1 483 100 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Regjeringen følger opp St.meld. nr. 25 (2005-2006) Mestring, muligheter og mening - Framtidas Omsorgsutfordringer ved å foreslå et nytt investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser fra 2008. Ordningen skal legge til rette for langsiktig planlegging og investering i den kommunale omsorgstjenesten, og skal forvaltes av Husbanken.

Flertallet mener forbedring av pleie- og omsorgssektoren er viktig og er fornøyd med at Regjeringen følger opp sine løfter om 10 000 flere årsverk i pleie- og omsorgssektoren.

Flertallet støtter Regjeringens målsetting om at det skal gis investeringstilskudd til 12 000 sykehjemsplasser og omsorgsboliger i perioden 2008-2015. Med en bevilgning på 100 mill. kroner og en tilhørende tilsagnsramme på 500 mill. kroner er det rom for å gi tilsagn til 1 000 boenheter i 2008.

Flertallet merker seg at tilskuddet skal finansiere både økt kapasitet og utskifting og renovering av gamle og uegnede bygninger. Tilskuddet kan gå til bygging, kjøp eller utbedring av sykehjem og omsorgsboliger.

Flertallet mener at både fylkesmannen og Husbanken må utøve skjønn når de vurderer behov for tilskudd til den enkelte kommune. Det kan være store forskjeller mellom kommunene. Flertallet mener det skal legges vekt på den enkelte kommunes behov og at

fordelingen av tilskuddene får en utjevne effekt i forhold til kommunale variasjoner. Flertallet vil understreke behovet for å utøve skjønn, særlig fordi enkelte områder av landet kan ha særskilte utfordringer som for eksempel svakere sosialt nettverk for eldre mennesker og skjeve alderssammensetning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine representantforslag, henholdsvis Dokument nr. 8:34 (2005-2006) og Dokument nr. 8:83 (2006-2007) om eldreomsorgen. Disse medlemmer viser også til de handlingsplaner Stortinget har vedtatt og som har vært gjennomført siden slutten av 1990-tallet med en storstilt utbygging av boliger for pleie- og omsorgstrengende. Disse medlemmer mener at satsingen har vært konsentrert om bygging av omsorgsboliger der tilbudet av, og tilgjengeligheten til, tjenester har vært sterkt nedprioritert. Antallet sykehjemsplasser har, slik disse medlemmer ser det, ikke økt i takt med behovet og er i dag betydelig lavere enn målet om at antallet sykehjemsplasser skal tilsvare 25 pst. av befolkningen over 80 år.

I Riksrevisjonens Dokument nr. 3:09 (2003-2004), Riksrevisjonens undersøkelse av handlingsplanen for eldreomsorgen, anføres følgende:

"Økningen i antall sykehjemsplasser har ikke skjedd i takt med utviklingen av behovet og dekningsgraden er dårligere i dag enn ved handlingsplanens begynnelse. Handlingsplanen har ikke medført en samlet nettokapasitetsøkning av boliger og plasser sett i forhold til utviklingen i antall eldre over 80 år og over i perioden 1998-2001, når andre boliger inkluderes i beregningen. Undersøkelsen viser videre at hele økningen i dekningsgraden har vært i omsorgsboliger."

Disse medlemmer viser også til at det under valgkampen, sommeren 2007, ofte var stor enighet mellom partiene om det store behovet for økt utbygging av sykehjemsplasser og målet om at antallet sykehjemsplasser skal tilsvare 25 pst. av befolkningen over 80 år. Disse medlemmer er fornøyd med at Regjeringen legger opp til et nytt tilskudd til bygging av sykehjem- og omsorgsboliger fra 2008 til 2015, men mener det er nødvendig å sørge for at kommunene prioriterer utbygging av sykehjemsplasser foran omsorgsboliger i tiden som kommer.

Disse medlemmer vil understreke at også de kommuner som allerede er i gang med utbygging av plasser, må få adgang til å motta tilskudd slik at det ikke bli ulønnsomt å ha kommet i gang med arbeidet.

Dersom det skal bli mulig å oppnå det nødvendige antall sykehjemsplasser, mener disse medlemmer at målet må være 17 000 nye plasser i sykehjem frem mot 2015. Disse medlemmer anser at det kan bli nødvendig å forlenge tilskudds- og byggeperioden for å nå dette målet. Når det gjelder omsorgsboliger, mener disse medlemmer at behovet er betydelig mindre og at 5 000 nye plasser vil være tilstrekkelig frem mot 2015.

Disse medlemmer legger til grunn at antallet plasser, med hovedvekt på plasser i sykehjem, kan økes med 2 000 i løpet av 2008, og foreslår i sitt alternative

budsjettfremlegg en økning av bevilgningen til post 64 med 100 mill. kroner, samtidig som tilsagnsfullmakten økes til 800 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti påpeker at antallet demente mennesker vil dobles i årene fremover. Det er store behov i demensomsorgen både når det gjelder bygging av skjermede enheter og dagtilbud for demente. Dette medlem viser til sitt alternative budsjett hvor det foreslås bevilget 100 mill. kroner som et stimulerings-tilskudd for opprettelse av skjermede enheter for demente i institusjoner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at partiene Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre i fellesskap tok initiativ til å få til et bredt politisk samarbeid for et nytt løft for pleie- og omsorgstjenestene i kommunene. I dette lå det også krav om bedre ordninger for å sikre en tilstrekkelig og kvalitativ utbygging av heldøgns pleie- og omsorgstilbud, med vekt på sykehjem og høyere kompetanse.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til enigheten mellom partiene om å løfte kvaliteten i eldreomsorgen. Avtalen inneholder en rekke tiltak for å bedre innhold, kvalitet og kapasitet i eldreomsorgen.

Flertallet er svært opptatt av at eldre mennesker skal ha trygghet for å få dekket sine grunnleggende behov, som blant annet riktig ernæring, forsvarlig medisinsk pleie og gode botilbud. Avtalen sikrer eldre styrkede rettigheter gjennom utarbeidelsen av en verdighetsgaranti.

Flertallet er fornøyd med at det også er kommet til enighet om en kompetanseplan som sikrer satsing på helseutdanningene, rekruttering og forskning. Behovet for nye omsorgsplasser, ombygging og bemanning skal vurderes årlig i forbindelse med statsbudsjettet.

Flertallet er skuffet over at Høyre og Fremskrittspartiet ikke ønsker å være en del av et forlik som skal løfte kvaliteten i eldreomsorgen. Partiene har hevdet at de har vært opptatt av å legge partipolitiske hensyn til side for å få til en forpliktende avtale om eldreomsorgen. Flertallet registrerer at denne viljen ikke er til stede når de politiske avtalene skal inngås.

Flertallet viser til at avtalepartnerne er enige om at det skal tilrettelegges for at eldre kan bo hjemme så lenge de ønsker det, blant annet gjennom at tilskudd også skal gis til tilpasning av egen bolig og atkomst til boligen (eksempelvis heis og andre praktiske ordninger).

Flertallet viser i den sammenheng til de generelle merknadene fra regjeringspartienes fraksjoner under pkt. 4.2 i denne innstillingen, der disse vil at Kommunal- og regionaldepartementet skal sette av inntil 5

mill. kroner til prosjektering av heis i eksisterende boligbygg.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er skuffet over at det ikke ble et bredere politisk samarbeid om et nytt løft for pleie- og omsorgstjenestene i kommunene. Disse medlemmer mener at resultatet er for uforpliktende og lite konkret. Den fremforhandlede avtalen har ingen måltall, har få konkrete tiltak, og flere av tiltakene skal påbegynnes langt ut i neste stortingsperiode. Avtalen rommer ingen budsjettmessige anslag, og sier heller ikke noe om hvordan dette skal finansieres. Flere av tiltakene er allerede vedtatt politikk.

4.4.12 Kap. 587 Statens bygningstekniske etat

Forslag 2008: kr 49 700 000. Saldert budsjett 2007: kr 47 900 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å effektivisere Statens bygningstekniske etat, og mener en effektivisering på 10 pst. er fullt mulig uten at det går ut over kvaliteten på tjenestene. Disse medlemmer viser til felles merknad med Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre i Budsjett-innst. S. nr. 5 (2005-2006), der det advares mot at et for ensidig fokus på Byggsøk kan resultere i at saksbehandlingen i den enkelte kommune blir den virkelige proppen i systemet. På denne bakgrunn finner disse medlemmer det riktig å be om et større fokus på lokal saksbehandling og de ulikheter som her eksisterer.

På denne bakgrunn foreslår disse medlemmer en reduksjon i post 1 på 4 mill. kroner i sitt alternative budsjettfremlegg.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er opptatt av selvkostprinsippet for gebyrer, slik at man unngår at gebyrer blir en form for skjult beskatning som spesielt rammer unge mennesker i etableringsfasen.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utrede hvorvidt kommunene holder seg til selvkostprinsippet for byggesaksgebyrer."

4.5 Kapittel under Nærings- og handelsdepartementet

4.5.1 Kap. 2426 SIVA SF

Forslag 2008 post 70: kr 35 000 000. Saldert budsjett 2007: kr 31 000 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til Innst. S. nr. 166 (2006-2007) Regionale fortrinn, regional fremtid der komiteens ulike flertall skriver:

"Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, vil understreke SIVAs viktige nasjonale rolle som tilretteleggende eier av et omfattende innovasjonsnettverk i samarbeid med private og institusjonelle eiere over hele landet.

Dette flertallet har merket seg at Regjeringen vil videreføre organiseringen av SIVA som et landsomfattende statsforetak med ansvar for tilrettelegging og utvikling av infrastruktur tilknyttet eiendom samt innovasjon i alle deler av landet. SIVA har utviklet et nært samarbeid med andre nasjonale virkemiddelaktører som Innovasjon Norge, Norges forskningsråd og universiteter og høyskoler.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Venstre, støtter Regjeringens forslag om at SIVA i samarbeid med regionene oppretter regionale innovasjonsselskaper som skal videreføre og videreutvikle SIVAs innovasjonsaktiviteter. Regionenes totale innovasjonsaktiviteter i for eksempel kunnskaps- og forskningsparker, næringshager og inkubatorer kan samles her. Flertallet ser positivt på at det åpnes for at andre aktører og også private selskaper kan bli medeiere i slike selskaper. Flertallet vil påpeke at Innovasjon Norge også må bygge opp under dette innovasjonsnettverket ved sine bedriftsrettede virkemidler. Flertallet mener det er viktig at regionene sammen med SIVA er sentrale aktører i innovasjonsnettverkene. Flertallet mener det er viktig at regionenes medvirkning skjer på en måte som styrker det nasjonale, men allerede regionbaserte eierskapet som SIVA har i innovasjonsnettverket.

Flertallet er innforstått med at opprettelse av regionale innovasjonsselskaper i alle regioner må tas over flere år."

Flertallet legger til grunn at dette blir fulgt opp av Regjeringen og har ellers ingen merknader.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at SIVA gjør en betydelig innsats for å fremme innovasjon og næringsutvikling gjennom etablering av næringshager. Disse medlemmer viser også til SIVAs arbeid med å etablere arenaer der næringslivet sammen kan dra nytte av synergier som oppstår ved samlokalisering. Disse medlemmer vil allikevel understreke at man forutsetter at SIVAs aktiviteter på sikt bør være selvfinansierende.

4.6 Kapitler under Arbeids- og inkluderingsdepartementet

4.6.1 Kap. 650 Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Forslag 2008: kr 144 600 000. Saldert budsjett 2007: kr 86 600 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, er glad for at integreringsarbeidet styrkes og at arbeidet mot tvangsekteskap prioriteres høyt av Regjeringen, gjennom blant annet ordningen med minoritetsrådgivere og integreringsattachéer, kompetanseteam mot tvangsekteskap, og samarbeid med partene i arbeidslivet om økt rekruttering til arbeidslivet av personer med ikke-vestlig bakgrunn.

Komiteen ber Regjeringen ta en kritisk gjennomgang av hvordan midlene til arbeidet mot tvangsekteskap skal fordeles.

Komiteen vil vise til den tiltagende forverringen av menneskeretts situasjonen i Iran, og vil be Regjeringen om å vurdere Teheran i forbindelse med opprettelse av integreringsattachéer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har som mål at innvandrere som kommer til Norge, bosetter seg både i små og store kommuner. Forutsetningene er ulike, men både store og små kommuner skulle ha gode muligheter til å gjennomføre en vellykket integrerings- og bosetningspolitikk. Flertallet mener det er spesielt tre forhold som er viktige for en vellykket integrering. Det er arbeidsdeltagelse, skole og utdanning og frivillig sektor. Flertallet ser at det kan være noen særlige utfordringer knyttet til integreringsarbeidet i små kommuner. Flertallet mener derfor at IMDI bør arbeide med dette, og at prosjektmidler også vurderes brukt i noen små kommuner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker på sikt et eget immigrasjonsdepartement dedikert til oppgaver på innvandrings- og integreringsområdet. I tråd med dette ønsker disse medlemmer å nedlegge Integrasjons- og mangfoldsdirektoratet, og overføre oppgavene til dagens arbeids- og inkluderingsdepartement. Disse medlemmer vil videre påpeke at en slik overføring av oppgaver vil kunne gjøre det mulig å hente ut et betydelig effektiviseringspotensial. Disse medlemmer vil imidlertid presisere at Fremskrittspartiet er positive til ordningen med integreringsattachéer på norske ambassader, og vil ikke røre de 10 mill. kronene som er satt av til dette formålet. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn kutte 110,95 mill. kroner, og påpeker at de resterende midlene bør være nok til å sikre videre drift av IMDI i en 3-måneders nedleggingsfase.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil fremheve at opprettelsen av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) har vært viktig for integreringsarbeidet. Arbeidet med integrering av nyankomne innvandrere/flyktninger og arbeidet med inkludering og deltakelse for alle har gjennom IMDI fått høyere prioritet og tydeligere målsettinger.

Disse medlemmer har merket seg at IMDI har fått en styrking av posten på 50,2 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at den økte bevilgningen skal dekke alle IMDIs nye oppgaver i 2008, deriblant ordningen med minoritetsrådgivere og integreringsattachéer og kompetanseteam mot tvangsekteskap. Disse medlemmer støtter dette. Disse medlemmer vil spesielt peke på de viktige utfordringene IMDI har med å øke sysselsettingen blant innvandrerne, særlig blant kvinnene. Disse medlemmer mener derfor det er viktig å legge til rette for at introduksjonsordningen omfatter hele familien.

Disse medlemmer mener at i de familiene der både mor og far deltar i introduksjonsprogrammet eller er i arbeid/under utdanning, bør forholdene legges til rette ved at det gis tilbud om gratis barnehageplass til alle barn i førskolealder. Dette vil gjøre det lettere å få kvinnene ut i samfunnet ved å delta på introduksjonskurset og komme ut i arbeidslivet.

På denne bakgrunn foreslår komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett med midler til gratis barnehage tilbud der både mor og far deltar i introduksjonsordningen eller er i arbeid/under utdanning."

Disse medlemmer har med bekymring merket seg at en av utfordringene er rask bosetting av flyktninger som får oppholdstillatelse i Norge, og at restansenedbyggingen av asylsaker i UDI høsten 2007 forventes å gi nye utfordringer i forhold til bosettingen.

Disse medlemmer forventer at IMDI prioriterer fortsatt rask bosetting. Disse medlemmer mener at raskere saksbehandling og hurtig bosetting i kommunene er viktig for at integreringsarbeidet skal bli så vellykket som mulig.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Budsjett-innst. S. I (2007-2008) og Venstres alternative budsjettforslag hvor kap. 650 er styrket med 2,9 mill. til IMDI som en konsekvens av Venstres forslag om 500 flere kvoteflyktninger.

4.6.2 Kap. 651 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere

Forslag 2008: kr 4 336 600 000. Saldert budsjett 2007: kr 4 346 200 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at enslige mindreårige asylsøkere må betraktes som en særlig utsatt gruppe barn. Flertallet viser til NOU 2004:14 Vergemål, hvor det fastslås at enslige mindreårige asylsøkere har behov for bistand fra voksenpersoner som blant annet sørger for at rettssikkerheten ivaretas i forhold til de offentlige myndigheter som den mindreårige har kontakt med. Flertallet vektlegger betydningen av å ha en vergeordning som ivaretar barnas behov og rettigheter.

Flertallet har merket seg at det er utviklet en modell for vergearbeid for enslige mindreårige asylsøkere. Flertallet har videre merket seg at det er igangsatt et prosjekt med rekruttering av verger.

4.6.2.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KUNNSKAPSUTVIKLING, INTEGRERING OG MANGFOLD

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstre-

parti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, har ingen merknader.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er positive til at midlene blir fordelt etter anbud på prosjektbasis, og vil se på det som naturlig at Human Rights Service (HRS) som det ledende kompetansemiljøet får en ikke ubetydelig andel av midlene. Disse medlemmer mener flere av prosjektene som har blitt gjennomført i 2006 og 2007 er unødvendige, og mener på denne bakgrunn at det er mulig å spare 18 mill. kroner under forutsetning av skjerpet prioritering.

4.6.2.2 POST 60 INTEGRERINGSTILSKUDD

Forslag 2008: kr 2 927 100 000. Saldert budsjett 2007: kr 2 826 400 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, merker seg at det foreslås å endre regelverket for toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester, slik at det bosettingsstimulerende særtilskuddet for flyktninger med alvorlige funksjonshemninger eller atferdsvansker ikke skal trekkes fra ved utmåling av tilskuddet, jf. kap. 575 post 60. Endringen gjør at kommunene ikke lenger risikerer å måtte dekke store utgifter selv ved bosetting av flyktninger med nedsatt funksjonsevne. Flertallet viser til at forslaget vil gi kommunene større insentiv til å bosette flyktninger med alvorlige funksjonshemninger eller atferdsvansker.

Flertallet ønsker en aktiv integreringspolitikk for å sikre at flest mulig raskt kan komme ut i inntektsgivende arbeid og delta aktivt på mange arenaer i det norske samfunn. Dette forutsetter effektiv og målrettet kvalifisering av innvandrere for det norske samfunns- liv og arbeidsmarked. Flertallet mener at introduksjonsprogrammet for nyankomne innvandrere skal ivareta denne grunnleggende kvalifiseringen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å føre en streng og rettferdig innvandrings- og integreringspolitikk slik Danmark og Nederland har ført de siste årene. Hvis Fremskrittspartiets forslag på dette området hadde fått flertall i Stortinget, hadde Norge fått en rask og varig nedgang i antall årlige innvandrere, noe som i løpet av kort tid ville ha redusert innvandringsforvaltningens ressursbehov betraktelig. Nedgangen i ressursbehovet innenfor integreringsområdet ville ikke ha sunket like raskt, men også der ville man ha sett en viss nedgang allerede første året.

Disse medlemmer kutter i post 60 som følge av at en mer restriktiv asyl- og flyktningspolitikk ville ført til lavere tilstrømning. Disse medlemmer vil blant annet vise til at Norge med Fremskrittspartiets politikk hadde mottatt færre kvoteflyktninger, og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett for 2008 med et opplegg som

halverer antall kvoteflyktninger som får komme til Norge, samtidig som ordningen med mottak av kvoteflyktninger avvikes på sikt."

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at kvoteflyktningene som får komme til Norge i 2008, er burmesiske flyktninger."

Disse medlemmer vil understreke at Norge må føre en mer aktiv returneringspolitikk for flyktninger som har fått opphold, og som etter mindre enn 5 år kan returneres på bakgrunn av bedre forhold i hjemlandet. En slik aktiv politikk ville etter disse medlemmers syn også bidra til å redusere kostnadene knyttet til integreringstilskudd. Disse medlemmer vil videre vise til at Fremskrittspartiet har en mer aktiv politikk for retur av personer med lovlig opphold, noe som vil resultere i at færre har behov for introduksjonsprogram.

Disse medlemmer er tilfreds med at asylinnvandringen ser ut til å ha stagnert, men er ikke fornøyd med at det fremdeles kommer inn svært mange uten beskyttelsesbehov som tar bort ressurser fra dem som virkelig trenger hjelp. Disse medlemmer vil videre redusere posten med 400 mill. kroner som følge av nedgang i ressursbehov og som følge av Fremskrittspartiets politikk på området.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er behov for sterkere fokus på introduksjonsarbeidet, spesielt det som er rettet mot kvinner og barn. Høyre vil fremme en rekke nye tiltak for å forsterke introduksjonsarbeidet og vil i forbindelse med statsbudsjettet for 2008 prioritere å gi deltakere på introduksjonskurs med barn i barnehagealder tilbud om gratis plass fra og med høsten 2008, utvide tilbudet om språkkartlegging av alle fireåringene til å gjelde hele landet og utvide retten til norskopplæring til å gjelde 500 timer.

Disse medlemmer mener at det er viktig å legge til rette for at introduksjonsordningen for nyankomne omfatter hele familien. Et viktig virkemiddel for å nå dette er å tilby gratis barnehagetilbud til denne gruppen under forutsetning av at både mor og far deltar i ordningen (eller er i arbeid/utdanning). Dette vil styrke introduksjonsarbeidet overfor kvinner og barn. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett og merknader fra Høyres fraksjon i Budsjett-innst. S. I (2007-2008), hvor post 60 foreslås økt med 30,3 mill. kroner.

Disse medlemmer mener at god språkopplæring er grunnlaget for å lykkes på arbeidsmarkedet og som aktiv deltaker i samfunnslivet. Disse medlemmer viser til at en omfattende evaluering av introduksjonsordningen blir sluttført høsten 2007.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem sak for Stortinget om resultatene av evalueringen av introduk-

sjonsordningen høsten 2007. I den forbindelse ber Stortinget Regjeringen også komme med forslag til tiltak innenfor følgende områder:

- aktive informasjons- og motivasjonstiltak for å få flere arbeidsinnvandrere til å delta i norskopplæringen så snart som mulig etter at de er kommet til landet.
- tiltak for å få flere deltakere i norskopplæringen til å gå opp til avsluttende prøve i norsk og bestå prøven."

Komiteens medlem fra Venstre viser til at FNs høykommissær for flyktninger har meldt om et stort behov for å bosette kvoteflyktninger, og FN har oppfordret rike land til å ta imot flere flyktninger. Dette medlem mener Norge har en moralsk plikt overfor mennesker som er forfulgt på grunn av sin rase, religion, nasjonalitet eller tilhørighet til en sosial gruppe og viser til at Venstre i sitt alternative budsjettforslag foreslår å øke kvoten fra 1 200 til 1 700. Dette medlem viser til Budsjett-innst. S. I (2007-2008) og Venstres alternative budsjettforslag hvor kap. 650 post 1 er økt med 46 mill. kroner. Samlet netto kostnad er 26,8 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at en av de viktigste nøklene til å lykkes i det norske samfunnet ligger i gode språkferdigheter og språkkunnskap. Regjeringen Bondevik II innførte både et individuelt tilrettelagt introduksjonsprogram for nyankomne flyktninger og rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Denne satsingen har gitt grunnlaget for en bedret integreringspolitikk. Disse medlemmer mener at en videre satsing på økt språkkunnskap er nødvendig og vil utvide retten til norskopplæring i introduksjonsordningen til å gjelde 500 timer.

På denne bakgrunn foreslår disse medlemmer:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en sak der retten til norskopplæring i introduksjonsordningen utvides til å gjelde 500 timer."

4.6.2.3 POST 61 OPPLÆRING I NORSK OG SAMFUNNSKUNNSKAP FOR VOKSNE INNVANDRERE

Forslag 2008: kr 1 238 700 000, hvorav kr 39 250 000 foreslås innrapportert som utviklingshjelp og inntektsføres under kap. 3651 post 2. Saldert budsjett 2007: kr 1 368 300 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at tilskuddet i 2005 ble omgjort til et per capita tilskudd. Inntil 2005 fikk kommunene et tilskudd pr. time. Flertallet viser til proposisjon St.prp. nr. 1 (2007-2008) der departementet uttaler:

"en del små og mellomstore kommuner har hatt problemer med å etablere et forsvarlig tilbud innefor de gitte økonomiske rammene."

Flertallet vil understreke viktigheten av at det i alle kommuner blir gitt et godt opplæringstilbud tilpasset den enkelte innvandrers bakgrunn og forutsetninger. Det er spesielt viktig at tilskuddet har en innretning som stimulerer til at opplæringen blir organisert best mulig ut fra pedagogiske motiveringer. Flertallet er kjent med at departementet vil foreta en evaluering av modellen som ble etablert i 2005. Flertallet mener det er viktig å få vurdert om per capita-tilskuddet er mer målrettet sammenlignet med den tidligere ordningen med timetilskudd.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er negative til at asylsøkere skal få norskopplæring før endelig vedtak er truffet i sakene deres, noe som betyr at Regjeringen vil ende opp med å ha brukt ressurser på folk som får avslag og sendes ut av landet. Disse medlemmer viser til at Regjeringens opplegg innebærer at det vil bli brukt 46,2 mill. kroner av denne posten til dette formål i 2008. Disse medlemmer viser videre til at Fremskrittspartiets innvandringspolitikk ville ha medført en betydelig reduksjon av behovet for denne posten. Disse medlemmer ønsker derfor å redusere denne posten med 150 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til representantforslag Dokument nr. 8:24 (2006-2007) om strengere krav til familiegjennomføring. Disse kravene lar seg gjennomføre innenfor dagens utlendingslov ved forskriftsendringer. Disse medlemmer registrerer at Regjeringen i forslaget til ny utlendingslov kommer dette forslaget noe i møte. Disse medlemmer mener imidlertid at det ikke er grunn til å vente i over ett år før endringene innføres. Disse medlemmer viser videre til at Høyre vil foreslå en ytterligere styrking av herboendes ansvar ved familiegjennomføring. Forslaget vil få budsjettmessige virkninger på flere av postene på kap. 651, men det har vært vanskelig å få et konkret svar på fordelingen. I Høyres alternative budsjett er derfor denne innsparingen samlet på post 61. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett og merknader fra Høyres fraksjon i Budsjett-innst. S. I (2007-2008), hvor posten foreslås redusert med 100 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at mange kommuner har vanskeligheter med å gjennomføre en norskopplæring med forsvarlig kvalitet og tilstrekkelig omfang. Dette medlem mener derfor at det er nødvendig å styrke rammen for skjønnstilskudd og viser til Budsjett-innst. S. I (2007-2008) og Venstres alternative budsjettforslag hvor kap. 651 post 61 er økt med til sammen 19,8 mill. kroner. Venstres forslag om 500 flere kvoteflyktninger er hensyntatt med 4,8 mill. kroner til økt språkopplæring i dette forslaget.

4.6.2.4 POST 62 KOMMUNALE INNVANDRINGSTILTAK

Forslag 2008: kr 80 000 000. Saldert budsjett 2007: kr 72 600 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, er tilfreds med at Regjeringen viderefører ordningen med gratis kjernetid i barnehager for alle fire og femåringer i de fire bydelene i Groruddalen og bydel Søndre Nordstrand i Oslo.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er imot gratis kjernetid i barnehagene for alle fire og femåringer i områder med høy andel av minoritetsspråklige barn. Disse medlemmer er imot enhver form for forskjellsbehandling, og mener at det er helt urimelig at foreldre som bor i områder med høy innvandrertetthet skal få gratis barnehage utelukkende på grunn av sitt geografiske bosted. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet ikke støttet innføring av Kvalifiseringsstønad slik den er presentert i Ot.prp. nr. 70 (2006-2007). Disse medlemmer mener videre at det blir feil å lage egne støtteordninger reservert utelukkende for innvandrere.

Disse medlemmer ønsker systematisk språkkartlegging av førskolebarn på helsestasjoner, og vil derfor at de resterende 10 mill. kronene i denne budsjettposten går til dette formål. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjettforslag hvor post 62 er redusert med 70 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det ikke er riktig at ressurser til kommunale innvandrertiltak skal brukes til gratis kjernetid i barnehager for samtlige fire og femåringer i områder med høy andel minoritetsspråklige barn. Disse medlemmer vil målrette midlene slik at flere minoritetsspråklige barn får et tilbud som styrker bruken av det norske språket. Disse medlemmer mener dette vil gi barna et bedre grunnlag til skolestart. Disse medlemmer vil påpeke at det er like viktig for alle språksvake barn å bli fanget opp på et tidlig tidspunkt slik at språktrening kan iverksettes. Disse medlemmer mener dette ikke skal avhenge av om man bor i by eller bygd.

Disse medlemmer viser til at kartleggingsverktøyet SPRÅK4 prøves ut i 11 av de 12 kommunene med høyest innvandrerbefolkning, pluss Tromsø. Dette innebærer både en språkkartlegging og veiledning av foreldrene om hvordan de kan skape gode utviklingsmuligheter for barnets språk. Ordningen er ikke spesiell for personer med innvandrerbakgrunn, men omfatter alle barn. Disse medlemmer ønsker at ordningen blir landsomfattende og at ordningen utvikles i takt med kunnskapen en får fra evalueringen i de kommunene der ordningen allerede er innført.

Disse medlemmer viser til at det er kommunene som har hovedansvaret for introduksjonsarbeidet. Regjeringen Stoltenberg II reduserte imidlertid kommunenes mulighet til å selv utvikle lokale gode løsnin-

ger i dette arbeidet ved å kutte i tilskuddsordningen for lokale introduksjonstiltak. Disse medlemmer vil øke denne posten. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett og merknader fra Høyres fraksjon i Budsjett-innst. S. I (2007-2008), hvor posten foreslås økt med 44,7 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Budsjett-innst. S. I (2007-2008) og Venstres alternative budsjettforslag hvor kap. 651 post 62 er styrket med til sammen 10 mill. kroner. Dette medlem registrerer at enkelte kommuner har spesielle utfordringer med å integrere flyktninger og vil øke posten for å fremme byutvikling, styrke nærmiljøet og god integrering i bydel Søndre Nordstrand i Oslo og i Drammen kommune. Dette medlem viser til at Bydel Søndre Nordstrand er den bydelen i Oslo som har høyeste andel minoritetsspråklige, over 40 prosent, der hovedvekten kommer fra ikke-vestlige land. Dette medlem registrerer at også Drammen kommune har spesielle utfordringer knyttet til integrering av flyktninger. Dette medlem mener at det er viktig at man, i samarbeid med kommunen, de berørte bydeler og frivillige organisasjoner setter av en betydelig sum frie midler som kan brukes til viktige lokale tiltak for å bedre integreringen i disse områdene.

4.6.2.5 POST 71 TILSKUDD TIL INNVANDRINGS-ORGANISASJONER OG ANNEN FRIVILLIG VIRKSOMHET

Forslag 2008: kr 43 800 000. Saldert budsjett 2007: kr 30 800 000.

Komiteen mener de frivillige organisasjonene har kompetanse og nettverk som er meget viktig i inkluderingsarbeidet. Satsing på frivilligheten på innvandringsfeltet er vel anvendte penger. Her arbeider ildsjeler med norsk kurs for innvandrerkvinner, leksehjelp, korttidsbarnehage, holdningsskapende arbeid og oppfølging av enkeltpersoner. Frivilligheten er et viktig tillegg til det offentlige for å nå frem til den enkelte. Komiteen vil be Regjeringen ta en totalgjennomgang av hvordan midlene til frivillige organisasjoner skal fordeles for framtida.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet har en liberalistisk grunnholdning og ikke skiller mellom individer uansett religion, etnisk opprinnelse eller annet opphav. Som en følge av dette kan ingen grupper få særtilskudd kun på bakgrunn av disse faktorene. Innvandrerorganisasjoner må søke om de samme midlene som andre organisasjoner som ikke er forbeholdt visse grupper. Disse medlemmer er av den oppfatning at det ikke bør etableres egne særordninger for innvandrere når det gjelder bekjempelse av fattigdom eller næringsetablering. Fremskrittspartiet er av den grunnleggende syn at alle norske borgere må søke om slike offentlige midler på samme grunnlag. Disse medlemmer halverer derfor denne posten i sitt alternative budsjettframlegg, og ønsker å bruke de resterende mid-

lene på holdningsskapende arbeid mot tvangsekteskap, informasjonstiltak rettet mot innvandrere, Human Rights Service (HRS) og Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA).

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett der bevilgningen til kommunale innvandrertiltak er styrket. Disse medlemmer har tillit til at de som er nærmest utfordringene, også finner de beste løsningene. Disse medlemmer vil fremme at kreativiteten er stor i Kommune-Norge. Disse medlemmer mener det er viktig at kommuner som har gode forslag til integreringstiltak, også skal få støtte til disse. Disse medlemmer mener at den enkelte kommune med fordel kan kanalisere midlene gjennom de frivillige organisasjonene i kommunen.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til sitt alternative budsjett hvor det er foreslått bevilget 5 mill. kroner utover Regjeringens forslag i tilskudd til de frivillige organisasjonene.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Budsjett-innst. S. I (2007-2008) og Venstres alternative budsjettforslag hvor kap. 651 post 71 er styrket med til sammen 10 mill. kroner.

4.6.3 **Kap. 3651 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere**

Forslag 2008: kr 103 830 000. Saldert budsjett 2007: kr 102 150 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at disse medlemmer fremmer forslag om å halvere antall kvoteflyktninger i 2008 og sørge for at denne kvoten i 2008 går til burmesiske flyktninger, samtidig som ordningen med mottak av kvoteflyktninger på sikt avvikles. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere denne posten med 20 mill. kroner.

Disse medlemmer er imot at asylsøkere skal få norskopplæring før endelig vedtak er tatt i sakene deres, noe som i praksis betyr at Norge vil ende opp med å ha brukt ressurser på folk som får avslag og sendes ut av landet. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn kutte posten med 39,245 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Budsjett-innst. S. I (2007-2008) og Venstres alternative budsjettforslag hvor kap. 3651 post 1 er styrket med 28,8 mill. kroner for å kunne ta imot flere overføringsflyktninger.

4.6.4 **Kap. 652 Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene**

Forslag 2008: kr 5 300 000. Saldert budsjett 2007: kr 5 000 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Sen-

terpartiet og Venstre, viser til at KIM er myndighetenes rådgivende organ, og har i sitt mandat å drøfte alle prinsipielle sider ved norsk politikk som angår innvandrere og deres etterfølgere. KIM (ved Innvandrforum) gir høringsuttalelser og fremmer synspunkter til politikktutviklingen.

KIMs medlemmer i Innvandrforumet er rekruttert gjennom lokale innvandrersorganisasjoner fra hele landet, noe som gir en bredde i meninger og synspunkter. Det at representanter for innvandrerbefolkningen har denne muligheten til å fremme synspunkter, kan også bidra til at myndighetenes politikk og beslutninger får større legitimitet blant innvandrerbefolkningen rundt omkring i Norge.

Deltakelse i KIM bidrar dessuten til at beslutningstakere får innsikt i denne delen av befolkningens synspunkter og problemstillinger.

Flertallet vil vise til at KIM ble opprettet i 1984, og ble noe endret i sin organisering i 2003. Flertallet ber Regjeringen om en gjennomgang av KIMs nåværende organisering og mandat, med tanke på å styrke og effektivisere KIM.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at de var imot å opprette Kontaktutvalget mellom innvandrere og styresmaktene (KIM). Disse medlemmer mener utvalget representerer en særarena for innvandrere, og at det på den måten er med på å undergrave det åpne samfunnet som den beste integreringsfaktoren. Disse medlemmer mener at integrering skjer som best når det stilles krav til innvandrerne, og når de selv deltar i samfunnet på de samme premissene som alle andre. Ulike særordninger er med på å sementere negative holdninger om forskjeller mellom ulike befolkningsgrupper.

Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjettforelegg hvor bevilgningen til KIM kuttes, med mål om full nedleggelse.

4.6.5 Kap. 670 Nasjonale minoriteter

Forslag 2008: kr 10 200 000. Saldert budsjett 2007: kr 10 000 000.

4.6.5.1 POST 70 TILSKUDD TIL NASJONALE MINORITETER

Forslag 2008: kr 4 300 000. Saldert budsjett 2007: kr 4 220 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at norske myndigheter har ratifisert Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter og derved forpliktet seg til å legge forholdene til rette for at personer som tilhører de nasjonale minoritetene, kan bevare og utvikle sin kultur, samt bevare de grunnleggende bestanddelene av sin identitet, dvs. deres religion, språk, tradisjoner og kulturarv. De nasjonale minoritetene i Norge er kvener, skogsfinner, romani (tatere), rom (sigøynere) og jøder.

Flertallet mener det er viktig med en tilskuddsordning som har som formål å støtte frivillige organisasjoner og andre organisasjoner som har sin basis i en nasjonal minoritet. Flertallet vil understreke at det i hovedsak er et nasjonalt ansvar å ta vare på nasjonale minoriteters historie og kultur, også bygningskulturen.

Flertallet vil peke på at det er viktig å avklare på hvilken måte staten kan bidra til å sikre vern og videreutvikling av den skogfinske kulturarven. Flertallet viser til at Regjeringen ikke har kommet med forslag til en plan for ivaretagelse av skogfinnenes bygningskultur og en oppgradering av kulturminnene på den norske siden av Finnskogleden og vil igjen be Regjeringen på egnet måte kommet tilbake til Stortinget med en slik plan.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er motstandere av ekskluderende tilskuddsordninger slik som tilskuddet som gis under kap. 670 post 70. Disse medlemmer mener at offentlige midler til frivillige organisasjoner bør gis på en måte som er ikke-ekskluderende, og som gir alle innbyggere uavhengig av etnisitet de samme retter og muligheter. Disse medlemmer vil videre understreke at de internasjonale konvensjonene som Norge har bundet seg til, ikke i seg selv setter krav til slike tilskudd, likevel vil disse medlemmer også påpeke at Fremskrittspartiet ikke aksepterer at samene karakteriseres som urfolk, da de ikke innfrir de krav som settes til en slik betegnelse.

Komiteens medlem fra Venstre vil understreke at det kvenske språket og kulturen i Troms fylke også må gis muligheter for å styrkes og revitaliseres. En utbygging ved Halti kvenkultursenter i Nordreisa vil kunne bidra til dette og bør være en prioritert oppgave i framtida.

Venstre har i sitt alternative budsjett satt av 0,5 mill. kroner til en videreføring av arbeidet med Ruija kvenmuseum i Vadsø.

4.6.5.2 POST 71 AVKASTNING AV ROMANIFOLKETS FOND

Forslag 2008: kr 3 700 000. Saldert budsjett 2007: kr 3 700 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til post 71 Avkastning av Romanifolkets fond. Flertallet har merket seg at retningslinjer for fondet er utarbeidet av Arbeids- og inkluderingsdepartementet i samarbeid med tre av romanifolkets/taternes organisasjoner, samt at stiftelsen som skal forvalte avkastningen av Romanifolkets fond, er etablert og nå er under registrering. Flertallet viser til at midlene som skal forvaltes av stiftelsen, forutsettes brukt til å gi tilskudd til tiltak og aktiviteter som fremmer bevaring og utvikling av romanifolkets/taternes kultur, språk og historie. Flertallet

tallet viser også til at staten har møte og talerett i stiftelsesstyret.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet var imot opprettelsen av "romanifolkets fond" og er av den oppfatning at Romanifolket på samme linje som andre minoriteter må søke om offentlig støtte hvert år. Disse medlemmer fjerner derfor overføringene til romanifolket og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen oppløse det statsfinansierte Romanifondet og tilbakeføre pengene uavkortet til givene"

På denne bakgrunn konstaterer disse medlemmer at den beregnede støtten i kap. 670 post 71 vil falle.

4.6.5.3 POST 72 TILTAK FOR ROM

Forslag 2008: kr 2 200 000. Saldert budsjett 2007: kr 2 080 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at det i budsjettet for 2008 settes av 2,2 mill. kroner på denne posten og at midlene blant annet skal benyttes til tiltak for å forbedre skolesituasjonen for rom og til å etablere et samlingssted. Flertallet har merket seg at modellen er utviklet og gjennomført i samarbeid mellom romgruppen og Oslo kommune, og at det også er avholdt møter med Europarådet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er motstandere av at det settes inn særskilte tilskudd til rom og ønsker å kutte hele overføringen under kap. 670 post 72. Disse medlemmer mener at det ikke er en offentlig oppgave å løse alle de utfordringer minoriteter står ovenfor. Minoritetene har selv en selvstendig plikt til å ta tak i sine problemer med tanke på å løse disse uten å belaste samfunnet for øvrig.

4.6.6 Kap. 680 Sametinget

Forslag 2008: kr 196 100 000. Saldert budsjett 2007: kr 168 800 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at staten Norge opprinnelig er etablert på territoriet til to folk, samer og nordmenn, og at begge folkene har den samme rett og det samme krav på å kunne utvikle sin kultur og sitt språk. Samene er et urfolk som har et folkerettslig krav på et særlig kulturvern. Norge har tiltrådt flere internasjonale konvensjoner, erklæringer og avtaler som har betydning for rettstilstanden til samene. Flertallet viser til at Sametinget er etablert gjennom sameloven

for å etterleve Grunnloven § 110 a. Dette gir Sametinget en særstilling som folkevalgt organ med stor frihet.

Flertallet viser til at Sametinget får årlige bevilgninger fra 7 ulike departementer, inkludert Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Forslag til bevilgninger fra disse departementene er i 2008 på om lag 311 mill. kroner, en økning på 13 pst.

Flertallet viser til St.prp. nr. 1 (2007-2008) der Arbeids- og inkluderingsdepartementet foreslår at Sametinget tildeles 191,4 mill. kroner i 2008. Av økningen på 22,6 mill. kroner skal 8,4 mill. kroner finansiere inventar og utstyr i de deler av det nye vitenskapsbygget i Kautokeino som Sametinget skal benytte. Videre skal 5 mill. kroner dekke Sametingets merutgifter i forbindelse med at forvaltningsområdet for samisk språk vil bli utvidet til også å omfatte Snåsa kommune i 2008.

Flertallet merker seg også at det er foreslått satt av kr 350 000 til gjennomføring av Sametingsvalget i 2009. Den nye valgordningen det arbeides med er et ledd i demokratiutviklingen i Sametinget. Flertallet ser at den nye ordningen vil kunne medføre økonomiske utfordringer og noe økte utgifter. Dette må en komme tilbake til i neste budsjett.

Flertallet vil fremheve at det i tråd med Soria Moria-erklæringen foreslås etablert et verdiskapingsprogram for næringskombinasjoner i samiske strøk. Sametinget vil få ansvar for å administrere programmet. Flertallet støtter at det bevilges 6,5 mill. kroner til etableringen av et verdiskapingsprogram for næringskombinasjoner.

Flertallet har merket seg behovet for å ivareta tradisjonelle samiske næringskombinasjoner. Samtidig ser flertallet behovet for at tradisjonelle samiske næringer også kan kombineres med nye næringer slik at lokale ressurser, kompetanse og tradisjoner utnyttes til en positiv utvikling i samiske samfunn, og hvor også ungdom og kvinner kan være med på næringsutvikling og trygging av bosettingen i lokalsamfunnene. Entreprenørskap knyttet til utnyttelse av de samlede muligheter for næringskombinasjoner bør stimuleres, herunder kombinasjoner av tradisjonelle næringstilpasninger med eksempelvis reiseliv, kunst & kultur, service og tjenesteyting og kunnskapsbasert tjenesteyting.

Flertallet er opptatt av at Sametinget gir muligheter for aktive samiske næringsorganisasjoner knyttet til utmarksnæringene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil vise til Fremskrittspartiets politikk om en nedleggelse av Sametinget, og reduserer post 50 med 131 mill. kroner i sitt alternative budsjettforelegg.

Disse medlemmer er uenige i at samene kvalifiserer til betegnelsen urfolk, og mener uavhengig av dette at forskjellsbehandling på bakgrunn av kulturelle særtrekk er uakseptabelt. Videre har disse medlemmer det syn at de konvensjoner og lover som Stortinget la til grunn for opprettelsen av Sametinget, ikke setter krav til et sameting.

Disse medlemmer vil i den forbindelse vise til Dokument nr. 8:106 (2006-2007), der Fremskrittspartiet foreslår å avvikle Finnmarkseiendommen og nedlegge Sametinget.

Disse medlemmer var imot opprettelsen av Samefolkets fond og er av den oppfatning at samene på samme linje som andre minoriteter må søke om offentlig støtte hvert år. Disse medlemmer fjerner derfor overføringene til samene og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen oppløse det statsfinansierte Samefolkets fond og tilbakeføre pengene uavkortet til giverne"

På denne bakgrunn konstaterer disse medlemmer at den beregnede støtten i post 54 vil frafalle.

4.6.7 *Kap. 681 Tilskudd til samiske formål*

Forslag 2008: kr 7 100 000. Saldert budsjett 2007: kr 4 600 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, anser det som svært viktig at tilskuddsordningen som legger til rette for økt bruk av samisk i det offentlige rom, øker mengden av offentlig informasjon på samisk til den samiske befolkningen og øker mengden av informasjon om samiske forhold overfor den norske befolkningen generelt, blir økt i 2008. Det er viktig med tiltak som bl.a. styrker arbeidet med kartlegging, dokumentasjon og videreføring av samers tradisjonelle kunnskap i Norge.

Flertallet anser det også som svært viktig at prosjektet "Samiske veivisere", som ble igangsatt våren 2004, nå videreføres som et fast tiltak i 2008. Ungdommene i prosjektet skal først og fremst besøke videregående skoler i områder hvor samene er i mindretall og her drive med informasjon om samiske forhold.

Flertallet mener at det må være et sentralt mål at det skal være mulig å bruke samisk tegnsatt i IT-sammenheng, f.eks. i offentlige registre, og oppfordrer Regjeringen til å satse på dette. Flertallet har merket seg at det samiske språkvalget på Regjeringens Internett-sider nå videreutvikles og forbedres. Gáldu - kompetansesenteret for urfolks rettigheter har også utviklet en informasjonsmappe om samer og samenes situasjon i Norge, noe flertallet ser positivt på.

Flertallet peker på at det er viktig at man i 2008 særlig vil prioritere tiltak som kan bidra til å revitalisere østsamisk kultur og sørsamisk språk. Flertallet ser derfor med glede på at driftsstøtten til Elgå skole i Engerdal videreføres for 2008, da denne er viktig for å styrke og videreutvikle det sårbare sørsamiske språket og kulturen.

Flertallet vil videre peke på at dersom kvenene skal kunne opprettholde og videreutvikle sin identitet, sitt språk og sin kultur, må bevilgningene til kvenske formål økes. Flertallet merker seg i denne sammenhengen at den kvenske avisa Ruijan Kaiku nå kommer

med på statsbudsjettet igjen for 2008, etter at den var fjernet i 2007.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er galt å gi enkelte etniske grupperinger fordeler som ikke andre har, da dette skaper grobunn for konflikter. Disse medlemmer mener også at ulike former for særskilt støtte er med på å nøre opp under konfliktnivået ulike befolkningsgrupper imellom. På denne bakgrunn ønsker disse medlemmer å kutte post 72 med 5,8 mill. kroner.

Disse medlemmer er av den oppfatning at det er urimelig å ha en egen budsjettpost for kartlegging, dokumentasjon og videreføring av samers tradisjonelle kunnskap når det ikke finnes tilsvarende budsjettposter for andre grupper. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet er imot enhver form for forskjellsbehandling mellom ulike folkegrupper i Norge, og ønsker på denne bakgrunn å kutte post 74 med 1,3 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at det i Venstres alternative budsjett er satt av 0,2 mill. kroner til en videreutvikling av det sørsamiske senteret Saemien Sitje i Snåsa. Venstre har dessuten i sitt alternative budsjett foreslått 5 mill. kroner utover Regjeringas forslag til utvikling av samiske læremidler tilpasset Kunnskapsløftet Samisk. Dette medlem mener dette er meget viktig for å legge til rette for at den oppvoksende slekt får et samtidforhold til den samiske kulturen og språket.

4.6.8 *Kap. 682 Gáldu - Kompetansesenter for urfolks rettigheter*

Forslag 2008: kr 3 325 000. Saldert budsjett 2007: kr 2 300 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, vil fremheve at Kompetansesenter for urfolks rettigheter har viktige oppgaver med formidling av urfolks rettigheter. Gáldu - Kompetansesenteret for urfolks rettigheter er en faglig selvstendig institusjon, som i stor grad fastsetter egne mål og resultatkrav.

Flertallet merker seg at bevilgningen foreslås økt med kr 350 000 i 2008. Post 1 vil etter dette utgjøre 2,675 mill. kroner i 2008. Utover dette kan senteret søke om midler til konkrete prosjekter. Utenriksdepartementet vil avsette midler til dette formålet også i 2008. Flertallet merker seg videre at senteret endrer navn til Gáldu - Kompetansesenteret for urfolks rettigheter.

Flertallet merker seg videre at Gáldu - Kompetansesenteret for urfolks rettigheter skal flytte inn i det nye vitenskapsbygget i Kautokeino og at det derfor bevilges kr 650 000 over post 45 til finansiering av inventar og utstyr til de deler som senteret skal benytte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er grunnleggende galt at enkelte statsborgere skal ha flere eller færre rettigheter enn andre. Alle statsborgere, uansett opphav eller etnisitet, skal ha de samme rettigheter og plikter. Disse medlemmer ser på denne bakgrunn ikke behovet for videreføringen av et eget kompetansesenter for urfolks rettigheter, og viser til sitt alternative budsjettforslag hvor bevilgningen reduseres med 2,675 mill. kroner, med sikte på full nedleggelse. Disse medlemmer vil videre understreke at dette kompetansesenteret også fikk medlemmer fra Utenriksdepartementet i 2005 og 2006 over kap. 163 post 71, til tross for at dette er en budsjettpost øremerket til nødhjelp og humanitær bistand. På denne bakgrunn vil disse medlemmer fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen nedlegge Kompetansesenteret for urfolks rettigheter."

"Stortinget ber Regjeringen fremlegge for Stortinget spørsmålet om fornyelse/videreføring eller oppsigelse av konvensjoner og traktater, innen de nødvendige respektive frister som gjelder, slik at Stortinget aktivt kan ta stilling til spørsmålet om konvensjonene skal sies opp eller videreføres. Hvor det er mulig å si opp traktater eller konvensjoner, uten at noen bestemte tidsfrister er angitt, gis det en melding til Stortinget i løpet av hver stortingsperiode om disse traktater og konvensjoner."

4.6.9 Kap. 683 Ressurssenter for natur- og reindriftstjenester

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er takknemlige for at Regjeringen i St.prp. nr. 12 (2007-2008) legger om samepolitikken i Fremskrittspartiets retning ved å avvikle Ressurssenteret for natur- og reindriftstjenester. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet i Budsjett-innst. S. nr. 5 (2006-2007) fremmet forslag om å selge Ressurssenter for natur- og reindriftstjenester til høystbydende og overføre et eventuelt overskudd uavkortet til statskassen, men tar til etterretning at senteret ikke har noen markedsverdi utover ubrukte midler. Forslaget fikk kun Fremskrittspartiets stemmer da det ble behandlet i Stortinget 14. desember 2006, og disse medlemmer er godt fornøyd med at Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har snudd i denne saken. Disse medlemmer håper regjeringspartiene over tid også vil støtte andre tiltak Fremskrittspartiet har fremmet når det gjelder samepolitikk, og vil i den forbindelse vise til at Dokument nr. 8:106 (2006-2007) inneholder flere konkrete tiltak.

4.6.10 Kap. 684 Internasjonalt fag- og formidlingssenter for reindrift

Forslag 2008: kr 3 575 000. Saldert budsjett 2007: kr 2 600 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at et slikt ressurscenter bør bli finansiert av næringen selv, og ikke av det offentlige, og kutter derfor hele bevilgningen i sitt alternative budsjett.

4.6.11 Kap. 5606 Finnmarkseiendommen

Forslag 2008: kr 165 000. Saldert budsjett 2007: kr 165 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet var imot finnmarksloven, fordi det allerede på det tidspunktet var klart at den ville føre til forskjellsbehandling på bakgrunn av etnisk tilhørighet. Folk flest i Finnmark ble aldri spurt. Disse medlemmer vil i den forbindelse vise til Dokument nr. 8:106 (2006-2007), der Fremskrittspartiet foreslår å avvikle Finnmarkseiendommen og nedlegge Sametinget.

4.6.12 Kap. 690 Utlendingsdirektoratet

Forslag 2007: kr 1 295 400 000. Saldert budsjett 2006: kr 1 254 500 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, og Senterpartiet, er tilfreds med at Regjeringen øker bevilgningene til UDI. Det er viktig for flertallet at arbeidet med å sikre en rask og forsvarlig saksbehandling forsterkes ytterligere gjennom de økte rammene som blir bevilget.

4.6.12.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Forslag 2008: kr 540 400 000. Saldert budsjett 2007: kr 416 300 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at disse medlemmer i Innst. S. nr. 196 (2006-2007) støttet Regjeringens forslag til tilleggsbevilgninger til blant annet UDI fordi UDI, med dagens snillistiske innvandringspolitiske regime og ineffektive behandlingsprosedyrer, hadde behov for mer ressurser for å få redusert behandlingstiden til et anstendig nivå. Disse medlemmer vil samtidig vise til at Fremskrittspartiets innvandringspolitikk i løpet av kort tid ville ha redusert UDIs ressursbehov og arbeidsmengde betraktelig. Disse medlemmer viser til at Danmark har fått redusert både antall familiegjenforeningssøknader og antall personer uten reelt beskyttelsesbehov til under halvparten av hva som var tilfellet før de restriktive reglene ble innført. Disse medlemmer påpeker at tiltakene mot tvangsekteskap disse medlemmer fremmet i Dokument nr. 8:25 (2005-2006) ville ha redusert UDIs arbeidsbelastning, fordi erfaringer viser at innstramninger innen dette området ville gjort Norge mindre attraktivt å søke seg til. Disse medlemmer viser videre til at Fremskrittspartiet i forbindelse med behandlingen av blant annet Ot.prp. nr. 28, 49 og 19 (2002 - 2003), Budsjett-innst. S. nr. 5 (2004-2005) og Budsjett-innst. S. nr. 5 (2005-2006) samt i Dokument nr. 8:58 (2002 - 2003) fremmet forslag som ville ha medført endringer i norsk

asyl- og flyktningepolitikk i dansk retning. På bakgrunn av at et mindre behov for ressurser til UDI med Fremskrittspartiets politikk foreslår disse medlemmer en reduksjon på 200 mill. kroner på denne posten.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Budsjett-innst. S. I (2007-2008) og Venstres alternative budsjettforslag hvor kap. 690 post 73 er styrket med 2,4 mill. kroner for økt gjenobosetting av flyktninger og kap 690 post 75 som er styrket med 3,1 mill. kroner til økte reiseutgifter.

4.6.12.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, STATLIGE MOTTAK

Forslag 2008: kr 685 700 000. Saldert budsjett 2007: kr 777 400 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 690 post 1, og reduserer posten med 300 mill. kroner grunnet redusert ankomst til og opphold av asylsøkere på mottak.

4.6.12.3 POST 22 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, TOLK OG OVERSETTELSE

Forslag 2008: kr 26 000 000. Saldert budsjett 2007: kr 24 500 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 690, post 1 og reduserer posten med 3 mill. kroner grunnet redusert behov for blant annet tolketjenester.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at behovet for kvalifiserte tolker er større enn tilbudet. Disse medlemmer ser frem til opprettelsen av et permanent utdanningstilbud i tolking og forventer at dette skal avhjelpe situasjonen. Disse medlemmer er imidlertid også bekymret over at det i dag er et underbruk av tolker, og at det i flere tilfeller blir brukt barn som må tolke for foreldrene. Disse medlemmer mener dessuten det er uklart i lovverket når det gjelder hvem som skal definere når det er behov for tolk.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende to forslag:

"Stortinget ber Regjeringen gjennomgå lovverket for å klargjøre hvem som skal definere når det er behov for tolk, om det er fagpersonen eller pasienten/klienten eller begge. Stortinget ber også Regjeringen avklare hvem som har ansvaret for å betale tolk når flere instanser er involvert."

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak om tolketjenesten, der det blant annet må fremgå hvilke tiltak som vil bli iverksatt for å unngå at barn brukes som foreldrenes tolker."

4.6.12.4 POST 45 STØRRE UTSTYRSANSKAFFELSER

Forslag 2008: 0.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser det som nødvendig å begrense bevegelsesfriheten til dem med endelig avslag og som motsetter seg norsk lov og tilbakesendelse, og ønsker å bygge om utreisemottaket på Lier til et lukket utreisemottak. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn bevilge 30 mill. kroner til dette formål.

4.6.12.5 POST 72 RETUR OG TILBAKEVENDING AV FLYKTNINGER

Forslag 2008: kr 19 600 000. Tilsvarende beløp innrapporteres som utviklingshjelp og inntektsføres under kap. 3690 post 1. Saldert budsjett 2007: kr 18 800 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det må være et mål at flyktninger og asylanter reiser tilbake og deltar i gjenoppbyggingen av hjemlandet når trusselsituasjonen i hjemlandet er normalisert, og at norske myndigheter bør skape de nødvendige incentivene for at dette skal finne sted. En slik politikk vil også være på linje med trenden i Europa.

Disse medlemmer registrerer at antall personer som vender tilbake til hjemlandet med økonomisk støtte fra staten, er fallende, og at mange benytter seg av muligheten til å vende tilbake til Norge etter å ha mottatt tilbakevendingstøtte. Disse medlemmer er derfor av den oppfatning at ordningen bør endres, og vil fremme et omfattende representantforslag om blant annet dette på et senere tidspunkt. I første omgang vil disse medlemmer øke overføringene til dette formål med 20 mill. kroner.

4.6.13 Kap. 3690 Utlendingsdirektoratet

Forslag 2008: kr 270 117 000. Saldert budsjett 2007: kr 310 800 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet kuttet kap. 690 post 21 med 44 pst. i forhold til Regjeringens forslag til bevilgning, og registrerer at andelen av kap. 690 post 21 som dekkes av inntektspost kap. 3690 post 4, ikke ser ut til å endre seg nevneverdig over tid. På denne bakgrunn kutter disse medlemmer posten med 102 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Budsjett-innst. S. I (2007-2008) og Venstres alternative budsjettforslag hvor kap. 3690 post 6 er styrket med 2,4 mill. kroner for økt gjenobosetting av flyktninger, og kap. 3690 post 3 som er styrket med 3,1 mill. kroner til økte reiseutgifter.

4.6.14 Kap. 691 Utlendingsnemnda

Forslag 2007: kr 127 338 000. Saldert budsjett 2006: kr 127 600 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er enige med Regjeringen i at det er et mål å få redusert saksbehandlingstiden

i UNE. Flertallet er videre tilfreds med at UNE har satt i verk flere tiltak for å redusere behandlingstiden. Lang saksbehandlingstid er negativt både for den enkelte og for samfunnet. Flertallet er glad for at det varsles mer detaljerte forskrifter omkring om hvilke saker skal som avgjøres i UNEs organer.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener saksbehandlingstiden fremdeles er for lang i UNE. Disse medlemmer registrerer at tallet på ubehandlede asylsaker pr. 30. juni 2007 var omtrent på samme nivå som ved årsskiftet 2006-2007. Rask saksbehandling i alle typer utlendingssaker er viktig, samtidig som at kvaliteten på saksbehandlingen må sikres.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak hvor saksbehandlingsrutinene i UDI/UNE og muligheter for effektiviseringstiltak som kan settes i verk for å få antall ubehandlede saker ned på et akseptabelt nivå, gjennomgå."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at kommunal- og forvaltningskomiteen i Innst. S. nr. 196 (2006-2007) reduserte budsjettposten for Utlendingsnemndas driftsutgifter med 7 mill. kroner, og at dette nesten tilsvarte halvårsvirkningen av 20-millionerskuttet i denne budsjettposten i Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2007. Disse medlemmer viser til at Regjeringens begrunnelse for dette kuttet var at UNE får færre saker til behandling når UDI behandler færre saker enn forutsatt. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiets innvandringspolitikk, inkludert mer aktiv bruk av retur for dem som forsøker å tvinge seg til opphold i landet, ville ha redusert Utlendingsnemndas beskyttelsesbehov betraktelig. Disse medlemmer ønsker derfor å kutte posten med 20 mill. kroner.

Disse medlemmer mener at klagesaksbehandlingen av alle asylsaker skal behandles under politisk myndighet i departementet, og vil som følge nedlegge UNE. Disse medlemmer er svært kritisk til den utvikling som har skjedd på asylområdet, hvor statsråden kan skyve ansvaret vekk fra seg selv og over på administrative organ. At statsråden i 2004 fikk tilbakeført myndighet innenfor enkelte saker av spesiell betydning er bra, men disse medlemmer ser klart behovet for et klarere politisk ansvar på hele asylområdet, og mener dette vanskelig kan skje innenfor dagens organisering. På denne bakgrunn vil disse medlemmer fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem en sak for Stortinget om nedleggelse av Utlendingsnemnda, der ansvaret for klagebehandlingen overføres til Arbeids- og inkluderingsdepartementet."

5. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen i løpet av våren 2008 komme tilbake til Stortinget med en strategi for modernisering av offentlig sektor som inneholder konkrete tidsfestede og målbare kriterier for om arbeidet lykkes.

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om å sette Slottsplassen i stand gjennom for eksempel steinlegging.

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen følge utviklingen i strømprisen nøye, og dersom en unormal situasjon igjen oppstår på elektrisitetsmarkedet, bes Regjeringen vurdere å bruke bostøtte for å avhjelpe situasjonen for de mest vanskeligstilte.

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen nedlegge Husleietvistutvalget

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre:

Forslag 5

Tidligere "Statskonsult" skilles ut som eget selskap og selges.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 6

Stortinget ber Regjeringen starte opp igjen samarbeidsprosjektet "Fremtidens kommunestruktur" med Kommunenes Sentralforbund. Erfaringene fra prosjektet må brukes til å igangsette konkrete forslag til virkemidler som motiverer til en ny prosess for frivillige endringer i kommunestrukturen.

Forslag 7

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med kommuneproposisjonen for 2008 legge til grunn et selskapskattøre på 4,25 pst.

Forslag 8

Stortinget ber Regjeringen utrede hvorvidt kommunene holder seg til selvkostprinsippet for byggesaksgebyrer.

Forslag fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 9

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag i Revidert nasjonalbudsjett 2008 om å fjerne finansieringskravet og funksjonskravet for boliger i bostøtteordningen for husstander med mottaker av attførings- eller rehabiliteringspenger, yrkesskadeerstatning, grunn- eller hjelpestønad, tidsbegrenset uførepensjon, eller person som har sosial stønad som eneste inntekt.

Forslag 10

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett for 2008 med konkrete forslag om å utvide personkretsen som kan få bostøtte, basert på inntektsnivå.

Forslag 11

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2008 om å utvide ordningen med høyt boutgiftstak til fem nye kommuner som har høyt press i boligmarkedet.

Forslag 12

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en sak der retten til norskopplæring i introduksjonsordningen utvides til å gjelde 500 timer.

Forslag 13

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak hvor saksbehandlingsrutinene i UDI/UNE og muligheter for effektiviseringstiltak som kan settes i verk for å få antall ubehandlede saker ned på et akseptabelt nivå, gjennomgås.

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 14*

Stortinget ber Regjeringen fremme en sak om at statlige tjenesteleverandører som leverer tjenester til departementene, skal gjøre dette til selvkost.

Forslag 15

Stortinget ber Regjeringen utrede bruk av tomme militæranlegg til fengselsformål.

Forslag 16

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett for 2008 med et opplegg som halverer antall kvoteflyktninger som får komme til Norge, samtidig som ordningen med mottak av kvoteflyktninger avvikles på sikt.

Forslag 17

Stortinget ber Regjeringen sørge for at kvoteflyktningene som får komme til Norge i 2008, er burmesiske flyktninger.

Forslag 18

Stortinget ber Regjeringen oppløse det statsfinansierte Romanifondet og tilbakeføre pengene uavkortet til givne

Forslag 19

Stortinget ber Regjeringen oppløse det statsfinansierte Samefolkets fond og tilbakeføre pengene uavkortet til givne

Forslag 20

Stortinget ber Regjeringen nedlegge Kompetansesenteret for urfolks rettigheter.

Forslag 21

Stortinget ber Regjeringen fremlegge for Stortinget spørsmålet om fornyelse/videreføring eller oppsigelse av konvensjoner og traktater, innen de nødvendige respektive frister som gjelder, slik at Stortinget aktivt kan ta stilling til spørsmålet om konvensjonene skal sies opp eller videreføres. Hvor det er mulig å si opp traktater eller konvensjoner, uten at noen bestemte tidsfrister er angitt, gis det en melding til Stortinget i løpet av hver stortingsperiode om disse traktater og konvensjoner.

Forslag 22

Stortinget ber Regjeringen legge frem en sak for Stortinget om nedleggelse av Utlendingsnemnda, der ansvaret for klagebehandlingen overføres til Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Forslag fra Høyre og Kristelig Folkeparti:*Forslag 23*

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett med midler til gratis barnehage tilbud der både mor og far deltar i introduksjonsordningen eller er i arbeid/under utdanning.

Forslag 24

Stortinget ber Regjeringen gjennomgå lovverket for å klargjøre hvem som skal definere når det er behov for tolk, om det er fagpersonen eller pasienten/klienten eller begge. Stortinget ber også Regjeringen avklare hvem som har ansvaret for å betale tolk når flere instanser er involvert.

Forslag 25

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak om tolketjenesten, der det blant annet må fremgå hvilke tiltak som vil bli iverksatt for å unngå at barn brukes som foreldrenes tolker.

Forslag fra Høyre og Venstre:*Forslag 26*

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med kommuneproposisjonen for 2008 komme med en opptrapingsplan for å sikre at egne skatteinntekter utgjør minst 50 pst. av kommunenes inntekter igjen.

Forslag fra Høyre:*Forslag 27*

Stortinget ber Regjeringen forsterke og videreføre strategien "På vei til egen bolig" frem til etter at evalueringen er gjennomført og ny strategi etablert.

Forslag 28

Stortinget ber Regjeringen legge frem sak for Stortinget om resultatene av evalueringen av introduksjonsordningen høsten 2007. I den forbindelse ber Stortinget Regjeringen også komme med forslag til tiltak innenfor følgende områder:

- aktive informasjons- og motivasjonstiltak for å få flere arbeidsinnvandrere til å delta i norskopplæringen så snart som mulig etter at de er kommet til landet.
- tiltak for å få flere deltakere i norskopplæringen til å gå opp til avsluttende prøve i norsk og bestå prøven.

6. TILRÅDING FRA KOMITEEN

Komiteen viser til proposisjonene og til det som står ovenfor, og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A. Rammeområde 1 (Statsforvaltning)

I

På statsbudsjettet for 2008 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
20		Statsministerens kontor		
	1	Driftsutgifter	71 350 000	
21		Statsrådet		
	1	Driftsutgifter	128 644 000	
24		Regjeringsadvokaten		
	1	Driftsutgifter	46 800 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	13 000 000	
1500		Fornyings- og administrasjonsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	154 232 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	111 867 000	
	22	Forskning, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
1503		Midler til opplæring og utvikling av tillitsvalgte		
	70	Tilskudd	91 219 000	
	71	Bidrag fra arbeidstakerne	24 129 000	
1510		Fylkesmannsembetene		
	1	Driftsutgifter	1 098 108 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	15 398 000	
1521		Direktoratet for forvaltning og IKT		
	1	Driftsutgifter	90 660 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	9 283 000	
	22	Min Side, <i>kan overføres</i>	13 000 000	
1522		Departementenes Servicesenter		
	1	Driftsutgifter	318 840 000	
	22	Fellesutgifter for R-kvartalet	77 119 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	40 288 000	
1523		Tilskudd til kompetanseutvikling		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	20 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1530		Tilskudd til de politiske partier		
	1	Driftsutgifter	960 000	
70		Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	211 200 000	
71		Tilskudd til de politiske partiers kommunale organisasjoner	27 457 000	
73		Tilskudd til de politiske partiers fylkesorganisasjoner	59 970 000	
75		Tilskudd til partienes fylkesungdomsorganisasjoner	17 047 000	
76		Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner	6 369 000	
1541		Pensjoner av statskassen		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	23 800 000	
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	8 794 000 000	
22		Sluttoppgjør, <i>overslagsbevilgning</i>	545 000 000	
70		For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	104 000 000	
1543		Arbeidsgiveravgift til folketrygden		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	843 000 000	
70		For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	9 000 000	
1546		Yrkesskadeforsikring		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	85 000 000	
1547		Gruppelivsforsikring		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	84 000 000	
1570		Datatilsynet		
	1	Driftsutgifter	26 443 000	
1571		Personvernemnda		
	1	Driftsutgifter	1 600 000	
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen		
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	15 316 000	
	31	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	15 000 000	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	1 443 600 000	
	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i> ...	12 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	75 700 000	
1581		Eiendommer til kongelige formål		
	1	Driftsutgifter	21 224 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	38 233 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1582		Utvikling av Fornebuområdet		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
	30	Investeringer, Fornebu, <i>kan overføres</i>	<u>43 500 000</u>	
2445		Statsbygg		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-2 719 876 000	
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	966 976 000	
	3	Avskrivninger	397 399 000	
	4	Renter av statens kapital	51 327 000	
	5	Til investeringsformål	900 000 000	
	6	Til reguleringsfondet	<u>-43 248 000</u>	
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	<u>54 971 000</u>	
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	<u>70 000 000</u>	
	32	Igangsetting av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i>	<u>38 000 000</u>	
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	<u>280 000 000</u>	
	34	Videreføring av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i>	<u>909 800 000</u>	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	<u>89 068 000</u>	
	49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i>	<u>99 987 000</u>	
2470		Statens Pensjonskasse		
	24	Driftsresultat		
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-388 253 000	
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	314 498 000	
	3	Avskrivninger	37 800 000	
	5	Til investeringsformål	<u>17 059 000</u>	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	<u>50 361 000</u>	
		Totale utgifter		<u>15 964 225 000</u>
Inntekter				
3024		Regjeringsadvokaten		
	1	Erstatning for utgifter i rettsaker	<u>6 800 000</u>	
	3	Oppdrag	<u>500 000</u>	
4510		Fylkesmannsembetene		
	1	Inntekter ved oppdrag	<u>2 360 000</u>	
	2	Ymse inntekter	<u>13 001 000</u>	
4521		Direktoratet for forvaltning og IKT		
	1	Salg av informasjonstjenester	<u>22 000</u>	
	2	Andre inntekter	<u>5 000 000</u>	
4522		Departementenes Servicesenter		
	2	Diverse inntekter	<u>2 469 000</u>	
	6	Brukerfinansierte tjenester	<u>131 701 000</u>	
	7	Parkeringsinntekter	<u>1 414 000</u>	
4546		Yrkesskadeforsikring		
	1	Premieinntekter	<u>116 000 000</u>	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
4547		Gruppelivsforsikring		
	1	Premieinntekter	<u>43 000 000</u>	
4581		Eiendommer til kongelige formål		
	1	Ymse inntekter	<u>125 000</u>	
5445		Statsbygg		
	39	Avsetning til investeringsformål	<u>900 000 000</u>	
5470		Statens Pensjonskasse		
	30	Avsetning til investeringsformål	<u>17 059 000</u>	
5607		Renter av boliglånsordningen for statsansatte		
	80	Renter	<u>772 000 000</u>	
		Totale inntekter		<u>2 011 451 000</u>

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2008 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1510 post 21	kap. 4510 postene 1 og 2
kap. 1521 post 1	kap. 4521 postene 1 og 2
kap. 1522 post 1	kap. 4522 postene 2 og 6

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2008 kan overskride bevilgningen under kap. 2470 Statens Pensjonskasse, post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, med inntil 10 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.

IV

Fullmakt til nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at:

1. Det enkelte departement som et ledd i ordningen med bonus og rabatter, i 2008 kan nettoføre som utgiftsreduksjon på vedkommende utgiftspost tilbakebetalt bonus og rabatt, også om tilbakebetalingen refererer seg til kjøp i tidligere år.
2. Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2008 kan nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 1510 Fylkesmannsembetene, post 21 Spesielle driftsutgifter, refusjoner av utgifter til fellestjenester der Fylkesmannen samordner utgiftene.

V

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2008 kan:

1. Overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30-49, med inntil 175 mill. kroner, mot dekning i reguleringsfondet.
2. Overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30-49, med beløp som tilsvarer inntekter fra salg av eiendommer, samt medregne ubenyttede inntekter fra salg av eiendom ved beregning av overført beløp.

VI

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2008 kan omdisponere:

1. Under kap. 1580 Byggeprosjekt utenfor husleieordningen, mellom postene 30 til 45.
2. Under kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål, mellom postene 1, 30 og 45.
3. Under kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet, fra post 21 til post 30.
4. Under kap. 2445 Statsbygg, mellom postene 30 til 49.

VII

Fullmakt til å gjennomføre investeringsprosjekter innenfor de angitte kostnadsrammer

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2008 kan gjennomføre byggeprosjekter og andre investeringsprosjekter, herunder forpliktete staten innenfor de angitte kostnadsrammene under følgende kapitler og poster:

Kap.	Post	Betegnelse
1580		Byggeprosjekt utenfor husleieordningen
	31	Igangsetting av byggeprosjekt
	33	Videreføring av byggeprosjekt
	45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold
1581		Eiendommer til kongelige formål
	30	Ekstraordinært vedlikehold, Bygdø Kongsgård
1582		Utvikling av Fornebuområdet
	30	Investeringer, Fornebu
2445		Statsbygg
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekt
	32	Igangsetting av kurantprosjekt
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekt
	34	Videreføring av kurantprosjekt

VIII

Fullmakt til å sette i gang byggeprosjekter uten fremleggelse av egen kostnadsramme - kurantordningen

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2008 kan igangsette nye byggeprosjekter innenfor husleieordningen under kap. 2445 post 32 uten framlegg av kostnadsramme for det enkelte prosjekt for Stortinget, på følgende vilkår:

1. Brukerdepartementet/leietaker har nødvendige husleiemidler innenfor gjeldende budsjettammer.
2. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar utover gitte bevilgninger overstiger ikke 1 500 mill. kroner.

IX

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2008 kan:
  - a) Godskrive det enkelte bygge- og eiendomsprosjekt med innbetalt dagmulkt, konvensjonalbot og erstatning for misligholdt entrepriser, ved at innbetalingen blir postert i statsregnskapet på vedkommende investeringspost som en utgiftsreduksjon.
  - b) Godkjenne salg, makeskifte og bortfeste av statens eiendom på Vestbanetomta i Oslo.
  - c) Godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom forvaltet av Statsbygg eller av andre statlige virksomheter som ikke har egen salgsfullmakt, for inntil 500 mill. kroner totalt i budsjettåret.

- d) Godkjenne kjøp av eiendom finansiert ved salgsinntekter, innsparte midler eller midler fra reguleringsfondet for inntil 150 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle, og for inntil 300 mill. kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49 Kjøp av eiendom.
  - e) Overdra statlige spesialskoleeiendommer til underpris eller vederlagsfritt til kommuner og fylkeskommuner, dersom ansvaret for skole-driften overtas av kommunen eller fylkeskommunen.
  - f) Foreta bortfeste, salg og makeskifte av eiendommer som er nødvendig ved disponering av statens eiendommer på Fornebu for inntil 500 mill. kroner.
  - g) Korrigere Statsbyggs balanse i de tilfeller prosjekterings- og investeringsmidler ført på kap. 2445 Statsbygg overføres til andre budsjettkappittel eller prosjektene ikke realiseres.
  - h) Avhende statlig fast eiendom til barnehageformål direkte til kommuner til markedstakst.
2. Kongen i 2008 kan avhende statlig eiendom til lavere pris enn markedspris der særlige hensyn tilsier det.

X

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Statsministerens kontor i 2008 kan overskride bevilgningen på kap. 21 Statsrådet, post 1 Driftsutgifter, for å iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for statsministeren og regjeringens øvrige medlemmer.

B.
Rammeområde 6
(Innvandring, regional utvikling og bolig)

I

På statsbudsjettet for 2008 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
500		Kommunal- og regionaldepartementet		
	1	Driftsutgifter	133 160 000	
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag, <i>kan overføres</i>	8 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 000 000	
	50	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	11 500 000	
502		Valguttgifter		
	1	Driftsutgifter	3 900 000	
551		Regional utvikling og nyskaping		
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	1 231 850 000	
	61	Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, <i>kan overføres</i>	663 750 000	
	64	Utviklingsmidler til Oppland fylkeskommune	67 129 000	
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling		
	21	Kunnskapsutvikling, informasjon, mv., <i>kan overføres</i>	11 000 000	
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i>	384 500 000	
554		Kompetansesenter for distriktsutvikling		
	1	Driftsutgifter	16 000 000	
580		Bostøtte		
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	2 437 400 000	
581		Bolig- og bomiljøtiltak		
	21	Kunnskapsutvikling og -formidling	4 000 000	
	72	Program for reduserte byggekostnader, <i>kan overføres</i>	16 000 000	
	74	Tilskudd til bolig-, by- og stedsutvikling, <i>kan overføres</i>	43 000 000	
	75	Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger, <i>kan overføres</i>	623 400 000	
	78	Kompetansetilskudd, <i>kan overføres</i>	75 600 000	
582		Rentekompensasjon for skoleanlegg og kirkebygg		
	60	Rentekompensasjon - skoleanlegg, <i>kan overføres</i>	828 400 000	
	61	Rentekompensasjon - kirkebygg, <i>kan overføres</i>	74 100 000	
585		Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus		
	1	Driftsutgifter	5 730 000	
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser		
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	1 757 600 000	
	64	Investeringsstilskudd, <i>kan overføres</i>	100 000 000	
587		Statens bygningstekniske etat		
	1	Driftsutgifter	39 800 000	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling	9 900 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
650		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	144 600 000	
651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere		
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfold, <i>kan overføres</i>	27 400 000	
	22	Faglig og pedagogisk utvikling i opplæring i norsk og samfunnskunnskap	14 300 000	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	2 927 100 000	
	61	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 238 700 000	
	62	Kommunale innvandrer tiltak	80 000 000	
	70	Bosettingsordningen og integreringstilskudd, oppfølging	3 300 000	
	71	Tilskudd til innvandrerorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	43 800 000	
	72	Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m.	2 000 000	
652		Kontaktutvalget mellom innvandrerbefolkningen og myndighetene		
	1	Driftsutgifter	5 300 000	
670		Nasjonale minoriteter		
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	4 300 000	
	71	Avkastning av Romanifolkets fond	3 700 000	
	72	Tiltak for rom	2 200 000	
680		Sametinget		
	50	Sametinget	191 400 000	
	54	Avkastning av Samefolkets fond	4 700 000	
681		Tilskudd til samiske formål		
	72	Samisk språk, informasjon, mv.	5 800 000	
	74	Dokumentasjon, formidling mv.	1 300 000	
682		Galdu - Kompetansesenter for urfolks rettigheter		
	1	Driftsutgifter	2 675 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	650 000	
684		Internasjonalt fag- og formidlingssenter for reindrift		
	1	Driftsutgifter	3 025 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	550 000	
690		Utlendingsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	540 400 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	685 700 000	
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	26 000 000	
	71	Kunnskapsutvikling, migrasjon, <i>kan overføres</i>	6 200 000	
	72	Retur og tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i>	19 600 000	
	73	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak, <i>kan nyttes under kap. 651 post 60</i>	5 700 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i> ..	11 800 000	
691		Utlendingsnemnda		
	1	Driftsutgifter	120 938 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling	6 400 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
2412		Den norske stats husbank		
	1	Driftsutgifter	290 050 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	14 300 000	
	72	Rentestøtte	17 000 000	
2426		SIVA SF		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	35 000 000	
		Totale utgifter		<u>15 033 607 000</u>
Inntekter				
3585		Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus		
	1	Gebyrer	240 000	
3587		Statens bygningstekniske etat		
	4	Gebyrer, sentral godkjenning foretak	15 800 000	
3651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere		
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter	64 585 000	
	2	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter	39 245 000	
3670		Nasjonale minoriteter		
	71	Avkastning av Romanifolkets fond	3 700 000	
3680		Sametinget		
	51	Avkastning av Samefolkets fond	4 650 000	
3690		Utlendingsdirektoratet		
	1	Retur og tilbakevending av flyktninger, ODA-godkjente utgifter	19 608 000	
	2	Gebyr for nødvisum	104 000	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	11 550 000	
	4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter	233 145 000	
	6	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak, ODA-godkjente utgifter	5 710 000	
5312		Den norske stats husbank		
	1	Gebyrer m.m.	18 787 000	
5316		Kommunalbanken AS		
	70	Garantiprovisjon	5 800 000	
5326		SIVA SF		
	70	Låne- og garantiprovisjoner	5 800 000	
5606		Finnmarkseiendommen		
	80	Renter	165 000	
5613		Renter fra SIVA SF		
	80	Renter	33 000 000	
5615		Renter fra Den norske stats husbank		
	80	Renter	4 758 000 000	
		Totale inntekter		<u>5 219 889 000</u>

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2008 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 500 post 1	kap. 3500 post 1
kap. 554 post 1	kap. 3554 post 1
kap. 585 post 1	kap. 3585 post 1
kap. 587 post 1	kap. 3587 post 1
kap. 2412 post 1	kap. 5312 post 1

III

Omdisponeringsfullmakt i forbindelse med forsøk med oppgavedifferensiering i Oppland fylkeskommune

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2008 i samråd med Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet og Nærings- og handelsdepartementet i forbindelse med forsøk med oppgavedifferensiering i Oppland fylkeskommune får adgang til å omdisponere mellom bevilgningen under kap. 551 Regional utvikling og nyskaping, post 64 Utviklingsmidler til Oppland fylkeskommune og bevilgningene under:

1. kap. 551 Regional utvikling og nyskaping, post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling.

2. kap. 551 Regional utvikling og nyskaping, post 61 Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift.
3. kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m., post 50 Fondsavsetninger.
4. kap. 1426 Statens naturoppsyn, post 31 Tiltak i naturverns-, kulturlandskaps- og friluftsområder.
5. kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning, post 74 Tilskudd til friluftslivstiltak.
6. kap. 1429 Riksantikvaren, post 72 Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer.
7. kap. 2421 Innovasjon Norge, post 50 Innovasjon - prosjekter, fond.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2008 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
551		Regional utvikling og nyskaping	
	61	Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	100,0 mill. kroner
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	75	Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger	186,7 mill. kroner
	78	Kompetansetilskudd	59,1 mill. kroner
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	64	Investeringsstilskudd	400,0 mill. kroner

V

Garantiprovisjon fra Kommunalbanken AS

Stortinget samtykker i at Kommunalbanken AS i 2008 betaler en provisjon på statsgarantien på 0,1 prosent av bankens lån opptatt før 1. november 1999.

VI

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2008 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 650 post 1	kap. 3650, post 1
kap. 682 post 1	kap. 3682 post 1
kap. 683 post 1	kap. 3683 post 1
kap. 684 post 1	kap. 3684 post 1
kap. 690 post 1	kap. 3690 post 5
kap. 691 post 1	kap. 3691 post 1

VII

Fullmakt om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2008 kan inngå avtaler om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger med varighet utover 2008. Dersom behovet for mottaksplasser for asylsøkere og flyktninger blir større enn antatt i

statsbudsjettet for 2008, samtykker Stortinget i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet kan øke antall plasser i statlige mottak innenfor gjeldende rammer for etablering og drift av det statlige mottaksapparatet, selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov under kap. 690 Utlendingsdirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 5. desember 2007

Tore Hagebakken

leder og ordf. for kap. 680, 682, 684, 3680 og 5606

Per-Willy Amundsen

ordf. for kap. 690 og 3690

Kari Lise Holmberg

ordf. for kap. 670, 1541 og 3670

Bent Høie

ordf. for kap. 1582, 2426, 5326 og 5613

Saera Khan

ordf. for kap. 580, 581, 585, 586, 2412, 3585, 5312 og 5615

Vera Lysklætt

ordf. for kap. 681, 1570 og 1571

Inger Løite

ordf. for kap. 1521, 1546, 1547, 2445, 4521, 4546, 4547 og 5445

Tom Strømstad Olsen

ordf. for kap. 500, 502 og 5316

Rolf Reikvam

ordf. for kap. 20, 21, 24, 554, 1500, 1503, 1510, 1521, 1522, 1523, 1530, 3024, 4510 og 4522

Åge Starheim

ordf. for kap. 1542, 1543, 2470 og 5470

Arild Stokkan-Grande

ordf. for kap. 650, 651, 652 og 3651

Ib Thomsen

ordf. for kap. 582, 587 og 3587

Björg Tørresdal

ordf. for kap. 552, 691, 1580, 1581, 4581 og 5607

Trygve Slagsvold Vedum

ordf. for kap. 551

